

OKSUZ
KIRPI
HÜDAYI CAN

ROMAN

OKSUZ KİRPI

OKSUZ KİRPİ

HÜDAYİ CAN

OKSUZ KİRPİ

Copyright © Sütun Yayınları, 2011

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Kalender YILDIZ

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Kapak

İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni

Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN

978-975-9089-88-7

Yayın Numarası

82

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan Matbaası Sarnıç Yolu Üzeri No: 7

Gaziemir/İZMİR

Tel: (0232) 252 20 96

Ocak 2011

Genel Dağıtım

Gökkuşaklı Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi

Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Sütun Yayınları

Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1

34696 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78

www.sutun yayinlari.com

*Kitabın yazılması sürecinde,
gözlemlerini paylaşarak katkıda bulunan,
müsveddeyi okuyup, değerli tenkitleriyle eksiklerinin
giderilmesine yardım eden Hacer Özkan'a, Tuba Öznur'a,
Arife Can Göksu'ya, Fatma Can Akbaş'a,
Hilal'e, Hasan Çağlayan'a, kendisinden habersiz ismini
ve deforme ederek hikayesini kullandığım,
yine de bunu hoş göreceğini bildiğim dostum
Aman Goşa'ya, bir de elbette sevgili editörüm
Kalender Yıldız'a
teşekkür ederim.*

*“Bir oksuz kirpiyim, düşüp içime,
Kalp bir kuyu, döne döne inerim.”*

Ön Duruşma

Birinci Tanık

Ben defter... Ben, özgenin günlüğüyüm. Yok, öyle değil, “ö” büyük harfle olacak. Evet, Özge’nin günlüğü... 140 yaprak. Çizgili defter. Küçümen. Bez kaplı. Çizgilerim pembeyle kahverengi arası bir renk. Siz deyin ayva reçeli pembesi. Kabım da öyle. Bana “Sevgili defterim, dertlerimi üflediğim dipsiz kuyum” der Özge. Bazen “Sayın sırdaş” der. Son zamanlarda bir de “son günlüğüm” demeye başladı. Bu biraz korkutuyor beni. Hani son günlük olmak değil de beni asıl korkutan, son günün günlüğü olmak düşüncesi. Şeytan kulağına kurşun... Umarım, ilk anladığım anlamıyla kullanıyordur bu hitabı. İyice bunaldı son günlerde. Bir taraftan sınav baskısı, bir yandan aile baskısı, bir yandan gönül maceraları... Bu yaz dananın kuyruğu kopacak ve ben sanırım Özge’nin beşinci ve son günlüğü olacağım. İkinci ihtimali aklımdan geçirmek bile ürkütüyor beni. Bazen sayfalarımaya öyle yakıcı, öyle bedbin cümleler yazıyor ki... Ayva reçeli pembesi çizgilerimin bakır tellere dönüp sayfalarımı boğduğunu sanıyorum. Bazen kıvılcık kalemle yazıyor. Alev olup yakıyor uçuk gülkurusu sayfalarımı. Şirazem dağılacak, kül olup bulutlara savrulacağım sanıyorum. Bazen de mavi satırlar dökülüyor çizgilerimin

arasına, pembe mısralar, yeşil desenler... Bir okyanus serinliğinde dinleniyorum sanki bazen şelale köpüklerini yüzümden hissettiğim, bazen çöl mehtaplarıyla yıkandığım duygusuna kapılıyorum. Aslında ben de istiyorum “son günlük” olmayı. Sayfalarım azaldıkça, yerimi bir altıncı günlükle değiştirmek düşüncesi tedirgin ediyor beni. Ben son günlük olayım, ama bu benim sonum olsun sadece.

İkinci Tanık

Ben Özge. Yedinci sınıftan beri günlük yazarım. Başta biraz ödev düşüncesiyle, biraz da ben arkadaşlarımdan daha iyisini yapabilirim duygusuyla başlamıştım günlük tutmaya. Türkçe öğretmenimden iyi bir not da aldım sanırım. Sonra kendimi yazının büyümesine kaptırdım. Lisede kimse yaz demedi. Yazma da demedi. Bu yıl on ikinci sınıftayım ve beşinci defterime yazıyorum. Her yıl yeni bir başlangıç. Yıllar benim için eylülde başlar. Derslerle birlikte günlüğümün sayfaları da ilerler, yazın az yazarım. Tatil günlerinin olayları sıkıcı ve dingin olur zaten, okul döneminde yaşananlar hayatın içinde açılan parantezler gibi olur. Nadiren büyük şehirlerden akrabalar, yaşça benden büyük kuzenlerim gelirse memlekete, bu parantezlerin denizcileri hayattan bezdiren tekdüze okyanus yolculuğunda karşılıklarına çıkan istisna tropik adalar gibi olduğu zamanlar da olur ama...

...Ama bu beşinci defter fazla dolu oldu. Ben fazla doldum bu yıl. Zaten kaç yıldır içime attığım sıkıntıların, ev hapsinin üstüne bir de...

...

İki üç yıldır günlükleri kuyular gibi görmeye başlamıştım. Bütün Midasların bütün kulakları hakkında, kendim dâhil bütün kralların, küçük büyük prenslerin ve karanlık kulelerinde kilitli prensesler hakkında ne biliyorsam bu kuyuya haykırıp rahatlıyorum. Bu günlükler bir gün kamışlara dönüp sayfalarına verdiğim sırları yayarlarsa işim yaş. Ama izin vermem buna. Düdük olacak kadar büyümesine izin vermem kamışların. Bu günlük de bir gün tüm kuyuluğuyla birlikte bir kuyu dibini boylar, belki de kül olur, göklere savrulur. Şimdilik yazmaya devam ediyorum. Şu sınavlar geçsin hele, tercihleri yapayım.

Üçüncü Tanık

Murat sorulara cevap vermek istemedi. Önemli bir tanıktı. Çok soru sorduk. Başını eğdi, önüne baktı durdu. Yalnız susarken sakalının üç kılı daha ağardı. Bunu da kayda geçirdik.

Yıllar sonra dosyayı tekrar ele aldık. Tekrar tanıklığına başvurmak istedik. Ama kendisine ulaşamadık...

Dördüncü Tanık

Ben Sümeýra. İngilizce öğretmeniyim. Bu okulda ilk yılım. Nasıl anlatayım, buraya geldiğime pişman oldum, desem, belki abartmış olurum. Ama çok mutlu olduğumu da söyleyemem. Şahsen böyle olur sanmıyordum. Girdiğim sınıflarda karşımda kocaman

sırıtan ağızlar gördüm sadece. Hiçbir şeyi ciddiye almayan ve abartılı kahkahalarla gülen yüzler. Hangi dersten ne almaya çalışıyorlar acaba bunlar, dedim. Ben zaten hep yurt dışındaydım hemen hemen... Yine de yazın konuştuğum komşu kızları, oralarda beraber okuduğum, aynı odayı paylaştığım arkadaşlar vardı Türkiye'den gelen. Böyle değillerdi. Ne olmuş bu gençler böyle. Tanımlamakta güçlük çektim. Hatta belki inanmayacaksınız, başta dillerine bile aşına olmadığını fark ettim. Hani o kadar da dil biliyorum lafta. Mesela biri bir şey anlatıyor, "Hocam, iyi yazıyor valla..." diyorlar. Sonra, sordum öğrendim arkadaşlara "yazmak" abartmak, daha doğrusu basbaşağı palavra atmak demekmiş. Sonra şekiller, tarzlar, modlar... Maymuncuk gibi kelimeler, her anlama geliyor, her yerde kullanılıyor. Ara sıra bir şey anlatayım, bir şiir okuyayım diyorum. Kimse dinlemiyor. Sadece dinlemeyen insanların bulunduğu ortamda da hiç değilse duvarlara konuşabilirdim belki. Ama bunlar dinlememekle kalmıyor, homurdanıyor, konuşmamı engellemek için ellerinden ne geliyorsa yapıyorlar. Hep aklıma geliyor Cemil Meriç'in o ifadeleri. Hangi kitabında okumuştum hatırlamıyorum, cümleleri de tam hatırlayamam ama mezar taşlarına vaaz etmekten, çölde şiir okumaktan bahsediyordu. Objeler tam tersi de olabilir. Ve içinde bulunduğu topluma bir şeyler anlatmanın bu durumdan daha fena olduğunu söylüyordu. Ne de olsa mezar taşları ayakta dinlerdi, kumlar heyecanla ürperirdi ve bağırıp çağırılmazlardı, üstüne üstüne gelmezlerdi. Sinir harbi vermek zorunda kalmazdın bu sakin dinleyici toplulukları karşısında.

Alice'in birden kendini içinde bulduğu o tuhaf diyarda mıyım, diyorum bazen. Alice'in sıra dışı yolculuğunda gördüğü sırttan kedinin ağzı gibi, zaman zaman sadece sırttan dişlerden ibaret kalan suretler halinde görüyorum çevremi saran öğrencileri. Sınır bozucu bir şekilde iki de bir Alice'in karşısına çıkan sırttan kediyle karşı karşıya olduğumu sanıyorum. Sadece sırttan kocaman ağzı görünen ve her yerde, her yönde görünen, cihetsiz kahkahaları insanı nefessiz bırakan bir heyulayla karşı karşıyayım, sanki. Bu arada sanırım Alice'i yeniden okusam iyi olacak. Belki halimi daha iyi kavramama yardımcı dokunur.

Aslında Oksuz kirpi düşüncesi bilgi olarak mevcuttu hafızamda ama herhangi bir topluluğu tanımlamak için modellememiştim daha önce. Çevremi saran gürültüyü bu şekilde tanımlamaya başlayınca, anlamsız gürültüler olarak değil, rahatsız edici bulduğum ve tasvip etmediğim halde kendi içinde bir tutarlılığı olduğunu da yadsıyamayacağım yeni moda isyancı müzikler gibi algılamaya başladım.

1. Duruşma

Özge Günlükler Arasında

Öğün Özge son yıl yapılan müfredat değişikliklerine göre yeniden tasarlanmış test kitapları almak için çarşıya çıkmıştı. Balık pazarının arkasındaki iki katlı NT mağazasına girdiğinde dışarıdaki kavrucu sığağa inat serin bir hava okşadı yüzünü. Önce ikinci kata, kitap reyonuna çıktı. Doğru YGS-LYS kitaplarının olduğu yere gitti. Evet, almayı düşündüğü kitaplar gelmişti. Ağırlık yapmasınlar diye onları almadı hemen. Kültür kitapları bölümüne yöneldi. Uzun uzun yeni çıkan romanlara, bir gün okumayı düşündüğü ama hep ertelediği kitaplara baktı. Bazılarını eline alıp inceledi. Bir iki kitabı dayanamayıp aldı. Mutlaka okunmalıydı. Sonra YGS-LYS kitaplarını da alıp alt kata, kasaya yöneldi. Ama merdivenden inerken bir suçluluk duygusu kapladı içini. “Kızım salak mısın, ne yapıyorsun?” dedi kendi kendine. Ayaklarını sürüyerek geri döndü, seçtiği romanları bıraktı. Kendi kendine söz vermişti. Bu yıl okuma ve yazma orucu tutacak, sadece sınavlara odaklanacaktı. Hele bir kazansın, hele bir de İstanbul olursa, sonra bol bol okurdu. Alt kattan artık kocaman “magnum” paketlerde satılan yumuşak koyu 2B kalem uçlarından aldı. Tam gidecekken bu sefer gözü defterlere takıldı.

Evet, okuma ve yazma orucu tutacaktı bu yıl. Geçen yıl tuttuğu günlüğün sonuna da yazmıştı bunu ama buna günlük de dâhil miydi? “Yok canım o kadar da değil.” diye düşündü bu sefer. Zaten o kadar baskı altındayım, bir deftere üflemezsem içimin hevasını, şişer çatlarım, dedi. Küçümen, gülkurusu ciltli, pembemsi sayfalı bir defter seçti. Çok hoş bir şeydi. “Valla yazmaya kıyılmayacak kadar güzel.” diye geçirdi içinden.

İşte o gece Özge sevgili günlüğünü selamladı. İlk sayfasını boş bırakıp, ikinci sayfasına şunları yazdı:

12 Temmuz

Bugün beşinci günlüğüme başlıyorum.

Merhaba sırdaş!

Bakalım ne güzellikler paylaşacağım seninle, hangi ıstıraplarımı senin kuyuna üfleyerek rahatlayacağım. Hayatımın belki de dönüm noktası olacak bu yıla başlarken, bu yıl beni bekleyen temponun ağırlığını düşünürken, daha şimdiden belimin büküldüğünü, kemiklerimin çatırdadığını hissediyorum.

Kaçıp kurtulmak istiyorum buralardan. Ama mantıklı bir kaçış olmalı bu. En iyisi başka bir şehre okumaya gitmek. Mesela İstanbul. Neden olmasın. Denizde parıldayan güneş, vapurlardan seyredilen martılar, hijyen meraklıları ne derse desin Eminönü’nde balık ekmek...

Özellikle bugünlerde, bir bakıma da çocukluğumdan beri, hayatım karanlıklarla dolu ama yine bazen

bir ışık demeti de geliyor arada. Hayat her şeye rağmen güzel bir şey olabilir mi diyorum bazen.

Ben de bir gün kendi seçtiğim insanlarla, kendi hayatımı yaşayabilir miyim?

Geçen gün aldığım üniversite hazırlık kitaplarını bütün bu karmaşık duygularla dizdim çalışma masama. Hepsini bitecek. Dershaneden daha fazlasını verecekler. Sonra okulda da yaprak testler dağıtacaklar mış sanırım. Boyum kadar kâğıt. İnsan kendi seçtiği zevk aldığı bir konuda bu kadar şey okusa âlim olur herhalde.

Değil mi pembe şey? Ha, sırdaş?

***

Sümeýra havaalanında polise pasaportunu verirken karmakarışık duygular içindeydi. Kendisini bildi bileli Türkiye'ye hep misafir gibi gelirlerdi. Çoğu zaman yılda bir aylığına gelirler, dedelerinin köylerinde, amcalarının, dayılarının evlerinde dolaşırken nasıl geçtiğini anlayamazlardı bu bir ayın. Bazı yıllar gelmedikleri de olurdu. Bu bazı yıllar son zamanlarda daha da sıklaşmaya başlamıştı. Çünkü Sümeýra ve kardeşleri büyüyüp her biri uçakta tam biletle uçmaya başlayınca yol parası da çocuklarla birlikte ağırlaşmış, Cengiz Bey'in her yıl altından kalkamayacağı bir yük haline gelmişti. Ama bu seferki gelişi bambaşkaydı. Daha ilkokula başlamadan memleketten ayrılan bu Türk kızı bu sefer artık yerleşmek, çalışmak niyetiyle; vatana hizmet gibi ulvi maksatlarla ailesinden, arkadaşlarından ve alışkanlıklarından ayrılıp Türkiye'ye hicret ediyordu. Şimdi her biri bir yere dağılan Afgan,

Türkmen, Rus, Özbek, Fars, Kürt... arkadaşlarını düşünürken kulübedeki polisin gülümseyen sesiyle kendine geldi.

– Hanımefendi, pasaportunuzu yenileseniz iyi olur, diyordu polis. Bakın mühür basacak yer bulamıyorum.

Gerçekten de son birkaç sefer pasaportun arkasındaki mühür kaşe bölümü dolduğu için giriş çıkışlarda daha önceki sayfaları mühürlemeye başlamıştı görevliler.

Bu yeni bir sayfa hayatımda, diye düşünüyordu. Bembeyaz bir sayfa... Hem meslek hayatımı, hem manevi hayatımı büyük bir titizlikle yeni baştan kuracağım bu yıl. Nasıl başlarsan öyle gider, çok iyi başlamalıyım.

İlkokula Türkmenistan'ın başkente oldukça uzak bir sınır şehrinde başlamış ve yine benzer şekilde uzak ama kültür ve tabiat olarak o ilk buldukları şehre de son derece uzak bir başka sınır şehrinde devam etmişti. Sonra altıncı sınıfta Afganistan'a geçmişlerdi. Orada da birkaç şehir gezdiler. Üniversiteyi tekrar Türkmenistan'da ama bu sefer başkentte okudu. Aslında yararlanabileceği YÇS gibi çok kolay bir sınav vardı ve istediği bölümleri Türkiye'de de okuyabilirdi ama babası hem tanıdıkları çok olduğu için hem tatillerde gelip gidebilsin diye Aşkabat'ta okumasını arzu ediyordu. Sümeyra da kırmadı. Hiç değilse uzun tatilleri annesi ve kardeşleriyle birlikte geçirebilecekti.

Havaalanından metroyla Esenler'e, oradan babaannesinin oturduğu şehre gitti Sümeyra. Babası hâlâ

eski arkadaşlarından birkaçıyla görüşüyordu ama nereye gideceği daha netleşmemiştir.

***

Babası odaya girdiğinde Özge mat-1'den ilk testi bitirmiş, Türkçe kitabını açmıştı. Odanın duvarına dayadığı masanın duvar kenarına bir rafa dizer gibi iki gün önce büyük ümitler ve kararlılıkla aldığı test kitaplarını dizmişti. Bir de kendince ders programı hazırlamış, onu da bantla oturduğu yerden göreceği şekilde duvara yapıştırmıştı.

Gözleri kıpkırmızı girdi odaya, burnundan soluyordu. Babası büyük bir hışımla paldır küldür odaya dalınca Özge'nin eli ayağı boşaldı. Ne kalkabiliyor ne kaçabiliyordu. Murat bir yandan ağzına geleni söylüyor, bir yandan da elindeki kemerle Özge'nin neresine geldiğine bakmadan rast gele vuruyordu. Hemen arkasından odaya giren annesi, bir yandan ağlıyor, bir yandan yalvarıyor, bir yandan da araya girmeye, kızına kalkan olmaya çalışıyordu. Babasının söylediği sözler, kemerin metal tokasından daha fena canını acıtıyordu Özge'nin.

Kim kulağına ne fısıldadıysa Murat iyice zıvanadan çıkmıştı. Ne olmuştu, ne öğrenmişti, ne görmüştü. Özge ağlıyor, isyan ediyor ama hiçbir şey söyleyemiyordu babasına karşı. Bütün bunları hak edecek ne yaptım, diye düşünüyordu. Bu muameleyi hak edecek hiçbir şey gelmiyordu aklına. En fazla, en fazla ... Bütün günahlarını gözünün önünden geçirse de bulunduğu "en fazla"lar, gözü dönmüş babasının hışmı karşısında azalıp, yok oluyordu. Belki salim kafayla kabahat

görebileceği hareketleri bile genç kız kafasında faziletleşiyordu.

Sonra birden babasının elindeki kemere dikkat etti. Eniştesinin Almanya'dan getirdiği az kullanılmış giysiler arasında gelmişti bu kemer. Durmadan namustan, edepten bahseden, kendini ve annesini ahlaksızlıkla suçlayan babasının elindeki kemerin metal tokasındaki tavşana takıldı gözü. Güleceği tuttu. Dışını sıkı gülmedi. Zaten hemen bu gülme duygusu daha büyük bir öfkeye dönüştü.

Murat vuruyor, vurdukça karşısında sesini çıkarmadan duran kıza öfkesi daha da artıyordu. Hiç acı-mıyor muydu ki bağırıp yalvarmıyordu. Bugün bun-ları yapan kıza yarın nasıl sahip çıkacaktı. El âleme rezil olmak işten bile değildi. Sanki kuştüyündendi elindeki kemer. Eline geçen kitabı Özge'ye doğru fırlattı. Kitap yüzünü yalayıp geçti. Sonra ana kız oh kurtulduk diyecekken, elinde av tüfeğiyle geldi. Tü-feği kırdı, iki namlusuna iki mermi koydu, ana kıza doğrulttu. Durmadan sorular soruyordu. Ne yaptınız, ne yapacaktınız, siz beni katil mi etmek istiyorsunuz, gibi cevabı olmayan, olsa da bir çırpıda cevaplanamayacak sorular... Çıldırılmış bu adam, diye düşündü Özge. Bu sefer gerçekten ölebileceği geldi aklına ve babasına karşı değil ama -o kendi o kadar günahkârken ona karşı bir sorumluluğu olabileceğini düşünmüyordu- Allah'a karşı bir günah işledim mi diye düşünmeye başladı.

Bir iki pusula, bir iki şiir yazmıştı. Acaba onları mı görmüştü babası. Ensesinden sırtına soğuk bir

terleme başladı. Kesin öldürürdü. Aşk günah mıydı gerçekten, yoksa aşk değil de aşkın halleri mi günah-tı? Eğer öyleyse neden edebiyat kitapları, televizyon-lar, sokaklar, her yer aşk sözleriyle doluydu ve herkes aşkı arıyordu? Babasını bu kadar kızdıran aşk olabilir miydi? Bir taraftan bütün bu düşünceler yıldırım hı-zıyla kafasından geçerken, bir taraftan da tüm içten-liğiyle tövbe istiğfar ediyordu.

Ölümü düşünürken bile babasına içten beddualar yağdırmaya devam ediyordu.

Murat bağırdı bağırdı, elindeki tüfeği kanepeye bı-raktı, burnunu çeke çeke ağlamaya başladı. Sonra ka-pıyı çarparak çıktı gitti. Özge'nin annesi: "Tövbe de etmişti ama bu sefer kesin içer herhalde." diye dü-şündü.

O gün bütün bir öğleden sonra konuşmadan oturup durdular evde. Ara ara Özge'nin hıçkırık krizi tutu-yor, annesi gelip başını kucığına alıp okşuyordu. Ev zindan, kasaba zindan, dünya zindan olmuştu. Ha-yattan hiçbir şey beklemiyordu şu anda. Okuldaki kızları düşündü. Mutlu ailelerin, mutlu kızlarını. On-larla gezerken, otururken, gezip tozarken kendisinin de onlardan biri gibi davrandığını, bazen numara-dan keyflendiğini düşündü. Acaba onlar da kendisi-ne mutluluk numarası çekiyor olabilirler miydi? Ama gözüyle görüyordu, kibar annelerin, entel görünümlü babaların çocuklarını ne kadar şımarttıklarını. Bü-tün bunların tümü de numara olamazdı ya. Öyleyse dünya hepten kokmuş demektir, diye düşündü. Kendi dünyası zaten kokuşmuş bir dünyaydı ya, dünya da ne

olursa olsundu. O gün Özge günlüğüne seslenecek-
ken, babasına seslendi. Yüzüne karşı söylemek isteyip
de yuttuğu cümleleri sır kâtibine teslim etti.

14 Temmuz / 19.40

Selamünaleyküm,

Bu yaz gününde kasırgalı, fırtınalı kış günlerini yaşattın bana! Hayatımda hiç unutamayacağım bir damga vurdun alınma! Belki bir kurşun bile bu kadar acıtmazdı canımı... Ama sen yüreğimi yaktın. Sen de yanasın. En yakınım olduğun halde bana iftira attın. Artık senin gibi biri yok hayatımda. Sildim seni. Sana bugüne kadar “baba(!)” dediğim, öyle bildiğim için utanıyorum! Sen beni ve ailemi yaktın, darmadağın ettin... Allah’ından bulasın. SENDEN NEFRET EDİYORUM! Sana yakıştıracak hiçbir kelime bulamıyorum. Ailemize reis olacakken dağıttın. Sen nasıl babasın? Allah’ından bulasın!

15 Temmuz Salı / 8.15

Bugün Eğriboyun’a gideceğiz, ablamın yanına. Dün yaşadıklarımı unutamıyorum. Günlüğe baktım. Bütün bunları dilemiş olmamam lazımdı ama demek dilemişim. Şimdi geri dönsem, beddua geri alınır mı ki? O an içimin yangınıyla söylediğim şeyler gerçekten düşünerek söyleyemeyeceğim şeyler belki ama gerçek duygularım değil demek o kadar kolay değil. Bir taraftan öyle dememek lazım, yanmasın demek lazım diyorum, bir yandan da ama o da görsün, o da görmeli

yaptığının karşılığını diye düşünmekten alamıyorum kendimi.

***

Özge defterini kapadı. Öylece başını ellerinin arasına alıp masanın başında oturdu uzun süre. Dün nasıl başlamıştı günlüğe selamla, bu selam deftere miydi, bedduaların muhatabına mı, karar veremedi. Sonra mutfağa geçti. Annesi kahvaltı hazırlıyordu. Bir ucundan tutayım diye, o da siniye kahvaltılıkları dizmeye başladı. Ne selam, ne sabah... Hiç konuşmadılar. Belki konuşmadan anlaşıyorlardı. Belki dün yaşananlardan sonra konuşacakları şeyin ağırlığı altında kalmaktan korkuyorlardı. Siniyi bahçeye çıkardı. Sonra süklüm püklüm Murat geldi. Konulan çayı suçlu suçlu içmeye başladı. Kimse başlamıyordu konuşmaya. Bir iki lokma yedikten sonra Murat kalktı. Özge, önce test kitaplarını açtı, birkaç satır okumaya çalıştı, olmadı. Sonra arkadaşından aldığı vampirli genç kız romanlardan birini çıkardı kanepenin altından, uzanıp okumaya başladı. Hayaller içinde yüzüyordu sanki. Kitaplardaki dünya ne güzel diye düşündü, sonra böyle havai düşündüğü için kendine kızdı. Kitabı kapatıp makine halısının üzerine koydu ortasından açılmış şekilde, yüzükoyun, kendisi kanepede ters dönüp, gözünü tavana dikti. Kafasında karmakarışık hayaller, gözü tavan sıvasının ince çatlaklarına dikilmiş öylece yatıyordu...

O yukardayken babası, annesini aradı. Eğriböyün ziyaretini bir sebep göstermeden erteledi. Hep böyle yapardı zaten. Evde terör estirir, sonra birden

söyleyecek söz bulamaz. İlk konuşmayı dışarıdan telefonla yapardı.

***

Sümevra, babaannesinin yanında temiz hava, bol gıda gününü gün etmekle meşguldü. Arada babasıyla nerede çalışacağını konuşuyorlardı ya çok fazla dert etmiyordu, nasıl olsa babası bir yer ayarlardı. Okulu ve öğrencileriyle ilgili romantik şeyler düşünüyordu. Öğrencilik yılları, Türkmenistan ve Afganistan'da tanıdığı Türk öğretmenlerle yerli öğretmenler. Arkadaşları, belletmenlik yıllarında tanıdığı öğrenci profili gelip geçiyordu hayalinden. Bolca da okuyordu. Yarım kalmış okumalarını tamamlıyor, yeni kitaplara başlıyordu.

Bir akşam yine babası aradı. Eğriboyun'da bir arkadaşıyla görüşmüştü. Denklik ve saire problemleri çözülene kadar, ders ücretli öğretmen olarak orada çalışabilecekti. Hem öğretmenlik tecrübesi kazanır, hem vakit geçirmiş olurdu. Sonra tekrar bakarlardı, bakalım kader önüne daha neler çıkarırdı, falan filan... Sonra annesiyle konuştu, iyiydi, kardeşleri de iyiydi, merak edecek bir şey yoktu, tek dertleri Sümevra'dan ayrı olmaktı...

***

Bugün küçük kızı anneannesiyile gönderdiler. Cumali içinde bir sızı hissetti. İri cüssesinden utanmasa belki ağlardı bile. Küçük kız otobüsten el salladı elini öperek.

Eve dönünce yeni bir dosya açtı bilgisayarında. "Ah Ben (Eğriboyun Günlüğü - Bilmem Kaçınıcı Defter)"

O gitmese bu günlüğe başlayamazdı. Çalıştırmazdı ki. Gelir kucağına otururdu. Ne zaman bilgisayarı açsa babasının oyun oynadığını sanırdı. Ne zamandır başlamayı planlıyordum oysa. Eğriboyun’a bu sefer gelişti temmuzun dokuzunda oldu. O günden bu yana yaşadıklarımı da anlatmak istiyordu. Önemli önemsiz, her ne varsa... “Aslında bütün bir hayatım gibi önemsiz ya, önemsiz önemsiz birçok detay, hurda teferruattan mülhem hurda intibalar, duygulanışlar ve saire ve saire işte...” diye yazdı günlüğüne.

“Belki yine yer yer geri dönüşler yapar yazarım kendimi hoş veya en azından “bir hoş” hissedersenem.”

Kendini bugünler bir hoş mu hissediyor yoksa biraz mayhoş mu hissediyordu emin değildi ama dünyayı ve dünyaya ait metaları biraz boş hissettiğim su götürmezdi.

Bu yıl da tekrar başladık. Yılı, bu yaz tatili dönüşlerinden başlatırdı Cumali Öğretmen. Yerleştik artık, dedi günlüğünde. Yarın Zeynep’in Okulu başlıyor, bir hafta sonra benimki. Yarın ramazan başlıyor bir de. İnşallah bereketiyle gelir, kalplerimizi nuruyla yaldızlar. Ben de birazdan teravihe gideceğim inşallah. Belki de bu yıl ne zamandır –belki de ömrümde hiç bir zaman– başaramadığım bir şeyi başarırım, deliksiz kılarım teravihleri. Bu yıl kırkıncı yaşımı yaşayacağım. Kırk yaşında ilk mühür vurulmuş kalbe. Hazırlanmak lazım. Ecel o kadar beklemeyebilir de hem.

Bir sayfa kadar yazdı. Sandalyesini biraz geri çekti. Bir de şöyle tekerlekli, döner sandalye almaya karar verdi. Kaç yıldır sert sandalyede oturup yazıyordu

ya nefsinin de üzerinde hakkı olduğunu hatırlamıştı. Dosyaya bir de baskı ön izlemeden baktı. Ne kadar olmuş diye. Eh ilk gün için bu kadar yeterdi. Dosyayı kapatıp abdest almaya gitti. Televizyonda ne var yok bakacak, sonra teravihe gidecekti.

***

Sümeýra, birkaç yıldır kullandığı, irice tekerlekli valizini çeke sürükleye Nergis Pansiyon'una gelmişti. Bir hafta on gündür bahçede banklara oturup kitap okuyarak, akşamüstleri hava nispeten serinleyince çarşıya çıkarak yeni mekânına alışmaya çalışıyordu. Şimdi de bahçedeydi. Bu etrafı yüksek duvarlarla çevrili bahçe çok hoşuna gitmişti ilk girdiğinde. Bir sığınak diye düşünmüştü. Hayalindeki gizli bahçe kadar ağaçlar ve çiçeklerle dolu değildi şüphesiz ama büsbütün boş da değildi. Henüz birbirinden ayıramadığı turunçgillerden birkaç ağaç, oldukça kalın gövdeli bir zeytin göze çarpıyordu ilkin. Koca zeytinin etrafı çepeçevre bank haline getirilmişti. Ara sıra öğrenciler gidip geliyordu kayıt için. Pansiyon müdiresi vardı, bir iki öğretmen daha kalacaktı her halde öğrencilerin başında. Hepsi de genç, bekâr öğretmenler. Alev vardı mesela, kızıl saçlı... Tanıştığı kişilerle taşıdıkları isimlerle arasında ilişki kurmayı severdi Sümeýra. Belki de büyüdüğü topraklarda her ismi bir gerekçeye göre koyma geleneğinden kalma bir saikle Alev'in ismiyle saçları arasında bağ kurmaya çalıştı. Doğduğunda saçlı mıydı acaba, onun için mi Alev adını uygun gördüler. Henüz işin orasını soracak kadar

samimiyetleri yoktu ama bu kızın ismine uygun şekilde yalın biri olduğu belliydi.

***

Akşam Murat eve elinde bir kutu baklava ve bir kutu Maraş dondurmasıyla gelince neredeyse her şey tatlıya bağlandı. Neredeyse, çünkü Özge'nin bacağı hâlâ sızlıyordu. Otururken kalkarken dikkat etmesi gerekiyordu. Baklava üzeri dondurma servisini de bizzat elleriyle yaptı Özge. Gündüz ise Şeref'le ilgili ne var ne yok toplayıp bir bez torbaya doldurmuştu. "Ah Ş. Hep senin yüzünden." Bir yolu olsa da hafızasının o kısımlarını aldirabilse ne güzel olurdu. Ama işte. Ah Ş. Sonra "Ah baba." dedi. Üzülmedi Eğriboyun'a gitmediklerine. Bir ara okula gitmekten bahsettiler. Ders programını alırdı hazırsa, pansiyon kaydı, ders-hane işleri filan da vardı.

Yatmadan önce günlüğünü çıkarıp yazmaya başladı. Çoğu zaman duygu yoğunluğu yaşadığında normal bir imlayla yazamıyor, mesajlaşma imlasıyla yazıyordu. Gençlerin son dönemde bu tarz bir yazı alışkanlıkları olmuştu. Bazen yazılı kâğıdında ve kompozisyon-da bile karıştırdıkları oluyordu. Cumali Hoca kırmızı kırmızı çizer sınıfta gösterirdi başta. Sonraları iyice artmış olacak ki o da baş edemedi...

16 Temmuz Çarşamba / 11.34

Eğriboyun'a fln gitmedik. Aman ben gitmeyeceğimizi biliyordum zaten. Okula gideceğiz. Ki bunu da biliyordum. Her şey Rabbime bin şükür yolunda. Ancak "Murat Bey" yaraları tam tamir edemez. Kırılan

vazonun bile izleri elbet kalır. Hem kalp bu vazo değil ki... O bacağımdaki morluklar unutulacak cinsten değil. O unutulsa bile kafamıza dayadığı silah... HİÇ UNUTULAMAZ! Bilmiyorum, unutabileceğimi hiç sanmıyorum...

... Bu satırları yazarken geçen yıl yaşadıkları dayak faslı canlandı gözlerinin önünde. Bu bir dejavu muydu, kötü bir kâbusun tekrarı mıydı, hem o sefer kalıcı bir etkisi de olmuştu bu dayak faslının, sevgili ablası evi terk etmişti. Ara sıra gizlice haberleştiği ablasını ne çok severdi oysa... Günlüğe devam etti:

... Hepimizi sırayla dövdüğü ve ablamın evi terk ettiği 12 Temmuz... Ve beynimize dayadığı silahı... Hortumu yapıştırdığı günü, 13 Temmuz... Unutabileceğimi hiç ama hiç sanmıyorum. Tabi unutamayacağım bir şey daha var. Bunu da sadece Hacer'e anlatacağım. Defterlerimi, onla ilgili her şeyi Hacer'e vereceğim. Onların evinde kalacak. Herkes unuttuğumu sanacak. Ama "o" her zmn içimde saklı kalacak. Seni nsl unutabilirim?

***

O gün Kadriye Ablası uğradı Özgelere. Cıvıl cıvıl konuştu durdu. Arada yaşadıkları kriz söz konusu oldu. Konuya yaklaşımından ablasının olayını bütün detaylarıyla bildiğini anladı Özge. Annesiyle konuştuklarını tahmin etti. Hiç hoşlanmadı bu durumdan. Kim bilir daha kimler bütün detaylarıyla biliyordu olayı. Kimler olduğu gibi, kimler hemen hemen, kimler fazlasıyla biliyordu... Bu köylü kadınların bir çeşit komün havasıyla yaşamaları, gerekli gereksiz her şeylerini paylaşmaları

eskiden beri sinirini bozardı. Ablası da öyle konuşup duruyordu işte. En trajik meseleyi konuşurken bile dikkatlerinden hiçbir şey kaçmıyor, bir anda çocuğun üzerindeki çikolata lekesinden ya da yemek tarifinden bahsedebiliyorlardı. İç içe zamanlarda, zamansız bir düzlemde yaşıyorlardı sanki.

Bir ara konuşma arasında: “Okutmayın bu kız, eve-relim gitsin.” deyiverdi. Bunu o kadar rahat söyledi ki onun bu rahatlığı Özge’yi illet etti. Yaprak sarmasıyla ilgili bir konuşmayla, arkadaşının çocuğunun bezi arasına sıkıştırdığı bu konuda ısrar edince Özge: “Yahu, ne yapıyorsunuz, tıknamakla çıkarmak arasına sıkıştırdığınız şey, benim kaderim.” diye bağırarak istemişti.

Kadınlar konuşurken Murat eline tutuşturulan servis tabağıyla ilerde divanda, televizyonun karşısında oturuyordu. Onun bir kulağının konuşmada olduğunun kimse farkında değildi. Aslında everip kurtulmak onun da aklındaydı ama kazın ayağı öyle değildi. Hem bu şartlarda okutmayı hiç tasvip etmiyordu, hem okutmadan edemeyeceğini çok iyi biliyordu. Tam bir çıkmazdaydı. Elin oğluna verse, yarın bir iki çocukla dönüp gelmeyeceğinin garantisi yoktu ki, kendi kardeşi öyle çekip gelmişti de zavallı babasının yüzü gülmez olmuştu. Daha o zaman karar vermişti, kız çocuğunun bir mesleği olmalıydı. Çalışıp çalışmaması ayrı mesele ...

19 Temmuz Cmt / 17.19

Selamünaleyküm;

Şu an her şey yolunda. Ama her an bozulabilir ki inş. Bozulmaz. (Amin) Kadriye ablam tutturmuş

okutmayın diyor. Sinir oluyorum yaa! Ben evlenmek istemiyorum, tabi o olmazsa. Yine Rabbim bilir tabi.

Artık çok yoruldu! Belki de en büyük hatam sevmeyi beklemektir. Artık eski benliğimi kaybettim. Ben böyle değildim, her şeyden soğudum. Bıktım, usan-dım! Oysaki değişmemeliydim. Çok canım yanıyor, bunaliyorum! Ne gidecek bir yerim var ne elimden tutacak bir yakınım! Yalnızlık, benim kaderim...

BEN YALNIZIM; YALNIZ!

Bu arada saymanın bi anlamı yok ama 7 hafta, yani 42 gün oldu.

***

Özge sabah kalkınca önce günlüğünü açtı. Akşam yazdıklarını okudu. Evet, babasıyla da annesiyle de arası fena değildi bugünlerde. Ablasına ne olduysa, yine boşboğazlık etmişti. Bazen kendisi okuyamadı diye mi böyle yapıyor diye de aklına gelmiyor değildi ama o kadar kötü, o kadar içten pazarlıklı olmazdı ablası. Sadece ufuksuzdu. İyi ki babası onun aklına gitmezdi. Köylü aklı işte, ver kızı kocaya, sorumluluktan kurtul. Eh, mutsuz olurmuş. Olsun biraz, sonra belki alışır, alışmasa da zaten çor çocuk, gün güzeran derken öyle sosyete lüksü fanteziler düşünmeye vakit bulamaz. Bu cümleleri kuramazdı ablası ama buna benzer şeyler düşünebilirdi. Sonra o. İsmi bile zikretmeye korkup da sadece üçüncü tekil zamiriyle geçiştirdiği Ş. Ne düşünüyordu acaba? Hiç, düşündüğünü bile zannetmiyordu ya Özge. Oh ne ala, kendisi dayak yesin, aile fertleri, “Ne yapalım bu kızı” diye mevzusu etsinler. Herifçioğlu hiç umursamasın?

Umursamazdı tabi kendi kendine gelin güvey Özge. Onu suçlamaya hakkı yoktu.

Üstüne üstüne gelen kitap dağını magnum boy kutusundan çektiği yeni 0,5 uçla oymaya başladı. Geçen yılki mezunlardan birini duymuştu. Ders çalışmasında ölçü olarak kalem ucunu kullanıyordu. Bu hafta eve kapanacağım, bir kutu uç bitirinceye kadar test çözeceğim gibisinden. Bir haftada üç günde kitap devirmek zaten sıradan bir iş sayılıyormuş bir süre sonra. Ama Özge hiç sevmezdi ki o kadar uzun süre ders başında kalmayı. Öyle de olsa çalışmaya alışmalıydı okul açılmadan. Öyle düşünüyordu. Alıştırma yapmalı, dahası herkes çalışmaya başlamadan biraz mesafeyi açmalıydı rakipleriyle. Çözdüğü her soru onu Ş.'ye yaklaştıran bir adım da olabilirdi üstelik. Ve işte, bütün bilgi ve belgeleri toplayıp yok etmeyi, hatta hafızasından silmeyi düşünürken, bir yandan yine gün saymaya başlamıştı, tersine. Ayrılık kaç gün oldu diye sayıyordu.

***

Sümevra Eğriboyun'da sıcaktan bunalıyordu. Çöl sıcakları gibi de değildi bu. Yakındaki dere den dese, dere de kurumuştü ama öyle ağır bir rutubet vardı işte. Bazı geceler yaprak kıvıldamıyordu üstelik. Akşamları gidip bir dolaşıyorlardı bazen kar helvası yiyorlardı. Bu da buraların zevkiydi. O kadar da ilginç değildi aslında. Hem babaannesinin oralarda olduğu gibi pekmez de kullanmıyorlar, bir çeşit meyve konsantresi döküyorlardı buzlaşmış karın üstüne. Allah bilir kimyasal doluydu döktükleri şey. Çocuklarla tanışıyordu geliş gidiş derken. Bu çocuklarda şımarıklık

mı, kendini beğenmişlik mi, pek daha önce belletme- ni olduğu çocuklarda görmeye alışık olmadığı bir hâl vardı. Bazen batıya yaklaştıkça böyle mi oluyor acaba diye de düşünüyordu. Bu tür düşüncelerini öğretmen arkadaşlarıyla paylaştığı zaman hep “Alışırısın hocam, alışırısın” ya da “Her genç stajyerin başına gelir” gibi beylik cevaplarla karşılaşılıyor, bundan da cidden rahatsız oluyordu. O oturup meseleyi şöyle etraflıca irdelemek istiyordu oysa.

27 Temmuz Salı / 18.43

Selamünaleyküm;

Evet sırdaş, bugün 2 yıl 5 ay oldu, onu kalbime taşıyalı. Hatırlıyorum da her şey sanki dün gibi. Haa! Bu arada, aynı zamanda 45 gün (1,5 ay) oldu onu görmeyeli. Ders çalışıyorum. Hedefim (inş.) HUKUK!! Özel bi üniv. istiyorum. Burslu okuyup baba(!) eline bakmamak için. Daha doğrusu ileride başıma kakmaması için. Hayırlısı olsun. Ben başaracağıma inanıyorum. Tabi Rabbimin izniyle inş, âmin!

M dedi ki G ile buluşmuşlar. Ona da H demiş. Sınavı kötü geçmişti ya sonucu da kötüymüş :((S bile 280 mi ne yapmış. Tabi onunki daha kötü. Çok üzülüyorum onun için. Hayırlısı olsun. “Ailesi bir şey dememiştir inşallah” demek isterdim ama hiç sanmıyorum. Yine de inşallah dememişlerdir. N’apacak acaba? Ya tekrar dershaneye gider, ya da düşük bir tercih yapar, bakalım artık!! “Görelim Mevla neyler, Neylerse güzel eyler.” Hayırlısı olsun, İkimiz için de (âmin)!! A.E.O. bi tanem

***

Uzaktan alınan haberler, kendi kendine kurmalarla olmalarla geçiyordu Özge'nin günleri. Ara sıra bir arkadaşıyla görüşüyordu. Ders çalışıyordu ama plansız. Zamanının yarısını kendine kızmakla, diğer yarısını hülyalar kurmakla geçiriyordu.

Geçen gün Nilgün'le Esra geldi mesela. Nilgün denizden geliyordu. Ailesiyle birlikte yazı Ada'da yazlıkta geçirmişlerdi. Özge acayip özendiğini hissetti o konuşurken. Sonra bunu aslında kendine bile itiraf etmekten çekindiğini de hissetti. Önce kendine, sonra niye bugün buradalar diye arkadaşlarına karşı öfkeyle doldu. Elinde olmadan somurttu durdu. Neyse ki kızlar ne fazla oturacak ne onun dünyasında sebep oldukları fırtınaları fark edemeyecek kadar coşkuluydular. Vakitleri de yoktu. Daha bir sürü yere gidecek, kıyafet bakacaklardı.

Başka bir gün Nesibe ve Güzin'le buluştular Nergis Pansiyon'unda. Arada mezunların ne yaptıklarından, nereye gittiklerinden filan da bahis açıldı. Söz bir ara Ş.'den de açıldı. Ama öyle muğlâk, havada birkaç sözle sadece. Özge ne sorabiliyor, ne başka bir şey düşünebiliyordu. Hep bekliyordu söz tekrar oraya gelsin diye. O çatlayıp patlasa da kimsenin onunla işi yoktu ama. İşte öyle. Günler arttıkça artıyordu. Onu görmediği günler.

Bir gün test çözerken aklına takıldı. Üzerine üzerine gelen, altlarında kendini eziliyormuş gibi hissettiği test kitabı yığınının kurtulmalıydı. Sadece çalıştığı dört kitabı bıraktı masanın üstünde. Diğerlerini kanepenin altına yerleştirdi. Köye gittiklerinde bir

çocuktan duymuştu. Ağaca çıkarken geri bakmayacakmış, diyordu. Yoksa içine korku düşer, tırmanamazsın. Sadece önüne bakacaksın. Bu tam öyle değildi ama yine de onun gibiydi. Önüne bakmalıydı. Arkasındaki kocaman boşluğu ya da önündeki korkunç yüksekliği gözünde büyütmemeli, düşmanını parçalayıp, bölüp öyle yenmeliydi.

“An”ı yaşamalıydı. Bunun ecnebi dilinde söylenişi vardı bir de, havalı bir söz. Hatırlamaya çalıştı, başaramadı. Anı yaşamak deyince tekrar Nilgünlerin geldiği güne gitti aklı. Anı yaşamak bu muydu? Yoksa geçen yıl pansiyonda kalan belletici öğretmenlerinin birinin akşam çay sohbetinde anlattığı gücünü sağ ve sol kanatlara gönderip merkezi zayıf bıraktığı için yenilen komutanı mı hatırlamalıydı “anı yaşa” deyince.

Akşamları tatlı hülyalar kuruyordu her halükarda, hani Ş iyi bir şehre gitmiş, sonra kendisi de gitmiş. Sonra o kendini fark etmiş. Onsuz yapamıyormuş ... Her şey hem gönlüne göre oluyormuş, hem de nasıl doğru olacaksa, caiz olacaksa öyle oluyormuş ... Ama tam hülyalarının tatlı yerinde sınav geliyor aklına, ya onun kazandığı şehri kazanamazsa, bazen babası geliyor, o kadar esip yağdı şimdi, engel çıkarmaz mı?

***

Günler birbirinin karbon kâğıdıyla çoğaltılmış kopyası gibiydi Özge için. Birbirinin aynı, güzelliği hiç artmayan ama tekrar edildikçe çirkinliği, okunaksızlığı artan kopya günler. Sarı sıcaklar, evin betonarme

tavanında katlanarak içeri giriyordu. Tandır gibi ısıtıyordu içeriyi. Eskiden olsa, hiç değilse evin önündeki çardağın altını suladıkları, bir kilim, bazen de plastik masa sandalye atıp orada oturdukları olurdu ama bugünlerde oraya çıkmaya da eriniyorlardı sanki. Test sorusu çözmek dışında bir şey yapmak gelmiyordu içinden, kendini öyle şartlandırmıştı. İşin kötüsü testlere de yoğunlaşamıyordu bir türlü. Biraz ondan, biraz bundan... Haberler geliyordu bu arada, mezun arkadaşlarından kim, nereye gidecek, kim kaç puan almış nevinden haberler. O ne yaptı acaba sorusu kıpırdasa uçacak bir kuş gibi, ya da daha kötüsü az sarsılsa kopacak pamuk ipliğine bağlı bir kılıç gibi başının üstündeydi hep.

Murat uzak bir yerlere iş takibine gitmişti. O bakımdan içi rahattı ama hâlâ onunla ilgili hiçbir hatıra, hiçbir ipucu bulundurmaya, en yakın arkadaşlarıyla konuşurken bile o yokmuş veya kendisini hiç ilgilendirmiyormuş gibi davranmaya mecbur hissediyordu kendini. Bir sözün bile annesinin kulağına çalınmasını, bir satırın onun gözüne ilmesini dahi göze alamazdı. Dahası boşboğaz bir arkadaşı evinde anlatır, oradan döne dolaşa, süslene püslene dedikodu Murat Bey'in kulaklarına kadar ulaşabilirdi. Bu sefer belki de gerçekten basar tetiğe diye ödü kopuyordu Özge'nin. Yapar mı yapardı. Bir delirdi mi gözü hiçbir şeyi görmezdi ki.

Yine öyle bir gün, kahvaltıdan sonra ders çalışma bahanesiyle sıcak tandırına kapandığı bir kuşluk saatinde günlüğüne şunları yazdı:

23 Temmuz, Çarşamba / 11.56

46. gün

Ahh! Yüreğim nsl acıyor bi bilsen, bi bilsen cayır cayır nsl yanıyor. Gözlerimde yaşlar, yüreğimde hasret var!

N dün msj attı, akşam. 316 puan almış. Ş 280 fln almış. Sevindim onun adına. Artık gidiyor (inş) ama neden içim yanıyor. Gitmesini hem istiyorum, hem de... Neyse en iyisi susmak. Dua yerine geçer diye korkuyorum. Hayırlısı neyse o olsun inş. âmin!

Acaba nereye gidecek? Çok merak ediyorum. En çok merak ettiğimse; aynı yerde mi olacağız? Hem istiyorum hem korkuyorum. Ama yine de istiyorum.

46 gündür göremiyorum işte, bakalım 68'i geçecek mi? Şimdiye kadar en fazla 68 olmuştu. Ay inş. geçmez. Bi yandan görmek istiyorum, bi yandan... Neyse en iyisini Rabbim bilir. Hayırlısı olsun ikimiz için de. Âmin!

AEO bi'tanem.

SÇS

***

Özge yine Ş'yi düşünüyor. Sonra dersler geliyor aklna. Onu düşündüğü günlerle ilgili başka çağrışım- lar. Dil ve Anlatım dersinin haftada bir saatini "Küçük Prens"e ayıran Cumali Hoca'yı düşünüyor mesela. Derste Küçük Prens okuyuşunu, bütün öğrencilerin de ellerindeki kitaplardan hocayı takip edişlerini. Arada uzun uzun tartışmalarını, hocanın okuduğu paragrafı izah edişini... Küçük Prens'le sevgisinin gözünde aynileşmesini düşünüyor.

Aslında Küçük Prens Ş miydi yoksa Özge miydi. Sadece onun erkek, Özge'nin kız olması onu Küçük Prens etmeye engel miydi? İşin bu tarafını pek düşünmek istemiyor Özge, hemen yine hayalindeki Küçük Prens imajına, Ş'ye dönüyor.

Cumali Hoca Küçük Prens'in Küçük Gezegen'indeki tek güle düşkünlüğünü, gülün umarsızlığını anlatırken, durup nasıl uzunca iç geçirmişti. Sonra tekrar okumaya başladığında iri cüsseli, ipek kalpli öğretmenin gözlerinden yaşlar akıyordu. Onunla birlikte birçok öğrenci ve Özge de ağlıyordu. Sonradan sormuşlardı birbirlerine, ya biz neden ağladık diye... Bilemiyorlardı, cevabı yoktu bu sorunun ama hissediyorlardı bir şeyler. Özge bir şiir de yazmıştı "Küçük Prens" diye. Ama birilerinin eline geçer, satır aralarını da okuyabilecek biri çıkar rezil olurum düşüncesiyle imha etmek istemişti şiiri. Ona da varmadı eli, kıyamadı. Nihayet şiiri bir gün Cumali Hoca'ya verdi. Hoca'nın çok iyi bir arşivci olduğunu biliyordu. On beş yıl önceki öğrencisinin kompozisyonunu bile saklardı. Çok şeyin hatıra olarak değeri vardı onun için.

Arkadaşları geldiler, gittiler yine. Özge ise çok az çıkıyordu arkadaşlarını görmeye. Deri kemerin tenninde açtığı acılar geçmişti artık. Kalbindeki acılar ise zaman zaman nüksediyordu. O acılarla birlikte aşk acısı da külün altında yanmaya devam eden bir ateş gibi güçleniyor muydu ne... Geçen yıl köyde ilginç bir vakaya şahit olmuşlardı. Ocakta darı ütüyorlardı. Güz mevsimi ama eylül mü ekim mi hatırlayamıyor şimdi.

Altlarında döşek var. Ocağa yakın çekmişler, oturmuşlar üstüne. Bir ara darılar patlıyor, çeviriyorlar, alıyorlar közün üstünden. Sonra bir darıyla birlikte bir köz de düştü döşeğe. Fark edince aldılar ocağa attılar. Her şey yolunda gibiydi. Aradan epey bir zaman geçtikten sonra birinin burnuna yanık kokusu geldi önce. Bir şey yanıyor galiba, dedi. Önemsemediler. Sonra başka biri hissetti kokuyu, sonra bir anda altlarındaki döşek alev aldı. Meğer o köz, içten içe yakmış döşeği. Kendilerini zor attılar dışarı, döşeği de avluya çıkarıp üstüne su döktüler. Ev yanmadı şükür ama döşeğin kullanılacak hali kalmamıştı.

Murat'ın dayağı sanki kızın iç dünyasını o içten içe yanan döşeğe döndürmüştü. Geçen yıl psikolojide bastırma diye bir kavramdan bahsetmişti öğretmen. Böyle bir şey miydi acaba.

Bütün bunları, gelenleri gidenleri, Cumali Hoca'nın Küçük Prens okuyuşunu, yanan döşeği yazayım diye düşündü günlüğüne. Ama yazmadı. Onun yerine şunları yazdı:

26 Temmuz / Cmt

7 hafta (49 g 😊)

Katib'in çok yorgun sırdaş!

İçim kan ağlıyor. İnadına gülmeye çalışıyorum. Yüreğimde koca bi taş var sanki. Boğazım tıkalı, aldığım nefes yakıyor canımı. İlerleyen her sn beni KP'den ayırıyor. Unutmak mı? Artık bu kelimeyi anmak bile istemiyorum. Hele hele duymak hiç istemiyorum. N,

E'den soğumuş. Üzüldüm ☹ ama şaşırmadım. Sıra, N, G ve Ş'de. N ile Ş'nin unutmasını istiyorum ve biliyorum unutacaklar.

Seni sevmek istiyorum; zorundayım, unutamiyorum!

Ve sen son DALIMSIN!

SENİ SEVMEK ZORUNDAYIM!

Sonra ezberinden Cumali Hoca'nın okul dergisinde çıkan "Seni Sevmek Zorundayım" şiirinden bazı mısraları da günlüğüne yazdı:

Seni Sevmek Zorundayım

*Söz geçiremiyorum hiç gönlüme,
Seni daima anmak zorundayım.
Kalemi aşkınla aldım elime,
Sana şiirler yazmak zorundayım.*

...

*Kara sevda çok yaman bir işkence,
Kahrolmak var karşılıksız sevince,
Sen aldırmadan yaşarsın gönlünce,
Ama ben seni sevmek zorundayım.”¹*

Cumali Hoca

Çok doğru söylüyor hocam!

Ben seni her şeye rağmen sevmek, özlemek, anmak, beklemek, yazmak zorundayım.

Ama sana hiç kızmadım, kızamadım ve kızamıyorum. SÇS ve SÇÖ!

¹ Şiir R. Serdar Özmilli'ye aittir.

Bu arada eklemeyi unutmuşum. Evvel gece N Söyledi. Dedesi vefat etmiş. Annesinin babasıymış.

Tercihler çrş başladı (23 Temmuz) 4 ağustosta bitecek. Bnm tahminim salı gidip cuma dönecek. İnş. neyse...

Dershane sınavı iptal olduğu için kimse gelmedi bu arada. Ben de maalesef evde kaldım. Prş gideceğim inş. P'yle anlaştık. Görür müyüm? İstiyorum, çok hem de.

Ama bir yandan da, bilmiyorum ya!

***

Günler günleri kovalarken, Sümeyra Hanım okula da gelip gitmeye başladı. Yine de avare günlerdi bunlar. Belli bir amacı olmayan, boş geçirene boş, isteyene alabildiğine dolu olabilen günler. İnsanların zaman anlayışları ve zamanla ilişkileri Sümeyra'nın eskiden beri ilgisini çekerdi. Çölde koyun güden çobanlar vardı mesela. Bazen bir köye veli ziyaretine giderlerdi. Önceleri öğretmenleri yanlarında birkaç öğrenci götürdükleri zaman Sümeyra'yı da götürürlerdi, oradan bilirdi; sonra belletmen sıfatıyla da çok veli ziyaretine gitti bozkırın köyüne kasabasına. Sofra başında saatler geçerdi. Yine de bu zaman israfı kabul edilmezdi. Çünkü bir amaca hizmet ediyordu.

Bir ara bir gazetede okuduğu haberi düşünüyordu. Ayrıntısını hatırlamıyordu ama uzak doğu ülkelerinden birinde bürokrasinin korkunç derecelere ulaştığından, bir resmi belge için belki on yere yazı yazmak

gerektiğinden, resmi dairelerde kuyrukların bitmez bir çile haline geldiğinden bahsediliyordu haberde. Oradaki insanlar bu çileyi daha dayanılır kılmak için, bir çeşit terapi geliştirmişlerdi. Boş durmayı, sırada beklemeyi bir çeşit derin düşünme haline getirerek ruh sağlıklarını korumaya çalışıyorlardı. Kendisi de birkaç yıl önce bir öğretmen ablasından benzer şekilde bir terapi yöntemi öğrenmişti.

Belletmenlik yaptığı şehirde yılın belli aylarında sık sık misafirler çağırılır, seminerler, sohbetler tertip edilirdi. Ama nedense hep söylenenden yarım saat, kırk beş dakika sonra başlardı bu programlar. Bir gün samimi gördüğü öğretmenlerden Hüdanur Ablasına döktü içini. Ablası gülümsedi. Meğer eskiden o da bu durumdan çok şikâyet eder hatta gelen konuşmacıları suçlu bulduğu için onların anlattığı meselelerden istifade de edemezmiş. Sonra anlamış ki onlara başka katılımcılara başka saat veriliyor, böylece konuşmacıdan sonra salona girişin veya konuşmacıyı yarı boş salonla karşı karşıya bırakmanın önüne geçmeye çalışıyorlarmış. İşin doğru mu değil mi kısmını bir tarafa bırakıp bu tür programlara yanında hep bir kitapla, dua kitabıyla gitme alışkanlığı kazanmış. Kitap yoksa bu sefer de oturup yarım saat, kırk beş dakika neyse zikirle meşgul oluyormuş.

Bazen konuşmacı hiç gelmese bile artık zamanım boşa gitti diye sinirlenmiyor, o bekleme zamanını mümkün olduğu kadar verimli geçirmeye çalışıyorum, demişti Hüdanur.

Sümevra da okul açılıncaya kadar geçecek bu zamanı bir çeşit kendine terapi uygulama zamanı olarak değerlendirmeye başlamıştı. Bibliyoterapi. Bu tabiri denklik için girmesi gereken eğitim sınavına hazırlanmak için aldığı kitaplardan birinde görmüştü. O gün bugün hastasıydı. Okuyarak sağalmak. Yetiştirdiği ortamlarda hep yapılagelen bir şeydi aslında. Ama böyle havalı bir adı olduğunu öğrenmek yine de hoşuna gitmişti işte.

Geldi geleli bazı öğrencilerle tanıştıysa da oturup uzun uzun konuşma imkânları olmamıştı. Bir çeşit çekingenlik de yok değildi üzerinde. Kızlar sanki kendi akranı gibi gelişkin görünüyordu gözüne. Öğretmenlerin yurttan olsun, okulda olsun bazı işleri oluyorsa da Sümevra'ya düşen daha çok gözlemci konumunda kalmaktı bu işlerde de.

Sonra bir gün aşırı sıcak, bunaltıcı bir günün ardından yağmur yağdı Eğriboyun'a. İçinde bir ferahlık. Ajandasına o yağmurla ilgili düşüncelerini ve tarihi not etti Sümevra Öğretmen. 29 Temmuz, Salı...

Henüz birbirinden habersiz de olsalar aynı gün defterine bir şeyler yazan bir kız daha vardı. Yakın kasabalardan birinde, betonun sıcaklığından bir nebze olsun kurtulan Özge de günlüğünün başındaydı. Ama onun içindeki bunaltıcı sıcak öyle bir yağmurla gidecek gibi değildi. Üstelik Özge henüz “bibliyoterapi” kelimesinden de bu kelimenin manasından da habersizdi. O gün yine kalp yangınından muzdaripti, hül-yalara kapılmış ve defterine şunları yazmıştı.

29 Temmuz, Salı / 19.01

-Hayallerimi süsleyen K. Prens'ime-

Bugün inş. son günüm, yarın Eğriboyun'dayım, içimden bir ses diyor ki "O, bugün gitti." Ama belki gitmemiştir. Hiç sanmıyorum ama belki yarın aynı minibüsle gideriz. Kim bilir, belki...

Bugün seni görmeyeli tam 52 gün oldu. Allah'ım inşallah 68'i geçmez. Her şeyi zaman gösterecek. Sadece sabır. Sabır, sadakat ve sevgi... inş sonunda onunla gerçek mutluluk. inş.. "Görelim Mevla neyler, neylerse güzel eyler..."

Hayırlısıyla senle aynı yeri kazansak, aynı senede olmasa da olur. Sonra hayırlısıyla evlensek... İnşallah! Bir gün hayallerim gerçek olacak mı, Allah'ım! N'olur kabul buyur bu duamı.

***

Kızlar kovana dolan arılar gibi dolmaya başladılar pansiyona. Bu sadece Sümeyra'nın bir an aklından geçen bir benzetmeydi. Kovana dönen arılar gibi... Çağrışım geldiğinden beri sessiz ve ıssız olan pansiyonun bir anda kızların uğultusuyla dolmasındandı aslında. On ikinci sınıflar dersaneleri başladığı için daha okullar açılmadan gelmişlerdi. Sümeyra ilk kez Eğriboyun'da öğrencilerle gerçek anlamda karşılaşıyordu. Kızlar içinse o kadar önemli bir şey değildi bu. Her yıl bir iki yeni öğretmen gelir, genelde bir iki yıl duranlar da giderdi zaten. Ya başka bir şehre, genelde ailelerinin bulunduğu şehre veya yakınına bir yerlere giderdi genç bayan öğretmenler ya da evlenir

giderlerdi. Bu pansiyon açıldığı günden bu yana kaç öğretmene kına yakılmıştı bir duvarlar bilirdi, bir de pansiyon açılalı beri burada çalışan emektar temizlikçi Fatmana Teyze.

Akşamüstü kızlar cıvı cıvı döndüler dershaneden. Yemekten sonra pansiyon müdiresi Deniz Hanım'la Sümeyra Öğretmen dondurma alıp kızlarla beraber yedi. Kızların yüzlerinde, saçlarında, kılık kıyafetlerinde hep yazın izleri vardı. Konuşmalarında da. Sonra gündüz temizlenip düzenlenen üç dört yatakhaneye geçici olarak yerleştirildi kızlar. Bavullarını açıp, yerleştirmeye başlayanlar, nevresimleri takarken birbirine yardım edenler... Sümeyra öğrencilik yıllarına gitti tekrar. İşte küçük yaşlardan beri ömrü böyle yurtlarda geçmişti ve hâlâ aynı şekilde bir yurt odasındaydı. Onun kaldığı yurtlarla bu pansiyonun ne farkı vardı ki... Belki oralarda yere serilen çok kötü ve ince, hatta petrol kokan halıfleksler yerine burada duvardan duvara yumuşak, zevkli halılar vardı. Belki oralarda çocuklar kötü ve eski, iple tutturulmuş iri spor çantalarında getiriyordu eşyalarını, burada markalı sağlam ve şık bavullarla... Ama özde ayrılıklar ve bir arada yaşamaklar. Paylaşımlar ve kendiyle baş başa kalmalar aynıydı işte.

Gece yattılar mı diye odaları dolaşırken ilk defa Özge'yle karşılaştı. Küçümen defterine günlük yazıyordu Özge. Hoca gelince toparlanmaya, defteri kapatmaya çalıştı. Sümeyra rahatsız etmekten korktu:

– Tamam tamam, rahatsız olma. Öylesine bakmıştım.

Hemen çıktı. Özge şunları yazmıştı o akşam defterine:

31 Temmuz Perşembe / 23.11

Allah'ım çok teşekkür ederim. 54 günlük hasretimi dindirdin! Eğriboyun'dayım. Ya sırdaş, ben inanıyorum, olacak.

Biliyor musun buradan çok sıkıldım, kızlardan fln. Çok yapmacık geliyorlar bana. Tabi istisnalar var ama çok az. Tek kelimeyle ne evi seviyorum ne burayı. Burayı eve tercih ederim yine de. Çünkü sonuçta beni onunla tanıştırdı Eğriboyun. Bu yüzden saygım var. Ama kimseyle görüşmek istemiyorum. İstisnalar şunlar: GA, A, Ğ ve belki birkaç kişi daha. Aslında bazılarını kızımıyorum. Beni anlamıyorlar, benim seviyeme inemiyorlar sadece. Yoksa çıkamıyorlar mı? :) Bazılarıyla çok kötü değil aram. Ama bazılarından hiç hoşlanmıyorum.

Artık çok doluyum sırdaş. Artık hiçbir şeyi kaldırmıyorum. Kimse yok yanımda! Yanımda olduklarını söylüyorlar ama ben hiçbirine İNANMIYORUM!

... sonra bir düğün davetiyesi çizmişti kırmızı kalemle. Üzerinde "Evleniyoruz" yazıyor, altında üzerinden birkaç kez geçilmiş keskin çizgili harflerle "Olmayacak hayaller peşinde koşuyorum! Uyan artık BİTTİ RÜYA!"

Öğretmen girdiğinde işte tam da bu resmi çizmiş, düşüncelere dalmış vaziyette resmin altındaki yazının üzerinden elindeki tükenmez kalemle tekrar geçiyordu. İçeri giren öğretmenden çok rahatsız olmuştu

aslında. Çünkü böyle durumlarda bazı öğretmenlerin: “Ver bakayım elindeki” demeleri, yazılanları okuyup uzun uzun nasihat etmeleri hatta orada yazılanların ailelere söylenmesi sık olmasa da karşılaşılan, anlatılan durumlardandı.

Özge bu sefer ucuz atlattığını düşündü. Derin bir nefes aldı, sayfanın başından itibaren okudu ve yazmaya devam etti. Cep telefonunda çok sık ve uzun uzun mesajlaşıyorlardı arkadaşlarıyla, belki o alışkanlıkla günlüğünde de kelimeleri kısalta kısalta, harfleri yuta yuta yazıyordu.

... Kimsenin samimiyetine inanmıyorum. Dedim ya işte biraz önce saydıklarım ve birkaç kişi daha, sadece onlar.

Düşün bir kere mesela N. Bana dio sen benim en yakınımısın. Ama daha demin odama gelmek istemedi. Allah’ım ya, zaten başımda bin bir dert. Bi de buradakilere cnm sıkılıyo.

Zaten Ş için çok üzülüyorum. Onu o kadar saf, masum, temiz ve deli gibi sevmiştim ki... O bilmiyor ama ona çok ihtiyacım var. Onsuz yapamıyorum! Kimse beni anlamıyor. Ya bana numara yapıyorlar ya da bilmiyorum artık...

Seni çok özlüyorum bi tanem!

Lütfen beni bırakma!

Ama bilmiyorsun... hiçbir şey bilmiyorsun, hayır!

***

Sahura kalkıyor öğrenciler, ilk günler olduğu için mi, yoksa hep böyle mi olur, kızların hepsi sahura

kalkıyor. Oruç tutmayan yok. Sümeyra şaşırıyor biraz. Kılık kıyafetlerinden, konuşmalarından oruç tutmalarını beklemediği kızlar da kalkıyor. Daha bir dikkatli davranıyorlar. Bunların hiçbiri öyle zannettiğim kadar da boş olmasa gerek diye düşünüyor genç öğretmen.

İftar, yine hakeza... Bir öğrenci velisine iftara gidiyorlar. Yakın köylerin birine. Cümbür cemaat. Anadolu'da ramazan yaşıyor Sümeyra ilk defa. Daha önce sadece birkaç kez bayramdan bir iki gün önce köye gittiğini hatırlıyor. Diğer ramazanlar, bayramlar da dâhil hep yurt dışında. Annesi anlatır dururdu, pide kuyruğu şöyle olurdu, top beklemek böyle olurdu. Topun mesela hiçbir hatırası yok Sümeyra'da. Pidenin de. Herhalde çocuklukta yaşandığı için öyle ilginç geliyordu insanlara diye düşünüyor.

Özge namazlarına daha çok dikkat ediyor ramazanda. Yazın zaman zaman dörde, hatta bir ara üçe inen vakit sayısını tekrar beşe tamamlıyor. Bazen sahura kalkınca teheccüd bile kılıyor. Bir iki defa Sümeyra'yla konuşuyorlar. Hoca onu sıkıntılı görünce sekine duasından bahsediyor. Sümeyra Hoca'nın kendilerini hiçbir şekilde anlayamayacağını düşünüyor Özge. Bu konuda hemfikir olduğu başka arkadaşları da var. Bir kere hiç ÖSS kaygısı yaşamamış Sümeyra Hoca. Sonra ailesiyle ilişkileri hep güllük gülistanlık olmuş. Babasıyla yaşadığı en ciddi problem babasının haftada birkaç kez toplantıya gidip geç saatlerde dönmesi. Ömründe bir kez olsun baba dayağı yememiş. Acaba âşık oldu mu hiç? Bunu soracak cesaretleri yok. Laf böyle konulara kayınca kaşları çatılıyor öğretmenin.

Gündüzleri koşuşturmaca arasında kısmen dertlerini unutsa da geceler bitmek bilmiyor. Bütün problemleri üst üste gelip kalbini sıkıştırıyor Özge'nin. Dünyanın en çaresiz insanı olduğunu düşünüyor. Ayrılık günlerini sayıyor. Günlüğüne şunları yazıyor:

Temmuz, Perşembe / 14.48

Yurttayım işte ... Bir haftadır dershaneye gidiyoruz, program var ya ondan ...

21.43

Uf ya! İnsanlardan, her şeyden nefret ediyorum. Artık çok bunaldım yaa! Çoook!!!

İnsanları hiç anlamıyorum ... Ellerinde her şey var. Hiç kıymetini bilmiyorlar. Hayatı hep dalgaya alıyorlar. Ya bende sorun var ya da onlarda.

YGS, kızlar, kendim, ailem, hayatım, o ... Her şeye, herkese üzülüyorum ya. Düşünüyorum da, vursaydın o zaman! Vursaydın da ...

Amaaan saçmalıyorum işte!

Kısacası çok yoruldu, çok. Bıktım usandım 18 yıldır. Uf ya uff uff!!

Şükür...

***

Bir sabah Sümeyra ajandasını aldı. Karıştırdı. Ne zamandır, küçük notlar dışında bir şey yazmamıştı. Ne zaman ilginç bir rüya görse yazma ihtiyacı duyardı. Bugün de bir rüya görmüştü. Bismillah deyip başladı.

4 Eylül, Perşembe sabah

Ramazana başlarken bir çetele hazırlamıştım kendim için. Yürümedi. Biraz önce buruşturup çöpe attım. Demek kendimle gelmişim yine. Sıcak çöl kumlarına gömememişim “ben”i. Ah ‘ben’den ve hallerinden...

Dün çok sıkıcı ve sıkıntılı bir gün oldu benim için. Evvelsi gün de öyleydi. Dünya ve dünyayla ilgili problemler ordular halinde geldiler, kalp kalemi kuşattılar. Çok yara aldım. Bir ara kendim bir dua buldum, tekrarladım. “Allahümme ecirnî mine’d-dünya ve denâetiha” diye. Sonra böyle dua etmenin doğru olup olmadığını bilemediğim için bıraktım, en azından Arapça gramere uymuyordur, diye düşündüm. Kendimi gurbette hissettim çokça. İnsanın en çok vatanında kendini gurbette hissetmesinde bir tuhaflık var değil mi... Akşamım da sıkıntılı geçti, gecem de. Sonra sabah bir rüya gördüm. Tuhaf bir rüyaydı ama biraz rahatlatı beni. En absürt obje de tornavidaydı sanırım. Son günlerde dünya işlerine fazla daldığıma veya “vidaları sıkamak” gerektiğine işaret ediyor olabilir. Kim bilir.

Aslında bu birkaç gün içinde ilk Eğriboyun intibalarımından; mesela “Tîn Suresi” okuyan şehirden veya dizi dizi mor patlıcanlardan bahsedecektim. Olmadı. Başka bir gün inşallah...

***

... Sümeyra sonraki günler de yazdı ajandasına, yine sıkıntılar, yine rüyalar...

Okulda resmen göreve başlaması için memur,

bir liste halinde getireceği belgeleri verdi. Belki buralarda yaşayan biri için çok kolay bir içti bu. Sümeyra'nın gözünde ise aşılması zor bir dağ gibi büyüyordu. Ne, neyin nerde olduğunu biliyordu, ne resmi dairelerde insana nasıl davranacaklarını. Biri de durumunu anlayıp hocanım gel beraber tamamlayıp gelelim bu evrakı, demiyordu işte. Bilmiyorlardı ki sıkıntısını.

5 Eylül, Cuma

şu an sabah ezanı okunuyor. Tek sestem ama birçok minareden... Alışık olmadığım bir şey bu. Eğriboyun semalarından şehrin üstüne indi ezan sesi. Bir sekine gibi...

Mahalle muhtarından bir ikametgâh ilmühaberi -adı güncellenmiş bu arada ama unuttum neydi- almak bile benim için o kadar güçken bu acımasız dünyada kendi ayaklarım üzerinde nasıl duracağım. Yaralanarak tabi. Benim durumumu anlamıyorlar. Ben onların anlamamalarını anlıyorum ve hak veriyorum oysa. Acımı ve yalnızlığımı, belki de daha doğrusu ruh sefaletimi arttırıyor bu.

***

Cumali Öğretmen ramazan için planladığı programa uyamamaktan şikâyetçiydi aynı günlerde, bir de yazamamaktan, bilgisayar başına oturamamaktan. Allah'tan bir iki televizyonda güzel iftar programları vardı da onları izlerken değerli bazı değerli hocaların sohbetinden istifade ettiğini düşünüyordu. Yoksa bereketli ramazan ayı da elinde kumanda "zaplaya

zaplaya zıplayıp gidecekti” kendi ifadesiyle. Fırsat bulduğu bir günde günlüğüne şunları yazdı:

7 Eylül, Pazar

Yeni eve geçeli iki ay oldu bugün. Sanki daha uzun gibi. İyice yerleştik artık. Hayatım bir düzene girdi sayılır. Yarın dersler başlayacak. Geçen yıl sanırım 14-15 saat derse giriyordum ve derse çok girenlerden biriydim. Şimdi 30 saatim var. Biraz önce Sevinç Çokum’un “Güle Adanan Satırlar”ını buldum. Yarın öğrencilere okuyacağım. Bu yıl da atalara uymak, söze gülle başlamak istiyorum. Yağmur’un geçen yıl sorduğu soruyu soran olursa yine, evet demek için.

Bu arada pek âdetim olmadığı üzere küçük Meryem’e babasını özleten müzisyeni dinliyorum şimdi yazarken. Çok yaralayıcı. İnsanı ülser eder bu müzik. Fazla dinlememeliyim. Düşünmeden de edemiyorum Meryem’in sorusunu, acaba bu müzik bana neyi özletiyor ya da kimi?

Küçük kızım Neval’i özlüyorum, anamı, Soner’le Kazım Dayının saçağına sığınarak izlediğimiz o sağanağı özlüyorum sonra, ütme kokusunu, kabuğundan düşmek üzere olan cevizleri, sobanın üzerinde cızırdayan çıntarları... ve geçip gittiğim, havasını soluduğum her yeri özlüyorum. Daha iki ay önce gidip geldiğim o uzak şehir de dâhil buna. Tam da bu aylarda yol kenarlarını dolduran boylu poslu kırmızı zambaklarını özlüyorum eskiden yaşadığım bir şehrin. Afyon’da bir “dambaşı”nda semaver çayı yudumlayıp, Tarkovski izlemeyi özlüyorum...

... Serde sebatsızlık var. Yedisinde neyse yetmişinde o mu insan gerçekten. Daha şimdiden bir sürü delik açıldı teravihlerimde. Oysa her yıl olduğum gibi yine kararlıydım. Düzelmek mümkün mü acaba? Kendine söz verip de sözünde durabilmek. Bilemiyorum. Benden uzak ne kadar üzülsem de bu duruma.

***

Sümeýra da ders programını aldı o gün. İlk ders programıydı ve yarım sayfalık tabloda hemen hemen boş pencere yok gibiydi. Babasının el programları hiç böyle dolu olmazdı. Gerçi boş oturup ne yapacağım diye düşünüyordu bir taraftan da ama kafasını karıştıran başka şeyler de vardı. Anladığı kadarıyla dil dersi burada öğrencilerin pek ilgilenmediği derslerden biriydi. Oysa daha önce bulunduğu yerlerde hep yeni diller öğrenmeye meraklı insanlar görmüştü. Herkes birkaç dilde çat pat konuşur, bir iki dili iyi bilirdi. Kendisi de beş dilde yazabiliyordu. Hatta gramerini en az bildiği, yazarken imla hatası yapmaktan korktuğu dil Türkçeydi ki Türkçe hocası da yazdıklarını beğenmiş, tebrik etmişti daha geçen yıl. Yerli gazetede çıkan: “Ey birçok dil bilmekle övünen kız, kendi kalbinin dilini öğrenebildin mi acaba?” diye başlayan yazısının yaşlı başlı yerli profesörler arasında sohbet mevzuu olduğundan, takdir gördüğünden bahsetmişti.

Pansiyonun sakin günleri sona ermiş, bir curcuna almış başını gidiyordu. Her gece -ki bu gecenin kesin sınırları olmadığı için ne zaman başlayıp ne zaman bittiğini kimse kestiremez.- poğaçalar, kısırlar,

kekler, kurabiyeler, profiterollerin yapıldığı çay saatleri vardı genç kızların. Sümeyra'nın odası mutfak ile çay salonlarının arasındaydı. Kokmuştur, bir tadına bakın öğretmenim diye çalınan kapısının arkasında zamanla yapılan her pastanın çeşnicibaşısı olmaya başlıyor Sümeyra. Akşamları etüt saati oluyor. Etütten hemen sonra da çay saatleri karmaşası başlıyor. Yıllardır o kadar alışık ki odasının dışında böyle bir gürültüye. Gecenin bilmem kaçına kadar şarkı söyler kızlar. Rahatsız olmaz hiç. İçeri sessiz olsun da dışarıda kıyamet kopsun isterse düşüncesine alıştırmış kendini. İçerdeki süreğen yalnızlığına kapısının dışında gürültücü bir kalabalık eşlik etti hep. Bağırmadan derdini anlatamaz zaten kızlar. Buradaki kadar olmasa da bu hep böyleydi. Birbirlerinin bu davranışını da öylesine kanıksamışlar ki rica eden yok hiç birbirine, hep emrivaki. Birinin eksiklikleri alay konusu hep. Halbuki diğerinden farklı değil öteki.

Lisedeki halini hatırlıyor Sümeyra, onlar hiç böyle değildi. Kendi ailesi içinde bile bu kadar senli benli değillerdi. Şunu ver, bunu uzatsana. Büyük kardeşi asla karşılık vermez emirlerine küçük kardeşiye rica etmeyi bilmez tersine. Demek ki yeni kuşak kibar değil diyor. Sonra bunu da normal karşılıyor. Onların gençken dinledikleri popçularda bile bir zarafet vardı. Konuşurken bu kibar sanatçılara özenirlerdi. Hatta kimi kızlar ellerini kollarını onlar gibi hareket ettirirlerdi. Şimdikilerin idolü kabalığı bir hayat tarzı olarak benimseyen duvarlarda boy boy resmi asılan kıllı film kahramanı. Filminin üçüncüsü çıkmış sinemalarda. İzleyip gelen kızlar, defalarca o kaba saba esprileri

yapıyorlar birbirlerine. Onun gibi geğirmeye, tükürmeye yeltenenler bile oluyor. Dışarıdan bakan biri de hanım hanımcık kızlar sanır. Eh, öğrencileri de anlamak lazım diye düşünüyor, Sümeyra, kılavuz böyle olunca... Ajandasına günlük yazıyor:

9 Eylül, Salı

Dün dersler başladı. Haftada 30 saat ders. Artı rehberlik, bu maksimummuş sanırım. Dün 12. sınıflarla tanıştım. Çoğuyla yani. Fena çocuklar değil. Ama akılları fikirleri YGS-LYS'de. Onlarla zevkli bir İngilizce dersi işlemek zor görünüyor. İngilizce dersini boş ders olarak görüyorlar sanırım. Ne yapacağım bilmem. Elimde bir program var. Çok ağır değil ama yine şu hafta bu anlatılacak, bu hafta şu... Ciddeden bir plan yani... Bu çocuklar "testmania" olmuşlar resmen. Görelim Mevla neyler? Zaten bu ders yoğunluğunda öğrencilerle İngilizce edebî okumalar yapmak, kendim için bir şeyler karalamak, çevirmek ya da KPSS çalışmak mümkün olabilecek mi meçhul. Onu da zaman gösterecek artık. Bu KPSS de ilginç bir imtihanmış yeni öğrendim. Diplomamın yeterliği tasdik edildikten sonra bir de bu sınava gitmem lazımmış öğretmen olarak atanabilmem için. Alev de hazırlanıyor öğrencilere çaktırmadan, bir kitaplarına bakayım dedim, acayip, matematikten tut yakın tarihe kadar bir sürü şey. Niye böyle bir sınav gerek hiç anlayamadım. Pek açık etmiyor ama müdiremiz Deniz Hanım da hazırlanıyor sanırım bu sınava. Gizlice. Utanıyor mu nedir?

Bindik bir alamete... Hadi bakalım.

Dün yorgundum. Teravihten geldim yattım. Sahur-
dan sonra bugün ne yapacağım girdiğim sınıflarda bir
bakayım derken saat 7.15 olmuş. Bir iki saatçik daha
uyumak istiyordum oysa.

***

Özge'nin okulda ilk günleri de sıkıntılıydı. Gerçi
bir koşuşturmaca, kitap toplamaca, kim nerede ne
yapmış konuşmaca derken, pek düşünmeye, irde-
lemeye fırsat bulduğu da söylenemezdi. Yine de ak-
şamları tek başına kalınca, gözünü üst ranzanın sun-
tasına dikip öylece kalakalıyordu. Böyle bir metreden
biraz fazla bir dikdörtgen prizma içine kısılmış his-
sediyordu kendini, "daral" geliyordu. Aslında yattığı
yatak, evindeki yatağa göre daha rahattı. Hatta öğ-
retmenlerin bile çekyatta yattığını düşünürse oldukça
rahattı. Ama kutu gibi bir odada altı kişi kalyorlardı,
sonra iki kat ranzalar hava sahanlığını da kurşun gibi
kesiyordu işte. Sınıflar belli oldu, ders programı bel-
li oldu... Her belli oluşta, daha iyisi olabilirdi, ama
olmadı düşüncesi gelip işgal ediyordu kafasının bir
köşesini. Daha iyi bir sınıfa düşebilirdim, daha iyi bir
ders programı olabilirdi, dersimize o öğretmen değil
de bu öğretmen girse daha iyi olurdu... Ama bütün
bunlar böyle oldu çünkü şans yok bende... Bu dü-
şüncelerin itikadına halel verebileceği düşüncesi de
yokluyordu ara ara kafasını ama bu düşünce rahat-
latmıyor, tedirginliğini artırıyordu sadece. Sonra sü-
rekli onu düşünüyordu.

9 Eylül Salı / 20.41

Evet, belki aradan 1 ay gibi bir zaman geçti... Hiç yazamadım sana k. lokma. Artık arada bir yazacağım. Yazabileceğim. İçim öyle daralıyor, öyle daralıyor ki; anlatamam.

Ya herkesten çok sıkıldım, çooook!! Kimsenin yüzünü görmek istemiyorum. Yeni sınıfım 12 TMR imiş. Tümör gibi bir şey. Nefret ediyorum. Onla bir sürü olay oldu. Bu arada İst. ... kazanmış. Ne kadar istiyordum, ne kadar dua etmişim, inş ikimiz de İst. kazanırız diye. O gitti, bakalım ben ne olacağım? 22 gün olmuş görme-yeli. Pilav gününden sonra o girince yine hayatına, attı beni bir çöp gibi kenara. Beni bırakıp gitti. Ona ihtiyacım olduğunu bile bile. Hem de bile bile...

Ve yeni sınıfım. Ya hiç sevmiyorum bu sınıfı. Eskilerden ayrılmak çok koydu. Ot gibiler ya, ot!!! Ama yookk! Hiç bi şey yapmayacağım. Tabi şu çenemi tutabilirsem. İnş tutarım.

***

Sonra bir şiire başladı, zamanın geçiciliğinden dem vuran, genç yaşta kendini ihtiyarlamış gibi, saçları ağarmış gibi hissettiğini anlatan bir şiir. Mısıralar, aradı ardına sıralanıyordu. Kum saatinden kumlar akıyor, değirmen taşları durmadan dönüyordu ve kavak yelleri... Bir çırpıda yazdı bitirdi şiiri. Şiir bitince damarları boşalmış gibi hissetti kendini. Uzun zamandan beri ilk defa böyle rahatlamıştı. Her şey güllük gülistanlıktı sanki. Yahut her şey ne halde olursa olsun, onun umurunda değildi. Dünyayı sel alsa yeşilbaşlı gövel ördek olup üstünde yüzecekti... Mısıralar

biterken günlüğüne, sevgili sırdaşına seslendi. Sonra fanilikten, gitmekten bahsetti. Şiir bitince yine yazmaya devam etti günlüğe: “... İçimden geldi işte... Belki saçma, belki işte... Şairim, yazarım. Yazmayı, içimi defterlere dökmeyi çok ama çok seviyorum.

Zaten artık sevgilim, yazılarım oldu. Seni bunlara anlatacağım artık. Hiçbir zaman anlatamayacağım seni sana. Ama bir şeyden eminim. ELBET, ELBET BİR GÜN KAVUŞACAGIZ... Demiştik ama hiç duymadın. Belki bir kaldırımda, belki bir imzada, kim bilir belki de bir mezar taşında... Kim bilir belki de...

Hayırlı geceler sırdaş.

Sana da sana da ellerin olan, benim olmayan sevgilim sana da...

Mutlu ol.”

ŞÖ

***

Sabahın beşinden beri uyanıktı Sümeyra. Hayatında hiçbir programına bu kadar hazırlandığını hatırlamıyordu. İlk duruş, ilk intiba önemli ya bütün dolabı belki de iki kere giydi. Akşamdan beri hâlâ hangi kıyafeti seçeceğine karar verememişti. Saçlarını nasıl tarayacağını ise biliyordu. Kâkülleri öne salacak ve peruk zannedecekler yine. Siyah saçlarına uysun, ciddi olsun diye siyah bir gömlek seçiyor. Tören alanına Alev’le iniyor. Otoriter Alev Hoca’yla birlikte indiği için onun da sert, otoriter bir öğretmen olduğunu düşünmüşler başta ama daha kötüsü şimdilerde daha çok karpisli bayan hoca tiplemesinde. O gün derse

girmede, aceleye gerek yok gerçi, artık nasılsa öğretmen. Acaba artık öğretmen miydi gerçekten? Sonradan öğrenecekti. Öğrencilikle öğretmenlik arasındaki o geçiş sancısını her öğretmen yaşamış biraz. Diğer mesleklerde pek görülmeyen bir “araf”mış bu. Öğrenci gibi düşünüp öğretmen gibi karar vermek çok yorarmış genç öğretmeni. Deniz anlattı bunları. Alev anlattı. Güya tecrübeliler ya. Bir iki yılı geride bırakmışlar nasıl olsa.

İlk dersine girdi, ne heyecan, ne de başka bir şey. Sanki yıllardır bu işi biliyor, yıllardır derslere girip kürsüden öğrencilere sesleniyor. Meğer oturduğu yerden ayaktakinin sadece anlattıklarını değil ayakta-kinin kendisini de dinliyormuş oturanlar. Ayaktaki olmuştu artık. Stajdaki derslerinden çok farklıydı. Etütlerde bir belletmen abla olarak öğrencilerin sorularına cevap vermekten de çok farklıydı. Bu kez sahidten öğretemdi. Yani, tam şekillendiremiyor kafasında ama sanki stajdayken öğretmenin öğrencilerini birkaç derslik ödünç alıyor gibi hissediyordu kendini. Emanet bir kıyafetin içinde rahat edemediğin gibi, rahat edemiyordu. Fakat şu an öyle değil. Girdiği sınıflardaki tüm öğrenciler onun öğrencileriydi. Hepsini sahipleniyordu. Daha bir hafta dolmadan dersine girdiği sekiz sınıftaki toplam 161 öğrencinin hepsinin ismini ezbere biliyordu. Hatta bir ajandada her öğrenci için bir sayfa ayırmış, başa ismini yazmış, intibalarını, o öğrencide gördüğü değişiklikleri not alıyordu. Konuşmak isteyen her öğrenciyi uzun uzun dinlemeye hazırdı. Kendisi yanlarına gidiyor, sohbet açmak için kendini zorluyordu.

Öğrenciler bu gayretin, bu azmin farkında mıydı peki? Belki evet, belki hayır, ama farkında olanlar varsa da kimsenin umurunda değildi. Yeni bir öğretmen, yepyeni bir başlangıç yapmak istiyor, ama öğrenciler hem yeni değil, hem yenilik dertleri yok. Biz neler gördük neler havasındalar.

Kızlar ayrı bir âlem, erkekler ayrı bir âlem. Öğrenciler pencere kenarından kapı kenarına bağırarak konuşmayı hiç de anormal görmüyorlar. Birbirine kâğıt kürek atmak, hocam şu şöyle yapıyor, hocam bu böyle yapıyor, diye şikâyet etmek. Ders ortasında on birinci, on ikinci sınıf öğrencisi olduğuna bakmadan lavya boya gideceğim diye izin istemek sıradan davranışlar. Dahası bunları garipseyen öğretmeni garipsiyorlar. Kendi kendine sabır telkin ediyor Sümeyra, bu daha başlangıç, şüpheşiz deniyorlar, anlayacaklar beni. Önce sevecekler, sonra üzmemek için, kırmamak için istediğim gibi davranacaklar.

Kızların kendi aralarında ayrı, hocalara karşı ayrı kaprisleri, birlikleri, geliştirdikleri dil var. Saç saça baş başa kavga eden iki öğrenci bir anda birlikte gülerek “Hocam biz şakalaşıyorduk.” diyebiliyor. Bunun anlamı “Siz karışmayın, biz kendi aramızda hallederiz.” olmalı. Genç öğretmenler isteseler de karışamıyorlar. Ama bu karışmamak, kafalarında vazifesini yapmamak şeklinde kodlandığı için hep vicdan azabına dönüşüp, yetersizlik duygusuna dönüşüp içlerinde bir yerlerde birikiyor. Birkaç yıl içinde habis kanser hücrelerinin vücudu sardığı gibi duygu dünyalarını sarıp içlerinde sönmeyeceğini düşündükleri idealizmi felç ediyor.

Akşam Özge bağırarak istiyor. O kadar bunalmış. Defterini açıyor, büyük harflerle, üstünden geçerek, kalınlaştırarak yazıyor. Deftere bağırarak böyle oluyor belki. Defter bu dilden anlıyordur. Gündüz gün boyu sınıfta bağıra çağıra konuşan oğlanlardan, lava-boya diye çıkıp çıkıp sigara içip gelen arkadaşlarının nikotin kokusundan, hayatı hiç kale almayan kızlardan bunalmış, çatacak yer arıyor. Bulamayınca defterine yükleniyor yine.

12 Eylül Cuma / 22.34

SONBAHAR BENİ YIKTI

HERKESTEN VE HER ŞEYDEN ÇOOOOK SIKILDIM! (Ne çok sıkılıyorum böyle!)

NEFRET ETMİYORUM

AMA KİMSEYİ DE SEVMİYORUM!

Kimseyi görmek istemiyorum. İşte yırttım fotoğraflarını. Çünkü kendimi kandırıyorum. Boşuna günaha giriyorum. “O gitti ve gel-me-ye-cek.”

Yapayalnızsın, kimsen yok bunu unutma. İnsanlara aldanıp kendini kandırma. Hepsini bırakıp gidiyor ve yine yalnız kalıyorsun.

Artık “aptal Özge” kimseye inanma. Arkadaş dediklerinin dediği gibi “SAF OLMA”

APTAL!

UYAN ARTIK!

UYAN!

UYAN!

***

İlk toplantı... Öğretmenler toplantısı. Her on beş günde bir olurmuş. İlk intibain önemli olduğunu düşünürdü Sümeyra. İlk intibası değildi bu gerçi ama toplantının ilk intibası sıfırdı. Yüz üzerinden vermemişti gerçi bu notu. Henüz kimseye not vermiş de değildi. Bu sefer de not vermek yerine not tutmayı tercih etti. Not tuttu toplantıda, genelde hep not tutardı zaten. Ders notları, konferans notları... Tuttuğu notlardan henüz not aldığı olmamıştı. Dönüp notlarını temize çektiği veya tekrar okuduğu da olmamıştı. Ama bu ne de olsa ilk toplantısıydı, ilk öğretmen arkadaşlarıyla, ilk müdürüyle. Müdür monarşik demokrasiyle yönetiyordu toplantıyı. Demokratik bir şekilde herkesi dinliyor, monarşik kararlar veriyordu. Bayan öğretmenler kendi aralarında bazı meseleleri görüşüyorlardı toplantı devam ederken. “Bu ne ya...” diye düşünüyor Sümeyra “Kreş gibi resmen...” Ortalık vıcır vıcır kaynıyor. Giren çıkan belli değil. İlk yetiştirme programı da farklı değildi. Çoluk çocukla birlikte ne kadar okuyabilirse o kadar okuyor bayanlar. Yine de sevdiğini düşünüyor bu kadınları, anne olmanın ötesini de görebildikleri ve anneliği ertelemedikleri için.

Derslerin başladığı hafta ramazana denk geldiği için Sümeyra'nın dili damağına yapışıyordu. Ders anlatmanın böyle büyük çaba gerektiren bir iş olduğunu düşünmemişti hiç. Daha baştan oturmayı da kendine yediremiyordu. Hem de sanki bir iki dakikalığına oturuverse sınıf dağılıp gidecekmiş, hâkimiyetini bütün bütün kaybedecekmiş gibi bir duyguya kapılıyordu. Her an bütün koyunlarının gözünün olmasını isteyen tedirgin bir çoban gibiydi. Belki ramazan

geçince, teneffüslerde bir bardak şekerli çay içince daha bir enerji dolu olurum diye düşünüyordu ama ne olursa olsun ağır bir çalışma düzeninin hâkim olduğu ve idarenin öğretmenlerin başka ihtiyaçları için de vakit ayırmak isteyebileceklerini hiç hesaba katmadığı belliydi. Ajandasına şöyle yazdı:

14 Eylül, Pazar

Bir ders haftası geçti. Hep ders, hep ders... Bu hafta etüt nöbeti falan da olacak. Sonra akşam programları... Böyle giderse sadece derslere girip çıkmak bile bütün enerjimi alacak. Belki daha fazlasını da alacak. Ekstralar konusunda bir istifham işareti büyüyor kafamın içinde. Yazı, çizi, okuma, yabancı dil okumaları falan sürüncemede kalabilir. Sosyal faaliyet falan zaten zor olur. İmkânsız demek büyük laf ama imkânsıza yakın denilebilir pekâlâ. Acayip bir tempo bu. Ama yine de bütün bütün ümitsiz değilim. Belki teneffüslerde bir çay falan içince daha normal çalışır bedenim. İki iftara daha gittik bu arada. Dün ve evvelki gün. Hemen hemen aynı davetliler vardı. Güzel oldu. İftara gitmek iyidir zaten. İki gündür bir ara okula gidip gelmek düşüncem vardı. Ayağım gitmedi. Hafta sonu kemiklerimi dinlendirdim. Bu arada neredeyse bir aydır elimde büyüyen bir kitabı bitirdim. Rahatladım.

Dün Alev bir arkadaşı vasıtasıyla beş litre zeytinyağı aldı. Bugün tadını pek beğenmedi. Ne zamandır zeytinyağı yoktu küçük ve özel mutfağımızda. Hani Eğriboyun'dayız ya zeytin memleketinde marketten alamazdık tabi. Bilmiyorum fiyatının marketteki

markalı zeytinyağlarından farkı var mı? Bir markete yolum düşünce bakacağım. Ne de olsa yol boyu “vet-tîni vez-zeytûn...” okuyan bir beldemiz Eğriboyun. İlk geleceğimde dikkat ettim. Hani gelmeden önce herkes yol boyu zeytin ve incir bahçeleri vardır, insana inşirah verir, demişti. Bense temmuzda gelirken yol kenarında bütün şehirlerin girişinde olduğu gibi moloz döküntüleri ve itici, iri reklam panoları gördüm sadece. Sanırım biraz bakmakla da ilgili bu. Hep yere bakar, özellikle çöpleri ve harap yerleri görürüm nendense. Zeytinle ilişkimiz nihayet başladı bir şekilde. İncir ise pazarda bile pek bulunmuyor ve ucuz değil. İki hafta önce kilosunu iki buçuktan iki kilo almıştım. Geçen hafta incir görmedim pazarda.

Evet, buraya gelirken en çok incir ve zeytin göreceğimi sanıyordum, oysa ağustosta arada bir çarşıya çıkıp pansiyona dönerken hep patlıcan gördüm. Her yerde yığın yığın, ip ip, sıra sıra patlıcan. Yol kenarlarına, evlerin önüne asılmış, yüzlerce metre uzayan oyuk patlıcanlar gördüm. Yazık ki bir fotoaparatom yoktu yanımda. Mor mor uzuyorlardı mütemadiyen. Mor görmek pek hayra yorulmaz herhalde. Biraz iktidar, biraz kafadan kontaklık rengi mor. Bir de rüyada patlıcan görmek var ki, kitapta bile, görmemek daha iyidir yazılmış.

***

Sonra yavaş yavaş öğretmen arkadaşlarına ve öğretmenler odasına alışmaya başladı Sümeyra, zaten yıllar yılı o şehir senin, o ülke benim gezdiği için bir yere, bir insana alışmakta, akabinde de ayrılmakta

zorluk çekmezdi. Zorluk çektiği şeyin insanları kendisine alıştırmak olduğunu düşünürdü. Daha doğrusu kendini doğru olarak, gerçek Sümeyra olarak tanıtmayı bir türlü beceremediğini düşünürdü. Nesibe'yle öğretmenler odasını kapısında tanıştılar. Nesibe hiç yerinde durmayan kıpır kıpır, civelek bir kızdı. O da Sümeyra gibi, sanki dudakları hiç kapanmıyor hep gülümsüyor. Hep sevimli oluyor. Sanki liseye giden bir çocuk gibi değil. Daha küçük, daha sevimli... Nesibe'nin aslında küçük bir çocuk gibi değil, kocaman bir kız gibi olduğunu, ilk başta göze çarpan bu gülümseyen çehrenin sadece bir maskeden ibaret olduğunu daha sonra anlayacaktı. Kantinin önünde ellerinde kâğıtlar kızlara gündüzlü mü yatılı mı olduklarını soruyordu. Memleketlerini, burçlarını sorup not alıyordu. Hafızasının yetmeyeceğini sanmıştı şuncacık kızların şuncacık bilgilerine. Yazmıştı işte hatta bazı isimlerin yanına yıldız, bazılarına çarpılar atmıştı en baştan. Nasıl da kız sarrafıydı Sümeyra, yıldızlar hep parlamış ondan sonra, çarpılarsa hep karanlık.

Sümeyra'nın kantinin önündeki çardakta çaktırmadan isminin yanına yıldız koyduğu kızlar arasında Özge de vardı. Özge ise bunu fark edemeyecek kadar meşguldü. Hep telaş içinde yetişmeye çalışıyor yahut dalıp gidiyordu olmazlar perdesiyle perdelenmiş hayallerine.

Sınav, gittikçe derinleşen, derinleştikçe daralan bir kuyu olmuş, sıklıkça sıkıyordu, boğulacak gibi oluyordu kız. Sonra o ümitsiz sevgisi, hayırsız platonik

sevgilisi düşünür hayaline, kış sineği gibi tebelleş olan bu düşünceyi kovmaya çalışıyor, gelip gelip yine konunca öfkeleniyor, çaresiz kalıyor, arkadaşları öfkelerini anlamıyordu.

16 Eylül Çrş / 06.44

Hayırlı sabahlar.

Soru çözüyordum. Malum YGS. Dedim biraz karalayayım bir şeyler. Onu unuttum sayılır. Ama yeniden başlamasından korkuyorum. İnş başlamaz ve o geri gelmez. Aslında gelip “pişmanım” demesini istiyorum. Ama boş ver. Yazık ona da sonuçta suçlu değil. Bir de benim için acı çekmesin. Allah’ım çok tşk ederim. Aldığın için bu sevgiyi. Aslında yine de üzülüyorum biraz. Ne de olsa onu deli gibi sevdim ve deli gibi sevdim. Neyse hayırlısı buymuş artık. Allah onun için de hayırlısını versin. Artık tek derdim, galiba değil, gireceğim sınavlar. İst hukuk istiyorum. Ama onu görmek istemiyorum. Ama orayı çok istiyorum. Hukuk olsun da inş. (âmin) hayırlısı olsun. Seneye bu vakitlerde nerede, ne yapıyor olacağım, kim bilir? :)

Şafak: 9 ay

Allah’a ısmarladık!

2. Duruşma

Sümevra İkilemler Arasında

Dört ya da altı kişilik odalarda kalıyor kızlar. Yirmi kişiye bir tuvalet bir banyo düşüyor. Pencerele-ri sıkılmayacakları kadar büyük ve kızlar bazen perdele-ri kapatmayacak kadar saflaşıyor. Nergis Pansiyon'un tabanına tozpembesinden makine halısı döşenmiş. Hoş tozu pembesinden daha çok ya. İki tane televizyon var; çocukların izin almadan, uygun koşullar sağlanmadan asla izleyemedikleri iki televizyon. İnternet odaları var. Bütün öğrenciler gibi Nergis Pansiyon'un öğrencileri de kaldıkları yerden şikâyetçi. Bilgisayarların yetersizliğinden, etütlerin katı kurallarından şikâyet ediyorlar en çok. İstedikleri kadar ya da en azından erkek öğrencilerinki kadar sosyal etkinlikle-rinin olmayışından da rahatsızlar.

Yemeklerden şikâyetçiler en çok. Gerçi yemekler-den Sümevra pek rahatsız değil. Çünkü yıllar yılı de-ğişik kültürden uygun hijyen şartlarında hazırlanma-yan yemekler yemeye zorlamış kendini. Başta sırf ayıp olmasın diye yediği yemeklere alışmış. Şimdi caiz ol-sun yeter diye düşünüyor. Az çok her yemeği yiyebile-ceğini zannediyor. Ama kızlar hem yemeklerden, hem de aldıkları kilolardan şikâyetçiler. İki mutfağı var B

blok kızlarının, altı da belletmenleri, hepsi birbirinden maharetli.

Pansiyonda kızlar birbirini alabildiğine kanıksamış bağırarak konuşuyorlar ve bir türlü anlamıyorlar. Her biri işin ucundan tutması için diğerine emir yağdırıyor ama nafiye. Acaba neden böyleler diye düşünüyor Sümeyra, cevabı yine kendisi veriyor. “Sarımlı sürekli abla, öğretmen vs kontrolünde hareket etmekten kendi kendilerine kaldıklarında birbirlerini kontrol edemiyorlar.” Az sonra uyuyacak olsalar da gecenin bu saatinde hamur işi yemekten hiç biri şikâyetçi değil. Bu yaşta bunca kilolu oluşlarından sa hepsi şikâyetçi. Anlatmaya çalışmıştı ama baktı ki kötü oluyor, baktı kendisiyle kıyaslıyorlar kendilerini çok önemsemedi artık. Kendi çay saatlerinde ise süt ve meyve ikram etti akşam saatlerine denk geldiğinde. Burun kıvrıp beğenmediler. Hazır şeyler de istemediler. O da kek yaptı bir keresinde. “Hocam bu sizin gibi zayıf ve esmer olmuş!” diye dalga geçtiler akıllarınca. Gülüp geçti Sümeyra ama ne de olsa kırılmıştı. Kilolu oluşlarını öğretmenlerinde kusur bularak bastırmaya çalışıyorlardı. O öğretmenleriyle kendisini hiç kıyaslamamıştı. İmrenmişti, beğenmişti, belki olsa olsa rüküş bulmuş, gülmüştü ama kendisiyle kıyaslamak hiç aklına gelmemişti. Topuklu ayakkabı merakı edebiyat öğretmeni Serpil Hanım’dan mirastı mesela. Takmıyor öğrencileri ama onu kendilerine hedef seçmiş gibi hepsi onunla kakışıyor sanki. İlk başta hoşuna gitti beğenilmek, sonraları baktı ki hepsi aynı kalıptan çıkmış kurabiyeler gibi olmuşlar. Saçını sırf onlardan farklı olmak için kızıla boyattı. Kendisi

gibi olmaya çalışmaları, üstüne üstlük bir de kendileriyle kıyaslayıp öğretmenleriyle alakalı yorum yapmaları sinirlerini bozuyordu. Ortada bir Şey yokken laf atmaları çekilir gibi değildi. Aman çocuktur yapar diyemiyordu. ocukla ocuk oluyor; işi iyice içinden çıkılmaz hale getiriyordu bazen. Öğrenciler 1 ben 0, öğrenciler 1 ben 3 derken sonunda sene sonuna kadar sürecek olan kızlar arası ağız atışmalarına başlamıştı bir kere.

“Allah’ım ben bu değilim. Ben büyük olanım. ocuk olan onlar. Ne yaparlarsa yapsınlar olgun olması gereken benim.” Her akşam bu telkinleri yapıyordu kendine her sabah başa sarıyordu kızları gördüğünde. Her akşam güneşin batmasıyla birlikte bir yetişkin oluyor, her sabah güneş ile birlikte bir ocuk Sümeyra daha doğuruyordu. Her gece kabuk bağlayıp, her sabah yeniden kavlıyordu...

Başta ocuklar için aldığı, her sayfaya bir isim yazıp açıklamalarla hangi tarihte ne oldu not almayı düşündüğü defter öylece kaldı. Şimdi daha çok günü kurtarmaya çalışıyordu. Her gün akşama nasıl daha az yara alarak çıkacağının hesabını yapıyordu sadece. Kendinden utanıyordu ama böyleydi. Belki tam böyle de değildi, böyle düşünüyordu.

Öğrenciler de az değildi hani. Dişlerine göre bir kurban buldular mı hemen şşyorlardı. Sanki sınavların, aile baskısının, yatılı okulun hıncını hocalardan çıkarmak istiyorlardı. Hani, sanki o öğretmenler gelip sefil pansiyon köşelerinde kendileriyle birlikte kalmayı kabul etmiş olmasalar böyle yatılı

okul diye bir şey icat edilmeyecekti. Kendileri bütün bunlara katlanmak zorunda kalmayacaklardı. Öğretmenler burada yaşamaktan zevk alıyordu sanki.

***

O gün Özge, uzun zamandır olmadığı kadar neşeli başladı güne. Sağ tarafından mı kalkmıştı ne ...

27 Eylül Cumartesi / 08.58

“Alırım başımı giderim efeler gibi hey!

Efeler gibi hey!” diye devam ediyor şarkı. Ama ben bu kısma bayılıyorum. Aa günaydın bu arada.

Dün akşam ben, Ş, T ve N iftara gittik A'lara. M&M Demir çifti de geldi. O abla da oradaymış. Güzel bir yemekten sonra çarşıya çıktık. Turladık. Sonra ablayı arabaya bindireceğiz. Mesut Hoca'yla Murat Hoca da garajdaymış. Mesut Hoca Sivas'a gidiyormuş da. Onu da uğurladık. Neden anlattım. Çok mutluydum çünkü uzun zamandır ilk defa 2-3 gündür gülüyorum. Geride kalan üç yılı hatırladım ...

“Özlersiniz.” demişti Mesut Hoca. Evet, özlüyorum ve dün de özledim. Ne güzel günlerdi. O da vardı hem o zaman. Her şey vardı. Ağlıyordum ama bir yandan da gülüyordum. Üç yılımı, evet üç yılımı çok özlüyorum! Üç yılın üçü de müthişti.

Aslında biliyor musun, itiraf etmekten korkuyorum ama onu çok özledim sırdaş. ÇOK ÖZLEDİM ONU! Dün bahçede kızları beklerken TV'de Eyüp Sultan'ı gördüm. Bir de “şehiriçi”yle indik A'lara. Ah, İstanbul ah!

Haa, dün Cumali Hoca ve ailesi de vardı orda. Yemeğe gelmişler ama bize yakalandılar. Pek ilgilenemedik ayıp oldu. Ama ben seviyorum Cumali Hoca'yı. Hocalarımın hepsini seviyorum zaten...

Bayan hocalar biraz kaprisli oluyor. Anlaşmak oldukça zor. Sümeyracım gibi... Bu sene geldi okula. Çırpınıp duruyor ama takan da yok ya... Kızlar hocam diyor, N ile G gıcıklığına öğretmenim diyor diğer öğretmenlere de dedikleri gibi. Arkasından herkes, Sümeyracım aşağı, Sümeyracım yukarı. O da bazen duyuyor ama duymazlıktan geliyor.

Sanırım biraz ders çalışmam gerek. Kızlarla filme gideceğiz. Rüyamda gördüm onu. Çok kötü oldum.

HOŞÇA KAL!

***

Herkes bayrama gitti. Suyu savılmış değirmen gibi oldu okul. Bir anda sessizliğe büründü. Ama bu sessizlik, dinlendirici bir sessizlik değil, hüznü verici bir sessizlikti. Bayram tatilinde öğrenciler, öğretmenler, çalışanlar... Kimsecikler yoktu okulda. Belki bir iki kişi en fazla; idarecilerden, çalışanlardan. Onlar da nöbetleşe kaldılar. Cumali Öğretmen bayramdan döndüğünde gazetelerini balkonda birikmiş buldu. Saydı, yedi gazete birikmiş. Bu bir haftada sanki bir iki aylık tatil yapmış gibi dinlenmişti. Neden böyle olduğunu düşündü. Önce köyün temiz havasına verdi. Sonra gazeteden, televizyondan uzak kalışına. Gerçek sebep belki her ikisiydi. Defterine şunları yazdı:

5 Ekim, Pazar

Bayram tatiline gitmiştik. Dün geldik. Dokuz gün tatil, yedisini köyde geçirdik, bir hafta yetiyor tatil için. Sonbaharda köye gitmek güzel bir şey. Bu bayram babam namaza gidemedi. İstese bir şekilde götürürdük ama nedense istemedi sanırım. Bacakları bazen tutmuyor. Bazen nispeten iyice oluyor. Oysa kaç yıldır dört oğluyla bir arada bayram namazına gidemedi bu yıl gidecek, sevinecek diye düşünüyordum. Arife günü hatmini bitirdi, birinci bayram yeni hatme başladı. Bu istikrar çok hoşuma gitti. Maalesef ben genellikle manevi programları aksatırım. Sanki “Ramazan bitti, her şey askıya alındı” gibi bir hava olur.

Yanık’a gittik dört birader. Halamın, dedemin eski evinin olduğu yere yaptırdığı inşaatın seyrine, amcamın geri aldığı, bir zamanlar babasının olup da birilerine satılmış tarlalarına baktık. Mübarek memleket ne güzel. Şimdi ceviz dikecekmiş amcam bu tarlaya. Taşdibi’nde evleri var zaten. Atilla İlhan’ın o mısrasını tekrarladım durdum günlerce: “Bu bizim dağlar gibisi, hiç bir göğe çatılmamıştır.”

...

Vay bee...

Zaman su gibi akıyor Mara,

Ne eski günlerimi hatırlarım, ne yeni ...

Dün geldik. Kocaman bir çuval ve bir pazar torbası dolusu yiyecek getirdik. Tahmin ettiğim kadar zahmetli olmadı yine de.

Ama bütün bir akşamımız sinir stresle geçti. Neval'in enerjisiyle başa çıkmak çok zor olacak. Atom karınca gibi maşallah...

***

Cumali gündüz okulda, akşam evde çoluk çocuk şamatasından iyice bunalıyordu. Sanki çocukların şikâyetleri, nazları; velilerin bitmek bilmeyen beklentileri; idareyle çözmek istediği, ama kendisinden başka kimsenin umursamadığını düşündüğü problemler bu süreğen memnuniyetsizlik ifadeleriyle beraber bir kovan arı oluyor, başına üşüşüyordu. Hani kovmaya çalıştıkça daha fazla tebelleş olan arsız arılar vardır ya öyle, vızır vızır bir uğultu.

Yine bir zamanlar çokça tekrarladığı dizeyi tekrarlıyordu sık sık: "Ya seferdir ya tahammül anla aşkın çaresi." Aklına yol düşmüştü. Olmayacaktı burada, belki başka bir yerde ... Tekrar başlarsa ...

O aynı arsız kızıl arıların başına üşüştüğü bir günün akşamında defterine şunları yazdı:

9 Ekim, Perşembe

Dün zor bir gündü benim için. Yedi saat ders vardı, genellikle olduğu gibi. Ama belki de girdiğim sınıflar ve öğrencilerin tutumuyla ilgili, çok yoruldu. Eve gelince baktım hanım tükenmiş. Divanda serilmiş kalmış. Kızlarla ilgileneyim biraz dedim. Bir yandan Bike'nin ödeviyle ilgilenirken, bir yandan Begüm'ü meşgul etmek için bilgisayarda oyun açtım. O sırada Vehbi Efendi uyanıp ağlamaya başladı. Onu

susturmak için de şaklabanlılık yaptım. Gündüz biriktirdiğim yorgunluğun ve dağılımlılığın üzerine bu üç afacanla uğraşmak sinirlerimi çok yıprattı. Yemekten sonra aynı divanın üstünde bu sefer ben uyuklamaya başladım. Hanım, hadi git de rahatça uyu bari dedi. Yattığımda yatsı ezanı okunuyordu. Sonra bir ara telefon getirdiler.

Biraz önce yatsı için kalktım. Dağınık kafamla vitir namazını üç kere yanlış kıldım. Bu sefer dikkat edeceğim diyorum, yine bakıyorum, ikinci rekâta selam vermişim, kalkmış gidiyorum. Allah affetsin, sonuncu da yine selam verdim ama kalkmadım, üçüncü rekâta kalktım sehiv secdesi yaparım diye, bu sefer de Kunut okumayı unuttum. Zaten ilk rekâta Felak okuduğum için Nas'ı iki kez okumuştum...

İşte hal-i pür-melâlim... Allah affetsin beni.

Yâ delilü'l-mütehayyirîn, yâ delilü'l-mütehayyirîn,
yâ delilü'l-mütehayyirîn...

Son haftalarda arka arkaya iki kitap okudum. İki de fena sarstı. Martin Eden ve Zahir. İki de yazmakla ilgili biraz ve memnun olmadıkları hayatlarını değiştirme durumunda olan kahramanları var. Martin Eden'in yazı serüveni sarstı beni, sonu öyle umutsuzluk mu olmalıydı bilmiyorum. Sonundan etkilenmedim zaten. Süreçten etkilendim. Zahir ise daha başındaki şiirle içimden bir şeyler kopardı. İthaki'ye dönmek. Çok hoş, çağrışımları bol bir metafor. Tasavvufi mirasa da göndermeler yapılabilecek bir anlatım. Yine en çok yazı serüveninden etkilendim sanırım. Ama arayış süreci de sarstı

biraz. Yazarın her zaman işlediği konu olsa da hoşuma gitti.

Sanırım ikisi de yarama tuz bastı biraz da. Kendim hiç yazıya eğilemiyorum ya. Vaktim yok. Yaşım geçiyor. Bu gerçek.

... Gitmeliyim.

***

Alt sınıftan birkaç kız, bir yandan kulaklarında mp4ler gürültülü müzikler dinliyorlar, bir yandan durmadan sakız çiğniyorlar. Şişen sakızlarla beraber uza-yıp şişiyor laf. Sakızlar şişip şişip patlıyor. Ayaklarında özensiz taytlar, üst baş perişan. Bir de dışarı çıkarken göreceksin bunları. Aynanın karşısında saatler geçirir, en küçük ayrıntı için birçok kişinin görüşünü alırlar. Bu kazağın üstüne bu saç bandı gider mi, mesela. Bu çantaya nasıl bir kemer, nasıl bir ayakkabı gider.

Özge, bu gamsız kızların arasından geçip odasına giriyor. Masanın önünde dershaneden danışmanın verdiği renkli çalışma planı. Masanın üzerinde yine çok renkli deneme sonucu değerlendirmesi. Hangi dersten hangi konuları eksik, netlerinin yükseldiği ve düştüğü alanlar ne, bütün bunları çok net bir şekilde görebiliyor grafiklere bakınca. Ama nedense grafiklerin eğrileri eğri ipler olup boğazını sıkıyor sanki. Yüksek barlarla düşük barlar arasında dolaşırken gözleri kendini bir uçurumun kenarında yürüyormuş gibi hissediyor. Bu tablolar, bu eğriler, bu sütunlar... Kaygısını arttırıyor gittikçe. Sınava yaklaştığı her gün sanki bir başlangıca değil de sona yaklaşıyormuş gibi hissediyor kendini.

Koridordaki gamsız kızları düşünüyor. Bir iki yıl önce kendisi de öyle miydi gerçekten. Belki tam değil ama onlara benziyor olmalıydı.

20 Ekim Cuma / 13.37

Slm;

Etütteyim. Uzun zamandır yazmıyorum, biraz kalalayayım dedim. Nasılım, inan hiç bilmiyorum. İşte yuvarlanıp gidiyoruz. Son denememde 83 netle 205 puan aldım. Şimdilik iyi ama inş daha iyi olacak. “KA-TÜ hukuk” bakalım olacak mı olur inş ya! Ay Trabzon! Müthiş ya! Şu sos-1’i arttırmam lazım. Mat-1’den bile düşük ya inanabiliyor musun?

Neyse birazdan ablanın doğum gününü kutlayacakmışız. En iyisi ders çalışayım.

HOŞÇA KAL!

***

Özge’nin arkadaşlarıyla ilişkileri limoniydi son zamanlarda. Ne yapsa olmuyordu. Herkes bir dünya, kendisi bir dünya gibi hissediyordu. Belki tek tek hepsi de Özge gibi hissediyordu aslında. Bu günler geçip gitse. Bu uzatmalı lise hayatı sona erse. Lise dört yıla çıktı ya, bu yılı fazladan, lüzumsuz yere okuyormuş gibi hissediyorlardı hep. Ağabeylerinin, ablalarının, öğretmenlerinin okumadığı bir yıldız bu yıl. Sanki bu yılı okumakla hepsinden alacaklı oluyorlardı. Bu girdikleri sınav, işkence olsun diye icat edilmişti sanki. Sudan bahanelerle tartışmalar çıkarıyorlardı kızlar. Yok, “şehiriçi” minibüsünde

kim kimin yanına oturdu. Kim kimden denemede kaç puan fazla aldı. Özge bütün çevresini, arkadaşlarını, ailesini geride bırakabileceği, hayatında beyaz -ama bu sefer gerçekten beyaz, bembeyaz- bir sayfa açabileceği bir değişiklik istiyordu. Bunun için tek yol, sihirli değnek, hayallere açılan kapı... her neyse işte, bu gireceği sınavdı. Öyle düşünüyordu Özge. Gizem de Nesibe de öyle düşünüyordu. Çocuklar da, hatta belki Yalçın gibiler bile öyle düşünüyordu. Denemeler önemli dönüm noktalarıydı belki bu yüzden, öyle sanıyorlardı. Denemeler üniversite sınavına çıkan merdivenin basamaklarıydı. Bu basamakların sonunda girecekleri gerçek sınavlar ise o sihirli ülkenin, gizli bahçenin kapısıydı. Çözdükleri tuğla kalınlığında büyük boy kitapları üst üste koyacaklar, tırmanacaklardı.

Tırmanmak zaten yeterince zorken, bir de birbirini tırmalamak, tırmalanmak, işi iyice içinden çıkılmaz hale getiriyordu. Allah'tan babasının sık sık dershaneye gelip netlerini, notlarını sormak gibi bir âdeti yoktu. Bunun için Özge kendini, sadece bu konuda, arkadaşlarından daha şanslı hissediyordu.

23 Ekim / 19.30

8 ay 1 gün kala...

Çok sıkılıyorum buradan. Anlatamıyorum ama... Kimseyi görmek istemiyorum artık. KATÜ'ye gidersem inş kimse gelmesin, hiç biri olmasın. (Birkaç istisna hariç tabi) defolup gitmek istiyorum buradan. Ama buna rağmen, sebebini bilmediğim, beni çeken

bir şey var buraya. Sebebini ben de bilmiyorum. Ama ne burayı, ne buradakileri seviyorum.

Benim halime çok şaşıyorlar.

***

İlk yazılısını hazırlayacak Sümeyra, yurttaki bir öğretmen daha var. Biyolojici. Ondan yardım istiyor. Alev anlatmaya başlıyor. Gayet teknik. O da bir yıllık öğretmen. Eğitim fakültesinde okumuş. Türkiye mezunu. Anlatıyor:

Başlık:

Eğitimde kullanılan ölçme araçları:

Soru hazırlama teknikleri:

Sınavın amacı belirlenir.

Kazandırılmak istenen davranışlar belirlenir.

Belirtke tablosu hazırlanır.

Hangi soru hangi konudan seçilecek, o konu hangi düzey davranışa hitap edecek. Mesela hücre zarından madde taşınımı konusu 3 soru olacak difüzyon ozmoz analiz düzeyinde 5. soru, endositoz kavrama düzeyinde 6. soru, enzimlerin etkisi sentez düzeyinde 7. soru.

Tablo bittikten sonra madde türü belirlenir. Test mi, klasik mi, doğru-yanlış mı?

Sonra sorular bilgisayarda yazılır...

Alev anlattıkça Sümeyra'yı sıkıntı basıyor. Akşam ders kitabına bakıyor, notlarına bakıyor, yıllık ders planına bakıyor, geçen yaz katıldığı seminerde tecrübeli öğretmenlerden aldığı yazılı örneklerini inceliyor... Hiçbir şey hazırlayamadan uyuyakalmış.

“O beni prenses peri sanıyor, ne hata yapsam geri sarıyooor” ne bu? Nil’in peri şarkısı, Alev’in telefonuna koyduğu zil sesiyle irkilerek doğruluyorlar yaktan. Eyvah saat on bir buçuk. Nasıl yani, sabah namazından sonra uyumayacak, bugün öğleden sonraki yazılı sorularını öğretimde ölçme ve değerlendirme kalıplarına uygun bir şekilde hazırlayacaktı. Alev’in dediği gibi yapacaktı adım adım. Masanın üzerine gramer kitapları, sözlükler koymuş. Örnek olsun diye staja gittiği İngilizce kursunun öğretmenlerinden aldığı sınav dosyasını da yerleştirmişti. Yoo hayır bu bir kabus olmalı. Ne vardı sanki dünden yapsaydı. “Nasıl olsa sabah kalkarım olur mu artık, öğrencilikteki gibi sorumluluklarım sadece beni etkileyecek boyutta değil.” diye düşünüyor. Soruların kapsam geçerliliği yeterli olmazsa ve güvenilirlik derecesi düşük olursa nerede kalırdı Sümeyra’nın öğretmenlik idealizmi, nerde kalır hocalarını eleştirmeleri. Onları taklit edecek olduktan sonra. Ama hayır bu bir gerçek, artık son bir saat, ne kadarını başarabilirse...

“Hayır, bu ben değilim.” dedi kendi kendine, “Benim istediğim bu değildi.” Sonra çaresizlikle eline bir beyaz kâğıt ve bir kalem aldı. Masanın üstündeki tüm rubriklerini, iş performans testlerini, tutum ölçeklerini sol koluyla halının üstüne itip son derece özel olmasını istediği hayatının en sıradan sınavını hazırlamaya başladı. Kurstan aldığı dosyadan, kendince öğrencilerin seviyesine uygun sorular seçip yazmaya başladı...

Yine de suç sadece benim değil, diye düşünüyordu. Üniversite sınavına kilitlenmiş bir güruh var karşımda.

Yabancı dil kimin umurunda. Kim takıyor kızım. Doğru düzgün ölçeceksin de ne olacak sanki ...

Hem onuncu sınıfların hem on ikilerin sınavını hazırlamıştı Sümeysa. Okulda ortak sınav yapıyorlardı. Bir iki yıl önce öğretmenler sene başı toplantısında karar almışlar. Önceden dershanecilik yapan müdür yardımcılarında biri elini taşın altına sokmuş ve böyle bir şey başlatmışlar. Bütün sınıflar karıştırılıp aynı anda sınava alınıyorlar. Kopyanın önüne geçilmeye çalışılıyor böylece. Bugün de bütün okul İngilizceden birinci yazılı yoklama sınavına giriyor.

Sümeysa dikkat ediyor, diğer hocaların yazılıları da belki biraz daha derli toplu ama kendi hazırladıklarından çok farklı değil. Öğrencilere dikkat ediyor. Dokuzlar ciddi, onlar, on birler uzaktan uzağa işaretleşerek bir şeyler kapmaya çalışıyorlar, on ikilerin umurunda değil, yalan yanlış hızlı hızlı bir şeyler çiziktirip kâğıtları teslim ediyorlar. O gün Özge de Sümeysa Öğretmenin gözetmenlik yaptığı sınıfta girdi sınava. Kâğıdını teslim edip çıkarken daha yirmi dakika bile geçmemişti. Masaya düzgün bir şekilde sıralanan ve grup grup tasnif edilen kâğıtlara pek dikkat etmedi. Herhangi bir yığının üzerine koydu kâğıdı. Dalgın dalgın çıkarken neredeyse hocaya çarpıyordu.

Akşam günlüğüne şunları yazdı:

19 Ekim Pazar / 21.07

Şimdi mutlu mu? Çok merak ediyorum. Mutlu mu acaba benden uzaklarda. Artık benden tamamen kurtuldu ya!! Bi daha onu hiç rahatsız etmeyeceğim ya.

İnanmıyorum kendime, nasıl bu kadar nefret edebiliyorum. Nasıl becerebiliyorum bu kadar iğrençliği? Şaşılacak şey! Üzülüyorum ama acıyorum kendime. Acaba bi gün, bir gün gerçekten sevenim olacak mı? Benim için birinin kalbi çarpacak mı? Beni görmek isteyecek mi biri, dikkatini çekecek miyim birinin? Yoksa hep mi birilerine dikkat edeceğim?! Uf, boş ver saçmalıyorum! Öyle de olsa babam var, vermez ki! En büyük engel o! Baksana ablacığıma bile neler yaptı. Kim bilir bana ne olacak?!

İtiraf edemediğim bi şey var. Etmemem gerekiyor aslında yok. Saçma zaten. Saçmalık. Ben de bilmiyorum ki... neyse boş ver!

Mutlu musun 😊?!

Mutlu ol. 😊😊😊

***

İki blok Nergis Pansiyon. Aynadaki yansıma gibi zıt A blok, B blok... Biri kahverengi, siyah grimsi; diğeri sıcak renklerin baskın olduğu bir tablo gibi... A blok ülkenin ücra kesimlerinden gelmiş çoğu köy kokulu, kent korkulu daha uyumlu bölge yurdu. Uyumludan kastım her şeyi bir çırpıda kabullenişleri, kendilerini kabullenmek zorunda hissedişleri. Ama lafları daha sert, kendilerine bakışları daha hakir... B blok farklı, daha şımarık ama daha sevimli birçok tavırları. Her ne kadar tevazuu biliyorlarsa da daha inat daha doyumsuz daha lüzumsuz ihtiyaçları... Sosyal yaşları biyolojik yaşlarının önünde gidiyor çoğunlukla. Senin öğretmek istediğin birçok şeyi ta en baştan biliyorlar.

Çoğu manevi bir atmosferin teneffüs edildiği evlerde açmış gözünü. Sümeyra'nın onlarda eksik gördüğü şey farkında olmayışları... Daha uyumsuzlar sanki. Uyumsuz derken kastettiği, her şeyi çabucak kabullenemeyişleri daha eleştirel daha sorgulayıcı kişilikleri. Bunun da farkındalar.

A ve B blok aynı yemekhaneyi paylaşıyorlar 6. katta. A blok her yemek sırası orda, B blok yemekhane ile aynı kattaki kantin sırasında. Kantinci Ayşe Hanımla oturuyorlar bir akşam. Önce B bloğun etüt arası oluyor. Öğrenciler daha merdivenden çıkarken sıralıyorlar isteklerini. Sonra A blok etüt arası veriyor; öğrenciler gelip önce her gün sordukları şeyin fiyatını bir kez daha öğrenip alışveriş edasında alıp gidiyorlar. Kantinci Ayşe Hanım ekonomik özgürlükten diyor. Öğrenciler idarenin de isteği üzerine birbiri ile hiç muhatap olmuyor.

Sümeyra daha sonraları B bloğun kolejli yaramazlarının A bloğun çömezlerine karşılıklı çıkara dayalı gizli telefon saklattırdıklarını da öğrenecekti.

Apartmandan bozma bir binaya benziyor Nergis Pansiyon. Pansiyon adıyla işletiyorlar, ama işler yurt misali yürütülüyor. Yurt müdürü Deniz Hanım aynı zamanda Sümeyra'nın yakın arkadaşı. Her akşam konaksis adlı internet programı ile pansiyonda kalanların listesini gönderiyor emniyete. Ufacık bir hata yapsa bir sürü para cezası geliyor. 7 katlı pansiyonun en alt katı yemekhane ve yan tarafı da kreş olarak işletiliyor. Kreşle Nergis Pansiyon'un hiçbir alakası yok. Hatta oyun parklarına demir parmaklıklar örmüş

kreş. Malum bizim Nergis kreşinin(!) koca bebekleri kırmış kaç kere salıncakları.

11. sınıftan kocaman kızları 23 Nisan parkına götürmüştü bir keresinde, içlerindeyken Sümeyra'yı onlardan ayırt edemiyorlar, öğrenci sanıyorlar onu. Sümeyra, akli başında kocaman sandığı bu kızlarla parkta şok yaşıyor. Tutmasa düşecek kadar çocuklaşıyorlar. Hanım kız, hatun kız, genç kız çizgilerinden çıkıp küçücük çocuklara dönüşüyorlar. Ve Sümeyra öğretmenliğinin birinci yılını hep bu ikileme, hep bu "araf"ta geçiriyor. Görüntüye aldanıp olgun birer yetişkinmiş gibi davranıyor onlara, affetmeye korkuyor bazen büyük birinden hata görmüş gibi. Sonra çocuk gibi avutmak zorunda kalıyor. Saçlarını taramasını bekliyorlar bebek gibi. O da onları şaşırtıyor aslında. Görüntüsüne aldanıp arkadaşları gibi davranıyorlar önce. Sonra yer yer cadalozluğunun tuttuğunu görüyorlar idareci olduğunda. Saçının rengine, kulağının küpesine anlam veremiyorlar çay saatlerinde sohbetlerini dinledikçe.

En çok da erkek öğrencileri şaşırttı Sümeyra. Melek yüzlü şeytanmış diyor erkek öğrencileri, Sümeyra dersleri sıkı tuttukça. Sümeyra, etiketini üzerine yapıştırıp öyle giriyor derse.

Bu günler Özge için de kolay günler olmadı. Bir taraftan unuttuğunu, tamamen hayatından sildiğini iddia ettiği Ş.'yi aslında bir türlü unutamıyor, bazı arkadaşlarının iddia ettiği gibi sevgisi çalışma şevkini arttıran bir güce de dönüşmüyordu bir türlü. Hani o İstanbul'da ben de İstanbul'a gidersem daha iyi olur

diyemiyordu. Orada görüşmek de istemiyordu çünkü. Görüşmeler iyi olacağına, onun kendine meyledeceğine dair bir beklentisi yoktu. Bu sevgi ne kadar rahatsız ediyor, yakıcı tesirini gösteriyorsa, onunla bir yerde bulunmak da korkutuyordu. Ya arzu ettiği gibi olmazsa düşüncesi, demoklesin kılıcı gibi sallanıyordu başının üstünde. Ki arzu ettiği gibi olmayacağı kuvvetle muhtemeldi.

Hafta sonu eve gitmişti. Bu yıl daha seyrek gidiyordu. Daha doğrusu bayramdan beri gitmemişti. Hafta içi okul, hafta sonu dersane derken evi çok daha yakın olan arkadaşları bile pek eve uğrayamıyorlardı zaten. Eve gittiğinde babasından beklediği sıcaklığı bir türlü görmüyordu. Bazen babasının kendini akrabaların baskısıyla okuttuğunu düşünüyordu. Babasına kalsa tez elden kocaya verip sorumluluğu üzerinden atmak en iyisiydi belki de.

27 Ekim Pazartesi / 19.38

Merhaba;

Seni çok özledim! İtiraf ediyorum artık, sensizlik çok zor, bir tanem...

Her masalın bir bitişi vardır. Ama iyi bitmez mi masallar prensim? Prens prensine kavuşmaz mı? Peki, söyler misin, ben niye sana kavuşamadım?

Artık seni hayal bile edemiyorum. Gözlüklüsün; ama hayal edemiyorum işte! Her şeyi yırttım. Kızların yazdığı yazıları bile. Doğum gününde yaptığım şeyi yırtmaya elim varmadı da A yırttı. “Küçük Prens”

şiiirini Cumali Hoca'ya verdim. Ağladım bir de. Biliyor musun 71 gün oldu.

Kimse bilmiyor. Herkese “unuttum” diyorum. Seni hâlâ sevdiğimi I, Ç ve pdr’ci biliyor sadece. Ama gel-sen de nasıl affedeyim seni? Nasıl bakarım sana, bir tanem? Zaten gelmeyeceksin tabi, bir de o var!

Hafta sonu eve gittim. Peder bey her şeyden soğuttu beni.

Her şeyin sorumlusu sensin peder bey! Ona bu kadar çok bağlanmama, ellere özenmeme, hep sen sebep oldun. Ağabeyim de hapisten çıkmış. Bakalım, neler olacak? Bugün müdürle konuştum. Haftaya peder gelince konuşacaktım. Ama ben gelmesini istemiyorum. “Zor bir baban var.” dedi. “Keşke olmasa...” dedim içimden.

Hadi ÇAT KAPI GEL sevineyim .

Gerçekten gelsen sevinir miyim acaba? Yoksa üzülür müyüm? Eğer gelirsen sana görünmeyeceğim ki inşallah. Gelmezsin, özledim ama gelmezsin inş. Kendimi biliyorum, ağlarım çünkü. Toparlanmam çok zor olur. Çoğu inanmıyor zaten unuttuğuma, anlarlar.

Hayırlısı olsun. Sen mutlu ol. Bana dua ediyor musun acaba ün.v. kazanmam için çok merak ediyorum. Seni çok özlüyorum...

HOŞÇA KAL!

***

Akşam. Sümeyra pencereye yaslanmış uzaktan çepeçevre servileri görünen Eğriboyun Mezarlığı'na

bakıyor, beklentilerinin neresinde olduğunu düşünüyor, pek de beğenemediği öğretmenliğini sorguluyor. Öğrencilerle ilişkisi tam bir muammaydı. Belli bir çizgi tutturamıyordu. Kendisi gibi davranırsa olmuyor, eskiden beri işittiği tavsiyeler, okudukları, sayfalarda durduğu gibi durmuyor, işler karmaşık bir şekilde ilerliyor, her şey sonunda yine olacağına varıyordu.

Hele nöbetçilik bir tuhaf öğretmenlik etkinliğiydi ki hiç sevmiyor, nöbetçi olacağı günlerin gelmesini istemiyordu. İlk koridor nöbeti tuttuğu gün: “Hadi artık beyler içeri girer misiniz.” demişti de öğrenciler birbirlerine dönüp: “Bey mi, ooo hocam geçmez miyiz, hadi oğlum bak hoca rica ediyor.” demişler, bir de koro halinde Recep İvedik gülüşü patlatıp dalga geçmişlerdi. O da çok geç kalmadan kendisine rol model olacak bir örnek hoca bulup onun gibi olmaya niyetlenmişti. Örnek olarak da seçe seçe müdür yardımcısı Sercan Bey’i seçti. Aslında öğrenciler, Sercan Hoca’dan çok çekiniyordu. Öğrenciler arasında otoritesi sağlamdı. Erkek öğrencilerden ters bir tepki aldığı zaman onun ağabey kanatlarından medet ummak işi çözüyordu. Başlarda öğrenciler üzerindeki otorite eksikliğini idareye taşımak istememişti. Sanki koskocaman bir yetişkin olarak 17-18 yaşındaki çocuklara söz geçiremeyip idareden yardım aldığı anda kendini küçük bir kızın ‘ağabey şu çocuk beni dövdü’ demesi gibi garipsemişti. Sercan Hoca’nın yaklaşımları onu yatıştırıyorsa da içindeki feminen damarlar buna müsaade etmiyordu. Yine de Sercan

Hoca hemen her dersine müdahale etmek zorunda kalıyordu. Ona kızamıyordu, aksine ona başvurmakta çok geç kaldığını düşünüyordu. Belki de en baştan öğrenciler arkasında idareyi hissetse bu kadar üstüne gelmezlerdi. Bir kere iki öğrenci dersinde birbirinin üstüne çıkmıştı da Sercan Hoca neler oluyor burada diye içeri girip çocukları alıp çıkmıştı. O an çok yorgun ve bıkkın hissetti kendini. Beceriksiz bir zavallı olduğunu, üstüne üstlük bu halinin bütün dünya önünde tescillendiğini düşündü. Sonra zamanla Sercan Hoca gibi davranmaya başlamıştı. Öğrencilere o da “oğlum”, “kızım” diye hitap ediyordu artık, gençler, beyler, bayanlar değil “çocuklar” diyordu. Ama Sercan Hoca’nın ağzına yakışan oğlum kızım lafı ona yakışmamıştı, ağzında eğreti duruyordu. Tutmuyordu ama artık huy değiştirmişti. Kızlara yine neyse de erkek öğrencilere asla kibar davranmıyordu. Kapıyı çalıp gel sesini duymadan giren öğrenciye önce iyi bir fırça çekip arkasından kapı dışarı edip tekrar kapıyı çaldırıyordu.

Sümeyra’yı görünce koridorda yollarını değiştirmeye başlayan kızlar bile vardı. Bunu fark edince önce bir burukluk hissetti ama üstünde fazla durmadı yine de. Lavaboda bile yakalayıp takısı, tokası nesi varsa alıyordu kızların. Şunu getir, bunu götür, nerde kaldın, ne biçim adamsın sen, yıkıl karşımdan, sana daha kaç kere söyleyeceğim... Bir gün bütün bu değişimlerinin farkına vardı. Kendinden utanıyordu. O gün ajandasına “Allah’ım ne yapıyorum, ben bu değilim ne oldu bana, nasıl da kabullendim

bir anda... Yoksa gerçekten melek yüzlü şeytan mı oldum sonunda.” yazdı.

Sümevra’yla Özge, lisede öğretmenliğinin başında bir kızla, lise öğrenciliğinin sonunda bir kız, kendi problemleri içinde dikenleri kendi içine büyüyen müzdarip yaratıklar halinde aynı pansiyonda yaşıyor, aynı kapılardan girip çıkıyorlardı. Aynı merdivende birbirine sürtünüp iniyor, çıkıyorlardı. Ama birbirine paralel uzayıp giden raylar gibi hiç kesişmiyordu yolları.

Belki oturup konuşsalar, içlerini açsalar... Olabilir miydi ki böyle bir şey. Onlar farklı kastle ait insanlar değiller miydi? Kim çizmişti bu sınırı, aslında var mıydı gerçekten böyle bir sınır... Sümevra’nın ajan-dasına o notu yazdığı aynı gün Özge başka âlemlerde bir kuyuya düşer gibi kendi içine düşüyordu. Günlüğüne şunları yazıyordu:

28 Ekim Salı

Hâlâ inanmıyorum gittiğine, hâlâ kapı açılacak ve şuradan içeri “sen” girecekmişsin gibi geliyor!

UNUTMAK VE BEN?!?

SEN > BEN >> BİZ (hiç olmayacak mıyız?)

Hani masallar güzel biterdi, bir tanem? Evet, gerçek olmazdı, kahramanlar olağanüstü olurdu ama hani, hani güzel biterdi... Peki, niye bizimki kötü bitti? Cevap ver artık! KONUŞ!

Biz tıpkı filmlerdeki insanlar gibiyiz prensim... Sen burjuvasın, ben köylü... Ama sarayların kızını sana vermezler. Onlar sana kalmaz. Onlarla mutlu olamazsın.

Kimse benim kadar çıkarsız sevemez seni. Benim tek çıkarım SEVGİ. Seni çok seviyorum, unutamıyorum işte unutamıyorum Küçük Prens'im unutamıyorum...

HOŞÇA KAL.

23 Kasım Perşembe / 21.37

Ah, ahh! Sırdaş nsl yanıyordum içim bir bilsen ... Unutmak için neler yapmadım... Ama olmuyor işte, olmuyor! Sensiz olmuyor. Şu anda müzik dinliyorum. Diyor ki şarkıcı: "Gel, gel ne olur! Hayat çekilmiyor sensiz!" Evet bi tanem çekilmiyor sensiz. Ya inanamıyorum kendime. Daha 2 hafta önce uçurumun kenarındaydım.

Çok şükür rabbime şimdi çok mutluyum.

...

Seni ne özlemişim bir bilsen sevdiğim ... Bugün tam 88 gün oldu. 88 sensiz gün! Her şeye inat gülüyorum, ayaktayım işte çok şükür, seni bekliyorum ve sana soruyorum: GELECEK MİSİN?

Hiç gelmeyeceksin biliyorum. (...)

Ağlıyorum işte, yine ağlattın, başardın yine! Bu kadar insanın içinde yapayalnız olmak, sensiz olmak var ya! Seni böyle delice, çılgınca severken gitmen, beni görmezden gelmen...

Yüzünü bile hatırlayamıyorum ne acı... Hem kızıyorum sana, kırgınım daha doğrusu, hem de kızamıyorum bir tanem. Yapamıyorum, kıyamıyorum sana.

***

Mesut Bey'i: "Hocam arkadaşlar bir şey soracaklarmış." diye sınıfa çağırdılar. Dokuz, on, on birde edebiyat derslerine girmişti Mesut Bey. Öğretmenliğe onlarla başlamıştı. Başta kısmen Sümeyra'nın yaşadıklarına benzer şeyler yaşadılar ama belki çakıl taşlarının sürtüne sürtüne birbirine benzemesi gibi aradan geçen yıllar alışmalarını, birbirlerini daha iyi tanımalarını sağladı. Artık onlar hocanın, hoca onların nazını çekebiliyordu. Bu yıl on ikinci sınıftaydılar. Ders yılı ortasında askere gideceği için edebiyat derslerine başka bir öğretmen giriyordu. İdare arada öğretmen değiştirmek iyi olmaz diye Mesut Beyin ders saatini mümkün mertebe alt sınırdan tutmaya çalışmıştı.

Mesut Bey'in sınıfa girmesiyle öğrencilerin hep beraber: "İyi ki doğdun Mesut Hoca!" diye bağır-maya başlamaları bir oldu. Şaşırıp kaldı. İzin isteseler kesinlikle kabul etmezdi bu kutlamayı. Yine de bu sürpriz doğum günü partisi onu çok mutlu etti. Belki de yola hazırlanıyor olmasından son zamanlarda daha bir duygusallaşmıştı. Düşündü, şimdiye kadar doğum günü partisi yaptığını hatırlayamadı. Başka kimse de kutlamazdı, tasvip de etmezdi. Bir tek bankalar hatırlardı doğum gününü. İşte bugün de öğrencileri hatırlamıştı.

Bu doğum günü partisi fikrini ortaya atanların biri de Özge'ydi. O gün Ş.'yi görmeyeli 94 gün olmuştu. Bundan dokuz gün sonra açtı günlüğünü. Başa, yüz üç yazıp iki nokta ve aç parantezle mesajlarda

yaptığı gibi üzgün yüz resmi yaptı. Yine hüznüydü. Bu parti bir meltem gibi esse de etkisi kısaydı. Günlüğüne şunları yazdı:

28 Kasım Cuma / 23.15

“103” :(

Selamünaleyküm sırdaş;

Uzun süredir yazmamışım. Netlerim iyileşti çok şükür. Gerçi derslane denemelerim düşük geliyor ama olsun. Sınıfıma da alıştım artık.

Ayın 19’unda Mesut Hoca’ya parti yaptık. Çok süperdi ya! Hocanın hafif gözleri doldu. Çok sevindi ya.

Ve gelelim ona... Yine dönüp dolaşıp ona geldik. Evet, 103 gün oldu. Şu an ne yapıyor acaba? Özledim mi, evet çok özledim. ☺ Ay Allah’ım lütfen hayırlısıyla kazanayım İst. hukuku inş. Bütün arkadaşlarım hayırlısıyla kazansınlar. Bana dua ediyor mudur acaba? Çok merak ediyorum...

Bugünkü denemede 101,25 net yaptım. Allah’ıma bin şükür.

Yine çok şükür Rabbime atlattım o kötü dönemleri. Ve şu anda çok mutluyum. Allah’ım çok teşekkür ederim.

Hayırlı geceler.

...

Sonra “Unutamıyorum” mısraıyla başlayan ve her bendi aynı mısra ile biten bir şiir yazdı Özge. İçindeki mutluluk yine hüzne, sonra ıstıraba dönmüştü.

Şiirini yazarken, hava oldukça soğuk olmasına rağmen içinin yangını dışa çıkmış gibi terledi. Buna kendisi de şaşırды. Üzerinde hafif bir hırka vardı. Onu çıkardı, pencereyi açtı. Karşısında Eğriboyun Mezarlığının servileri, daha beride sokak lambalarının ışıltıları içinde Dereköy Çayı vardı. Önce adını köye veren bir dere, sonra o köyün adını alan çay. Bu paradoksal isim Sümeyra'yı Eğriboyun'a geldiği günler epey düşündürmüştü. Özge, yazdığı şiirin etkisinden mi nedense elinde ayağında takat kalmamış, damarları boşalmış gibiydi.

11 Aralık Çarşamba / 12.56

Selamünaleyküm sırdaş;

Evdeyim. Bugün bayramın dördüncü günü. Anam bağırıp duruyor her zamanki gibi. Peder de yeni tanıştığı arkadaşlarıyla efendi hazretlerinin bulunduğu şehre gitti. Daha yoldalarmış. Dayımlar geldi Fransa'dan. Salı sabah erkenden gittiler. Uf, tatlı kuzenim çok şeker maşallah. Ama hep ağladı, doymadım. Annesini çok yordu. Üniversiteyi kazanırsam dayımın laptop sözü var. Ay şimdiden özledim onları. Yeğenimin fotoğraflarını Ğ Ablam mailime atmıştı ama canlısını görmek daha bir başka. Bir sürü şey getirmişler bize. Öküzlü kışlık terlik. Bir tane daha terlik. Ve bir sürü çikolata. Çok tatlıydı hepsi de. Bitti bile. Zaten yurtdışının çaklıtlarına bayılıyorum.

Çekiliş yaptık kızlarla. Bana N çıktı. Ben de I'ya çıkmışım. N'ye yengemin anama getirdiği parfümü

vereceğim. Zaten anam da ben de kullanmıyoruz. İnş beğenir. Ay, I bana terlik alacaktı, beğenmişim. Ama yengemler aldı. “Alma” dedim ya, almaz inş. Bunu söylerken çok da utandım.

Kadriye Ablamlar gelecek mi acaba? O da hamileymiş. Adını bile belirlemişler şimdiden bebeğin, çok özledim onu. Ben gitmeden gelseler bari.

Aman, babam da bir iyi davrandı, bir iyi davrandı sorma. Bu yeni arkadaşlarıyla yolculuk yaramış. Sannırım onu seviyorum, ama bilmiyorum. Seyahate gittiğine çok sevindim doğrusu. En azından “Babam gelecek, laf edecek.” korkusu yok.

Dün G Nine’min yanına gittik. Bana onu sordu. “Aman nine, bitti o” dedim. Araştırmış, ailesini, L’den gelen bir kalaycıya sormuş. “Bayağı zenginmiş onlar.” dedi. Öyle ama... “Hayırlıysa olur.” dedi. Bir an sevgim artıverdi. Uf, kafam çok karışık. Allah’ım sen bilirsin. Hayırlısı neyse onu nasip et. Herkes için.

Arkadaşım geldi. E, Denizli’den. Sonra anlatırım.

***

Bir gün Sümeyra okul kütüphanesine baktığı günlerden bahsediyordu. Kırlangıç çiçeğini anlattı kızlara. Bir küçük kız geliyor yanına.

– Öğretmenim, kırlangıçlar havada mı yaşar, diyor.

Böyle tuhaf bir soruya ne cevap vereceğini birden kestiremiyor Sümeyra. Evet, kırlangıçlar uçar ama yaşamaları için yine de konmaları lazım. Vakit kazanmak için soruya soruyla karşılık veriyor.

– Kırlangıç nedir, Zeynep?

Küçüğün kafası karışıyor. Öğretmeni yanlışını yüzüne vuruyormuş gibi bir duyguya kapılıyor. Gerçekten neydi kırlangıç, bir kuş ismi değil miydi, yine karıştırdığını düşündü.

Yanakları pembeleşerek:

– Çiçek, dedi.

– Hayır, kırlangıç bir kuştur, dedi Sümeyra.

Küçük kız sorusunun cevabını almış olmanın mutluluğuyla hemen sevine sevine uzaklaştı oradan. Ama kırlangıç havada mı yaşıyordu, yerde mi? Bu soru bu sefer de Sümeyra'ya dert olmuştu. Hayaller havada uçardı evet, ama kuş bile olsa yaşamak için yere konmalıydı. O gün bugün düşünür dururdu.

Bu hikâyeyi çok sevdi Özge, geçen yıl kaybettiği ablasını hatırladı. Ablası da gariptir ama o yaşta kuşlukla ikindiye karıştırırdı. Akşam günlüğüne bir “kırlangıç çiçeği” çizdi. Makas kuyruklu, sivri kanatlı bir çiçek oldu bu. Tabiatta arasa bu çizdiğine benzeyen çiçekler bulabileceğini düşündü. Herhalde bir çeşit orkide olurdu.

Sonra orkidelerin zehirli olabileceğini, sonra “Mutlu Prens”in göç edemeyen kırlangıcını ve içindeki göç arzusunu düşündü. Yine hüznünlendi.

Küçük Prens'ten sonra en çok Mutlu Prens'i severdi. Ne buluyorum ki bu masal prenslerinde. Sonra kurbağa prensi sevmediğini hatırladı. Kimseyi değiştirmek istemiyordu ki, kendini değiştirmek istiyordu sadece.

Özge'nin birçok ablasından biri de Leyla'ydı. Çok severdi Leyla'yı. Ama uçarı bir kız olduğu gerekçesiyle babası Leyla'yla görüşmesini yasaklamıştı. Murat önce

Leyla'yı kendi çizgisinde düzeltmeye çalıştı. Kılığı kıyafetiyle, davranışlarıyla, arkadaşlarıyla uğraştı. Sonra baktı olmayacak Özge'nin Leyla'yla görüşmesini yasakladı. İstese de Leyla'ya istediği yaptırımları uygulamıyordu. Velayeti kendinde değildi çünkü. Mahkeme Leyla'yı yıllar önce ayırdıkları ilk eşine vermişti. Ayrılmışlardı ama hâlâ aynı sokakta oturuyorlardı. Leyla'nın şansı veya şanssızlığı da buydu bir bakıma. Annesi kadar olmasa da babasını da görebiliyordu. Bu iyi bir şey gibiydi aslında. Ama eğitim anlayışları birbirinden oldukça farklı ve birbiriyle görüşmeyen, birbirinin hareketini kendine inat yapıyor gibi algılayan iki yetişkin arasında kalmak öyle pek de kolay değildi.

Okulun yeni açıldığı haftaların birinde bir kaçamak yaptı Özge, Leyla'yla buluştu. En iyi anlaştığı ablasıyla. O da Özge'yi severdi eskiden beri. Ana bir kardeşlerinden bile daha çok severdi. Önce lunaparka gittiler, okuldan kaçan yaramaz çocuklar gibi her şeye bindiler. Sonra pastanede devam ettiler muhabbete. Özge epey açılmıştı. Dertleşmek, havadan sudan konuşmak da iyi geliyordu belki. Uzun zamandır ilk defa yüksek sesle gülüyordu. Gülüşleri gülüşler takip ediyordu.

21 Aralık Pazar / 19.08

Selamünaleyküm sırdaş;

Eee 10 gün geçmiş aradan. Yuvarlanıp gidiyorum işte. Sonunda Ğ itiraf etti, çok sevindim. Allah tüm arkadaşlarım için hayırlısını nasip etsin, âmin.

Telefon saklıyordum. Müdür Bey Çarşamba gün yakaladı. Anlatmayayım boş ver. Deniz Hanım'a verdim. "Senden beklemiyordum." dedi. "Hocam ama sebebi var." dedim, "Dinlemek istemiyorum." dedi ve çıktı. N'olurdu sanki hafta sonu verseler! Niye sıkıyorlar bu kadar? Uff, hiç anlamıyorum...

Geçen Cuma, ablamla görüştük, bayram dönüşü. Kıyafet fln aldık bana. Canım ya, çok özlemişim onu. Babam duyarsa öldürür beni. Artık çok sıkıldım pahlavralarla dolu bir hayattan. Düzgün bir hayatım olsa ne olurdu?

Neden böylesin baba, neden çok sevdiğim ablamla görüşmeme izin vermiyorsun?

Uludağ'a gezi düzenlendi. Babam çok şükür izin verdi. İnş bi aksilik çıkmadan giderim, gideriz daha doğrusu Ğ, ben, A, B, N, J vd... Âmin.

Hoşça kal.

27 Aralık Cmt / 09.40

Haftaya bugün 22 yaşında olacak. Hiç bilmiyorsun, senin için kalkan elleri... Bilmemeye devam et. Benim için dua ediyor musun ki? Saçmalıyorum. Nasıl olacak, bilmiyorken...

Şimdi etütteyim. Çarşı izni var ve benimki alındı. 2 saatim yok. Ben de günlük yazıyorum.

Çarşamba günü İstanbul'a bu yılın ilk karı düşmüş. Onu hayal ettim karlar içinde. Bir de İst. üniversitesinde rektörlük seçimi vardı. Tv'de gördüm çok

sevecen biri ya, yüzünden belli. İnş benim, daha doğrusu bizim rektörümüz olur, âmin.

Kafamda birçok soru işareti bıraktın. Geçen yıl bugün, seni görmüştüm. Ama şimdi göremiyorum, hem de hiç. Ve tam 132 gün oldu. Seni unutamadım! Ya sen beni, unutabilecek misin bi'tanem?

30 Aralık Salı / 21.53

Doğum günü çocuğu bana;

Ay artık 17 yaşındayım. Çok mutluyum ya, neden mi? Sağ olsun cnm kız arkadaşlarım, hem de hepsi doğum günü yaptılar bana. Aralarında para toplayıp, ben üşümeyeyim diye kazak almışlar. “Çok beğendim.” Ğ ile namaza çıkmıştık öğle arası. A da geldi, sonradan. Benim bitirmemi bekledi. Sonra bir baktım Ğ gitmiş. Kızdım bir de ona. “Gezelim. Ama önce O’ya bir şey söyleyeceğim.” dedi. Sınıfa bir girdim. “İyi ki doğdun, Özge!” diye bağıyor tüm 12. sınıf kızları. Çok mutlu ettiler beni. Rabbim de onları iki dünyada mutlu eder inş. Sonra bugün T gelmiş okula. Kötü oldum. Çok özledim onu ya. 135 gün oldu bugün. T beni gördü mü, acaba? Gerçi yanından geçtim. Belki görmüştür ve belki ona söyler.

***

Sümeyra, Türkmenistan’da belletmendi o zamanlar. Bir veli ziyareti için gittikleri taşra kasabalarının birinde Aman Goşa adlı bilge bir çobana rastlamışlar, ondan kirpiye dönüşen koyunun hikâyesini dinlemişlerdi.

Zavallı bir koyun, sürüsünden ayrılıyor, kalsa kuzusunu alacaklar. Daha bir kez emmeden kuzusu, anne koyun kuzusunu yalamadan diri diri gömecekler kuzuyu. Sırf derisini hiç zedelemeyen yüzebilmek için. Sırf bunun için çiftlik kurmuşlar. Annesini emmeden ölen kuzuların derilerine baylıyormuş insanlar. Kurtlardan kaçıyor sonra, kurtların ay şavkında çelik bıçaklar gibi parlıyor dişleri. Kuzusunu kaybediyor, daha süt kuzusu. Ve insanlar var ellerinde çelik bıçakla bekleyen. Yeni doğan kuzuları topluyor, üzerlerine kepeçlerle toprak kürüyorlar. Zarar vermeden derilerini alabilmek için yapıyorlar bunu. Kuzuların dışına zarar vermemek için. İç önemli değil. Kuzuların çığlıkları, kuzusu alınan koyunların feryatları ufukları dolduruyor. Bir lanet gibi parça parça bozkıra dökülüyor gökleri dolduran çığlıklar. Yapağısı diken diken oluyor koyunun. İki ayaklı mahlûklar ellerinde ortada yanan ocağın alevlerinde parlayan çelikten ince bıçaklarla derilerini zarar vermeden yüzdükleri boğulmuş kuzuların bir damlacık etlerini rüzgârgülü gibi bir ızgaraya diziyorlar. Yavaş yavaş dönen ızgara ortadaki meydan ateşinin alevinde pişiriyor dünyanın otuna ağzı değmemiş, ciğerleri doyasıya temiz havayla dolmamış kuzuların etleri. Ağılarda meleşen koyunların yürek dağılayan seslerine dağdan kurt ulumaları, meydan ateşinin yanından sarhoş naraları karışıyor. Ağıldan teziken koyunu arayan çoban, koyunun sesini duyuyor uçurumun kenarında. Bir ara parlayan fosforlu koyun gözlerindeki korkuyu görüyor. Yünlerinin diken diken olduğunu fark ediyor. Ah

alaca koyunum, dayan, kurtaracağım o uçurumdan seni derken. Tırmandığı kayada koyunu göremiyor. Koyun sırta kadem basmış. Ama orada ne aradığını bilemediği bir kirpiyle karşılaşılıyor. Dikenleri yumuşak... Tortop olmuş. Sanki dışına değil içine uzanmış dikenler. Bedenini koruyamayacak ama içini acıtacak. Dört bir yandan sıkı baskı mı bu hale getirdi bunu?

Peki ya aciz bir insanı her yönden sıkıştırırsak, sonunda böyle tedirgin, toplumdan uzak kirpiler mi çoğalır sokakta.

Zaman geçtikçe karşısındaki öğrencilerin her birinin aslında bir şekilde kirpiye dönüşmüş koyunlar olduğunu düşünmeye başladı Sümeyra. Karşısında sırttan yüzler, birbirine hakaret eden genç kafalar, bağırırsan çağırırsan kale almayan bünyeler... Hayır, böyle değildi aslında. Bu maske, bu zamanla kazanılmış kirpi kostümü gerçek görüntüleri değildi bu çocukların ve aslında belki de bu tavırları, sahte okları, özgeden ziyade kendilerini acıtıyordu.

Sonra bir ara bir elektronik posta adresi almak istemişti. Yine üniversitede okuduğu yıllardı. Müstear bir isimle bazı içini dökmek istediği kimselere zehirli oklarını göndermek istiyordu. Oklukirpi diye bir isim almak istedi. Olmadı. Bütün uzantılarda bu isim kapılmıştı. Ne yapayım diye düşünürken, oksuzkirpi@... yazdı, oluyordu. Böylece daha önce kimsenin almadığı bir isim almış oldu sanal dünyada. Önce öylesine alınmış bir isimdi. Kendi kendine şakalaşmak gibi... Sonradan çok sevdi bu ismi. Bir kirpiydi korunmak

için içine kapanan ama elinde silahı yoktu. İçekapanık kişiliği büsbütün savunmasız hale getiriyordu onu. Hem oksuz kirpinin bir çağrışımı daha vardı. Malum “ö” ve “ü” harfleri olmaz nette. “Oksuz”u “öksüz” okumak da mümkündü yani. Kalbinin öksüz yanı değil miydi zaten insanı böyle savunmasız hale getiren.

04 Ocak Pazar

HOŞGELDİN 2 😊 1 😊

İnş bana ve tüm tanıdıklarına hayırlı bir yıl olursun. Özellikle ÖSS’ye giren arkadaşlarımin güzel yerler kazanmasını hayırlısıyla nasip eyle Ya Rabbi, âmin.

- Bu yılki hedeflerim:
- Namazlarımı kılacağım, kaçırmadan (inş).
- Çalışkan bir kız olacağım (inş).
- Artık eskileri düşünmeyeceğim, düşünüp de yas tutmayacağım (inş).

Uff, bugün başımı belaya soktum. İnş. bir şey olmaz ya...

Babam arayacak, ama korkuyorum. Ben babamdan neden bu kadar korkuyorum, aslında çok saçma, korkmamam gerekiyor, ama neden korkuyorum??!!

Çünkü beni çok korkutuyor, sıkıyor, İzin vermiyor, ben de kaçak yapıyorum ve başım belaya giriyor.

Allah’ım utaniyorum ama lütfen yardım et, sana çok ihtiyacım var!!

Bakalım neler olacak?

***

Bir kızın memleketinden bir paket geldi o günlerde. Kız içine kapanık, duygusal olarak değil sadece, duygularını paylaşmadığı gibi, başka bir şeyini de paylaşmıyor kimseyle. Evden gelen kumanyayı tek başına tüketmeye çalışıyor. Herkes garip gözlerle bakıyor ona, bakışlarıyla dışlıyorlar. Birkaç gün sonra daha paket yarıya gelmeden bayatlıyor börekler, kurabiyeler. Bu sefer cömertlik yapacağı tutuyor anne eli değen bayat hamur işleriyle.

– Kızlar, bunu yiyen var mı, çöpe gidecek, diyor.

Yemek isteyenler de yemekten vazgeçiyorlar bu sözlerle. Çöple bir tutulmak hoşlarına gitmiyor. “Bizimle çöp arasında fark yoksa çöpe gitsin bari!” diyorlar içlerinden. Dışlarından; “Canımız istemiyor!”

06 Ocak 2009

☺ Hâlâ mı 2009, 2010’a girdik, dalgın Özge!

Selamünaleyküm;

Ah be sırdaş; bir tek sen varsın Allah’tan sonra bana yakın olan. Anlatamıyorum işte, dökemiyorum içimi. Çok sıkıldım buradan, buradakilerden. Artık hatırlamak istemiyorum hiçbir şeyi. Eski olan hiçbir şeyi. Herkesten soğudum. Okula gitmek, bu yurttta durmak, her gün aynı yüzleri çekmek zor geliyor bana. Mecbur olduğum için yapıyorum hepsini. Artık çok sıkıldım. Hiçbirinin sevgisine inanmak istemiyorum.

Allah’ım neden böyleyim?!

Lütfen bana eski azmimi ver, eski Özge olmak istiyorum.

Lütfen bana yardım et, Allah'ım...

Utaniyorum artık kendimden, yaptıklarımın. Ünü olmayacak diye çok korkuyorum. Hayırlısı olsun ama yine de korkuyorum işte, elimde değil.

Allah'ım bana yardım et! Âmin.

Tüm arkadaşlarıma, tanıdıklarına hayırlısını nasip et, Rabbim. Âmin.

Allah'ım seni çok seviyorum!!

Yüreğimi yalnız senin aşkınla doldur (lütfen).

12 Ocak Pazartesi

Merhaba sırdaş;

Seni neden çok seviyorum biliyor musun?

Hiç yorum yapmıyorsun, konuşmuyorsun, susuyorsun ve sadece, beni dinliyorsun. Teşekkür ederim.

Allah'ım, yüce Rabbim inan ki seni çok seviyorum. Gerçi sen benden, benim sahibim olarak daha iyi biliyorsun bunu. Hiç yüzüm yok kapına gelmeye. Beni ve günahkâr müminleri affet Rabbim.

Allah'ım Gazze'deki kardeşlere, kardeş gibi gördüğüm, kardeşim de olsa aynı şekilde acıyacağım o masumlara yardım et. Hiçbir şey yapamıyorum duadan başka, sen büyüksün, lütfen yardım et Rabbim. Lütfen!!!

***

18 Ocak Pazar / 18.45

Selamünaleyküm sırdaş;

Müzik dinliyorum, etütteyim. “Olmasa mektubun” diyor şarkıcı. Şimdi de İbrahim Sadri diyor:

“Şimdi gidiyorsun... GİT!!!

...”

Güzel şiir di mi?!

Özledim şiir yazmayı. Yazayım bari bir tane. Özledim seni bir tanem. Olmuyor işte, olmuyor! Kaçınıcı bu artık sayamıyorum. Bugün 154 gün oldu. Unutamıyorum, hiç çıkmıyorsun aklımdan. Gitmiyorsun hiç kalbimden. Ama becerdiğin bir şey, gittin benim olduğum yerlerden!

Bravo sana! Tebrik ederim, bi'tanem!

Sen de vefasız çıktın, kara gözlüm!

Kara gözlüm

Beni affet!

Galiba ben de seni affederim, bana geri dönersen. Daha doğrusu bana ilk defa gelirsen. Ama gelmeyeceksin biliyorum. ☹

Allah'ım affet...

***

Yarıyıl tatiline girecekleri sırada Sümeyra hiç beklemediği bir teklifle karşılaştı. Öğretmen hanımlardan biri Afrika'da görev yapan bir kuzeninden bahsetti önce, sonra onunla görüştürmeyi teklif etti. Şaşırıp kaldı Sümeyra. Görücü usulü dedikleri şey böyle bir şey miydi? Önce hiç sıcak bakmadı. Böyle bir şey

olamazdı. Hep dalga geçerlerdi görücü usulü diye, sonra arkadaşları bir kez görüşmekten bir şey olmaz diye ikna ettiler. Görüşeceğim de ne olacak diyordu ama, telefonda söylediğinde annesi de tepki göstermedi. Hayırlısı olsun kızım, bir gün olacaktı zaten, dedi. Onun tavrını aşırı tevekkül olarak yorumladı. Babasına söylemedi tabi ki, annesi gerekiyorsa uygun bir dille söylerdi. Onların evinde böyle yürüyordu işler. Böylece yavaş yavaş görüşme fikrine alıştı.

Bir taraftan bu şekilde aşksız romantizmsiz bir görüşme tuhafına gidiyordu ama bir taraftan da başka türlüünün nasıl olacağını kestiremiyordu. Liseli kızlar gibi mesajlaşıp duracak mıydı? Kendi konumunda biri kiminle nasıl görüşebilirdi böyle meseleleri... Bir taraftan da Afrika'dan gelecek öğretmeni düşünüyordu, kendini onun yerine koyup empati yapıyordu. Şimdi ne yapabilir ki bu durumdaki biri, bir yakınının tavsiyesine göre memlekete geldiği kısa süreli tatillerde namzetle veya namzetlerle görüşmek en uygun yol olsa gerek.

Bu görüşme fikri zihninde mülayimleşmeye başladıktan sonra görüşeceği çocuğun adını da öğrendi, Safa imiş. Yarıyıl tatiline girdikleri ilk çarşamba günü pansiyonun biraz ilerisinde, yapay şelaleli parkta görüştüler. Ne çiçek, ne bir hediye, öylece elini kolunu sallayarak gelmişti Safa Efendi. Kendisi, aracı öğretmen hanım ve eşiyle gelmişti. Öylesine, pek olumlu beklentilere girmeden görüşüyordu gerçi ama hazırlanmak yine epey vaktini aldı. Bir kere ne çok rüküş, ne de paspal olmak istemiyordu. Bir de sanki kendini

beğendirmek istiyormuş gibi süslenmiş havası da vermek istemiyordu. Olabildiğince “doğal” olmalıydı. Bu sefer doğallığı yakalamak için çaba sarf ediyordu. Sonunda istediği doğallığı yakalayabildi mi bilmez ama Safa'nın halini çok doğal buldu. Kısa bir süre birlikte oturdular, sonra arkadaşıyla eşi, bizim bir işimiz vardı, buralardayız, diyerek uzaklaştılar. Onlar da bu basit numarayı yutmuş gibi davrandılar. Her şeyin çok yavan geliştiğini düşünüyordu Sümeyra. Bu muydu yani? Evet, buydu işte. Olmuşu olacağı. Başka nasıl olabilirdi ki? Olayın gelişimi ne kadar yavan ve itici olursa olsun, Safa'yı tahminlerinden daha iyi bulmuştu Sümeyra.

Safa o gün parkta daha çok kendinden bahsetti. Lafi uzatmaktan da pek hoşlanmayan birine benziyordu. Şark vilayetlerimizden birinde doğmuş, köylerine beş altı kilometre uzaktaki yibo'da okumuştur. Türkçeyi de orada öğrenmişti. Öğrendiği söylenebilirse tabi, böyle demişti. Sonra ailesinden, kendince zayıf ve eksik taraflarından bahsetti, şu anda neler yaptığından, Afrika'daki ülkesinden, okulundan ve öğrencilerinden de bahsetti. Sanki kabul etmesini istemiyor, kabul etmesi durumunda karşılaşabileceği zorluklardan bahsediyordu ha bire. Bir tek “Hem kötüyüm, karanlığım, biraz çirkinim.” demediği kalmıştı. Sümeyra'yı zaten biliyordu. Lütfiye Ablası bahsetmişti. Ve sonunda bombayı patlattı. On günlüğüne gelmişti Türkiye'ye. Karar vermede acele etse çok sevinecekti. Okuluna müspet bir cevapla dönmek istiyordu. Hatta gitmeden küçük bir merasimle söz kesseler daha da mutlu olacaktı.

Bu kadarı da fazlaydı artık.

– Bizim öğrenciler bir üniversite tercihi yapmak için bile ne kadar ter döküyorlar, kılavuzlar karıştırıp, uzmanlara başvuruyorlar, dedi Sümeyra. Bu vereceğim karar üniversite tercihinden daha önemsiz değil herhalde.

– Orası öyle, dedi Safa, bu öyle bir karar ki çok düşünmekle çok bir şey çıkmaz. Hem ninemin bir sözü vardı, derdi ki: “İlkinden dönen, mülkünden döner.” ben ilk defa böyle bir görüşme yapıyorum ve bu tür görüşmeleri bir alışkanlık haline getirmek istemiyorum.

O gün hemen karar vermedi Sümeyra, sonradan ferasetine güvendiği birçok büyüğüyle istişare etti, hatta istihareye yattı. Gerçi istiharede anlayacağı bir şey çıkmadı ya, istişarelerde söz genellikle, “Eh ne diyelim, hayırlısı olsun” diye bitiyordu. Annesine sordu, babası ne derdi? Annesi çoktan babasına söylemişti. Hatta annesinden ve işin daha tuhafı Sümeyra’dan önce böyle bir talepten babasının haberi olmuştu. Babası Sümeyra, evet diyorsa da arkasındaydı, hayır diyorsa da. Delikanlıyı sormuş soruşturmuş, olumlu bir intiba edinmişti.

On gün içinde iki kez daha görüştüler Safa’yla. Biri Cumali Hoca’nın evinde, biri otogarda. Cumali Hoca’nın evinde küçük bir törenle bir de yüzük takmışlardı.

Sonraki gelişlerinde Safa hem çiçek getirdi hem pahada hafif ama iyi düşünülmüş, zarif hediyeler getirdi.

Sonradan Sümeyra düşündükçe bu teklife müspet cevap vermesinde Safa'nın doğal ve kalender, biraz da sevimli görünümü kadar Afrika'ya hicret düşüncesinin de etkili olduğunu anladı. Birçok mahrumiyet vardı anladığı kadarıyla ama en azından dersi dikkatle dinleyen bilgiye susamış çocuklar ve bir şeyler verebiliyor olma düşüncesinin hazzı da vardı. Hem burada öğrencilerin hiç ilgisini çekmeyen branşı, orada en çok önem verilen derslerden biriydi. Safa Türkçe öğretmeni idi. Bir Türkçe öğretmeniyle İngilizce öğretmeni dünyanın her yerine gidebilirdi. Bir de gönüller bir olursa...

Safa'yı otogardan uğurladıktan sonra pencerede oturup hayatın sürprizleri hakkında düşündü Sümeyra. Hiç aklına gelir miydi? Ama olmuştu işte. Şimdi sözlü bir genç kızdı. Hayat gerçekten ne kadar planlanamaz bir şeydi.

28 Ocak Çarşamba / 22.58

Selamünaleyküm;

Şu anda üniversiteli ablaların evinde kalıyoruz. Dershanenin programı var. Bir kere daha fark ettim ki bugün, değer verip, çok sevmemeliyim kimseyi. Kime inanacağım ben. "Seviyorum." diyorlar ama inanmıyorum. Geçen yılki grubumdan soğumaya başladım. Özellikle bazı arkadaşlardan. Neyse Özge... 4 ay 17 gün kaldı. Sonra bitiyor inş. Allah'ım lütfen burayı arattırarak yerleri nasip etme. Âmin. Sen içimi biliyorsun Rabbim. Biliyorum dışıma

yansıtamıyorum, özellikle bu yıl. Sana hep söz veriyor sözümde duramıyorum Allah'ım. Beni affet, lütfen Rabbim.

Senin yolundan yürüyen kullarından olmayı nasip eyle. Âmin!

Allah'ım SÇS... Sen de beni çok sev ve lütfen beni koru. Âmin.

3. Duruşma

Cumali Hatıralar Hayaller Arasında

A lev, tebeşiri bırakıp oturuyor masaya, aslında buna oturmak da denemez ya düpedüz yığılıyor. Fırtınadan önceki sessizlik gibi... Oldukça sakin görünüyor. Az sonra ne olacağını bilmediği bir sessizlikle bakıyor Salih'e; sınıf düzenini bozan, yaramazlık yapan, tüm yöntemleri denediği halde kontrol etmeyi başaramadığı çocuğun suratına aval aval bakıyor. Bakıyor ama gözünün önünde başka sayfalar uçuşuyor. Sakin ama acele de etmesi lazım. Gözünün önünde hayal edip çeviriyor tek tek öğretmenlik meslek bilgisi kitabının sayfalarını. Allah'ım o kadar konu arasından nasıl bulacağım şimdi. Neydi ilk ders, gelişim psikolojisi; tepkisel değil gelişimsel yaklaşım. Yoo hayır daha geçen ders uyguladı bu yöntemi. Daha kötüye gitti. Saçma sapan hareketlerini görmezden geldiği için anlamıyor zannetti. Neydi o halde öğretim yaklaşımı mı? Sen dili değil ben dili... Yok hayır bu da değil, bu da tutmamıştı. O sesi çıkarmakta özgürsün ama sen o sesi çıkardığın zaman ben dersime yoğunlaşamıyorum, demişti. İlk başta özür dileyip bir süre rahatlamıştı ama sonra yine aynı. Öğretim modeli desem hayır değil. Yöntem, teknik, metot... Evet, en zor yöntemlerden

olan altı şapka yöntemini uyguladı ama bu da değil. Tüm çabaları boşa çıkıyor.

Sınıf yönetimi alt başlıklarını okuyor tek tek hiçbirini değil. Of Allah'ım hangisi. Sınır çizme, sen değil ben dili, ara verme, premack ilkesi, sönme, edimsel koşullanma oooooffff hayır dayanamayacağım artık, sanki gözünün önünde açtığı öğretmenlik meslek bilgisi kitabının tüm sayfalarını teker teker yırtıyordu. Okuduğu ezberlediği, öyle olması gerektiğine inandığı, öğretmen olunca da aynen uygulayabileceğini zannettiği tüm sayfaları yırtıp atıyor kafasında, kendine geldiğinde var gücüyle bağırıyor çocuğun suratına. En olmadık hakaretleri yağıdırıyor. Hatta hızını alamıyor arsız diyor bir de üstüne. Küçük dili büyük dilinin önüne geçmişçesine bağırıyor.

İdealist öğretmenlik hayallerine inat büyük dilimlerini yutuyor laflarının. İlk zıvanadan çıkmış öğrencisi değildi ama ilk zıvanadan çıkararak, “öğretmen hanım” çizgisinden kaydıran o oldu. Meğer kitaplarla öğrenilmemiş bu meslek. Öğretmek istediklerini değil öğretebilmeyi de öğrenmiş maharet. Sonra koşarak öğretmenler odasına gidiyor. Yok, hayır burası değil. Laboratuara koşuyor, Kadir Bey orada her zamanki gibi. Ağladığına şahit olsun istemiyor ama tüm fevriliklerine şahit oluyor Kadir Bey. Tüm hatalarını kapatıyor. Koruyor onu... Nereye gideceğini bilemiyor başlıyor merdivende ağlamaya... Kaçacak hiçbir yer yok. O anda bir öğrencisi geliyor yanına oradan geçerken. Sarılıp öpüyor Alev Öğretmen'i, sanki o öğretmen de Alev öğrenciymiş gibi teselli etmeye

başlıyor. İyice hıçkırıyor bu kez, daha bir ağlıyor. Annesini ne çok özlediği geliyor aklına. “Yok hayır ben öğretmen olmak istemiyorum. Burada bırakıyorum. Vazgeçmek için çok mu erken, başka bir mesleği seçmek için çok mu geç.” diyor kendi kendine.

***

Cumali Hoca o gün yine o yıl ilk kez dersine girdiği onuncu sınıflarla Küçük Prens okudu. Bu kaçınıcı okuyuşuydu saymıyordu artık, en son yetmiş geçtiğini hatırlıyordu. O gün tilkili bölümü okudular. Alışmak, evcilleştirmek, evcilleşmek, sevgiyle alışkanlık ilişkisi gibi şeylerden bahsettiler öğrencilerle. Tilkinin B612’de avcılarının olmadığını duyunca yaşadığı sevincin tavukların da olmadığını duyduğunda nasıl hüzne dönüştüğünden bahsettiler. Bir çocuk dedesinin hep, iki iyilik bir arada olmaz, dediğini söyledi. İki iyiliğin bir arada olabileceği durumlar var mıdır, yok mudur, tartıştılar.

Cumali, öğretmenler odasındaki dolabını açıp, kağıdı ve sayfaları iyice yıpranmış otuz küsur yıllık Küçük Prens’i dosyasına yerleştirirken Özge’nin kendine teslim ettiği şiiri gördü. Alıp tekrar okudu. Acaba yanlış mı yapıyorum böyle şeylerden bahsetmekle, bak öğrenciler nerelere çekiyorlar, gibi bir düşünce geçti aklından. Sonra aşkın kötü bir şey olmadığını düşündü. Hem birçok şey konuşabiliyorlardı Küçük Prens üzerinden. Öğrencilerin konuşmasına da fikir yürütmesine de katkısı olduğu kesindi bu okumaların. Ama bu şiir hüznünlendirmeye yetmişti işte. İşin aslını da bilmiyordu üstelik. Öğrenciler anlatırsa güzelce

dinler, anlatmazlarsa öğrenmek için sorular sorup sıklamak istemezdi kimseyi. Bu da onun prensibiydi. Zemin hazırlar, öğrencinin kendiliğinden açılmasını beklerdi. Özge'nin Cumali Hoca'ya teslim ettiği "Küçük Prens" şiiri:

*Bu naz değil,
Bu kibir değil,
Çaresizim Küçük Prens'im.
Ben uzak bir gezegende kaldım yalnız,
Dört dikenim var sadece,
Nasıl korunayım kaplanlardan, nasıl korkutayım,
Dikenlerim kendimi acıtıyor.*

*Sen gittin dünya çölüne,
Bileğime sarı yılanlar halkalanmış,
Her seferinde yanlış gezegenlere çıkıyorum.
Yıldız sayan ciddiler,
Generallerine deniz kuşu olmayı emreden krallar,
Ve utanıp içen, içip utanan ayyaşlar arasındayım.*

*Büyükler sayılarla ilgileniyor hep,
Kaç netim var, kaç kitap bitirdim,
Hayat çoktan seçmeli buralarda,
Hep seçmeli, karalamalı, magnum paketler dolusu
2B uçlarla.*

*Uçlar dikenler olup içimi acıtıyor Prens'im,
Soruları cevapsız bırakıp istediğimi konuşmak gel-
miyor elimden.*

Bu sayılarla hesaplayıp,
Basamak yapıp bu kitapları,
Çıkabilir miyim o yıldıza...
... o yıldıza, yılda bir görünen
Hem uzaktan hem de sönük.

Gözle görülmez oysa yürekle görülür,
Oysa mühim olan beş bin güllü bahçe değil...

Neyi arıyorum Küçük Prens'im,
Neyi arıyoruz ...
Tek bir gül emek verdiğimiz,
Arayıp bulduğumuz bir yudum su...

Kalbimin volkanlarını temizleyemiyorum sensiz,
Patlarsa fena olacak Prens'im.
Baobablar sardı kalbimi,
Kalbim unufak, kalbim hantallaşmış,
Gülün fanusuna kapandı yokluğunda,
Ama yine cereyanda hep...

Her gün kötü tohumlar ekiyor beynim,
Sen yoksun...

Günde 44 günbatımı izliyorum kederden.
Bazen 444.
Sonra bazen 4444 tefriciye sayıyorum,
Ferec olsun diye...

Dikenler büyütüyorum insanlara,
Dikenler büyütüyorum dünyaya,
Korkunç görüneyim, gelmesin kaplanlar üstüme,
Ama olmuyor küçük lokmam, olmuyor.

Ben tek bir gülü sevmişim, yekta,
Bir koyun onu yedi mi bütün yıldızlar sönecek.
Bir kül yağmuru gibi yağacak üstüme.

Belki güzelim ve güneşle uyandım,
Ama beni sözlerimle değil,
Davranışlarımla değerlendir Prens'im,
Alınıp kaçma gezegenimden.

Evcilleştirdin beni işte,
Artık başakların rengi,
Artık yıldızların ışıltısı,
Hep hüznüle esecek yüreğimde.

Kimse yerinden memnun değil bu dünya gezegeninde,
Trenler geliyor, trenler gidiyor,
Ve umursamıyor, hiçbir şeyin peşinde değil kimse.
Ben de dünyalıyım işte Prens'im,
Kelebeklerle tanışayım istiyorum hep,
Ama zor geliyor tırtıllara katlanmak.

Geçiciyim Prens'im, biliyorum geçeceğim,
Dört dikenim var sadece,
Sanal korkular üreten
Dikenlerim kendimi acıtıyor Prens'im,
Elim avucum boş,
Cereyanlardayım...
Tek sermayem,
Sadakatim.

Okuduktan sonra, yine aynı şekilde dosyaya koyup yerine kaldırdı. Fincanına biraz hazır kahve döküp dolabı kapattı. Sonra kaynayan çaydanlığa yöneldi.

Hüzünlenince böyle yapardı. Kahvesini alır, pencere kenarına bir sandalye çeker, bahçedeki öğrencileri ve Eğriboyun Kabristanı'nın servilerini seyrederdi. Bazen de ilerdeki Karıncalı Dağı'nın eteklerinde toplanan bulutlara daldardı.

13 Şubat

Küçük prensim;

Sana bu şekilde hitap etmeye bayılıyorum. O zaman aramızdaki mesafeler kalkıyor.

İçin yanıyor mu? Özlüyor musun beni? Yine başladığım yere döndüm. Ne zaman unutsam seni, hep aynı şey oluyor. Ve şimdi seni çok özledim...

Uff, bu aşk denen şey!! Ne kadar yüz­süz oldum. Ama yine de seviyorum işte. Hem de çok seviyorum seni.

Sen gelmiyorsun, ama ben geleceğim inş. Bekle bi'tanem...

Yalnız prensesin.

***

Süme­yra can sıkıntısıyla ajandasını karıştırırken küçük bir spiralli bloknottan yırtılmış sarı bir kâğıt gördü. Üç dört yıl öncesine ait olmalıydı bu kâğıt. Yine böyle bir akşam, böyle bir yurt odasında o zamanlar çok sıkı fıkı olduğu arkadaşı Arifecan'la oturuyorlardı. Arkadaşı:

– Bak bir haiku yazdım, demişti.

“Çayların bile üşüdüğü vakitlere kaldık

İliklerimize kadar yalnızız.

Güzel bir yürek

Kime gerek

Kendinden başka.”

– Ama haiku olmamış ki bu?

– Neden?

– Haiku üç mısra olur.

– O zaman şuna bak, başka versiyonu:

“Uzanmıyor hiçbir el bir de /

Yalnızlıktan üşüyor bardaktaki çay bile

Zamanın ahirinde.”

– Bilmem ki, genelde tabiat olaylarıyla ilgili oluyor-
du ama ... Ne yapacaksın?

– Tabi ki de haddimi bileceğim. Şemsiye tamircili-
ğine devam...

Ne kadar özlemişti arkadaşlarını. Ajandası hatı-
ralarla doluydu. İşte o gün de Arifecan kendince hiç
önemi olmayan o mısraların yazıldığı sayfayı yırtıp
vermişti Sümeyra’ya. Hatıra olsun diye. O da ajanda-
sının arasına koymuştu.

Çayına baktı buz gibi olmuş. Yenisini doldurmak
istemedi.

Tek başına çay mı içilir, diye düşündü. Dışarıda
yağmur bile yağsa olmuyordu tek başına, boğazından
geçmiyordu.

Sonra Afrika’yı ve Afrika’daki Safa’yı düşündü. Aca-
ba evlenince böyle tek başına çay içmelerden, çayları
üşütmelerden kurtulabilecek miydi?

Birden aklına geldi. Çarşıya gidince bir Afrika me-
nekşesi alıp masasına koymalıydı.

16 Şubat Pazartesi / 00.30

Aslında hiç yazmak istemiyorum. Düşünmek, sadece düşünmek istiyorum. Çok düşünmek iyi değil ama buna bayılıyorum. Seneye nerde olacağım, acep?

Yalnızım, eski günleri, yüzüme gülen arkadaşlarımı ne kadar aradığımı bilemezsin. Hepsine giderken not yazacağım. Ya da yazmayacağım. Bilmiyorum. Artık ağlamayacağım. Bugün akıtmayacağım yaşımı.

Belki imanın kavi olsaydı, mutlu olmak için bir sebepim olurdu. Ama ben, Allah'ı hep üzüyorum. Özür dilerim Rabbim. İçimdeki sıkıntıları n'olur al. Sevmem hayırlıysa sevdik, değilse bitir. Lütfen Rabbim, acı çekmek, üzölmek istemiyorum.

Kızlardan sıkıldım. Çok az insan var. Off hiç uğramıyorlar yanıma. Sanki geçen yıl "Özge, Özge!!" diye koşuşan bendim. Var ya, aslında okul bitince hiçbirini aramamak var ama neyse... işleri olduğunda uğruyorlar yanıma! Milletin korucusu olduk sanki.

Uykum geldi. İyi geceler, hayırlı yani.

***

Sümevra'nın kapısı çalıyor. Ağlayan bir ses geliyor dışarıdan. Çiğdem bu! Hıçkırıklarından anlıyor; kırılmış bir şeye. Hırsla nefes alışından belli ki istediği gibi gitmemiş işler. İçeri giriyor. Hemcinslerinin tokadını görüyorum suratında. Bir kadını en çok bir kadının incitebileceğini bildiğinden feminel deliklerine bir şeyler tıkıyor odanın. "Sürekli beni uyarmalarından bıktım" diye başlıyor. "Mesela" diyor Sümevra, "Örneğin" diye karşılık veriyor. Bir an mesela

ve örneğin kelimelerine takılıyor. Hiçbir siyasî ya da tarihî maksadı olmaksızın mesela diye sorduğu Çiğdem, hiçbir siyasî ya da tarihî amaç güdemeyecek olduğu halde örneğin diye cevap veriyor. “Örneğin Ensar ile konuşurken Ceylan yanıma gelip dersle alakalı soru soruyormuş gibi davranıyor. Ne yapmaya çalıştığını sorduğumda ise beni günaha girmekten korumaya çalıştığını söylüyor. Tamam, Allah razı olsun, ben de bu şekilde davranmasını doğru buluyorum ama artık çok sıkıldım.” Birkaç burun çekme, burun silme ...

Ağlatan şey kırılma değil engellenmek, daha baştan anlamıştı bunu. Kendini onaylıyor. Sonra bu durumun çok ukalaca olduğunu düşünüyor.

“Ne güzel işte arkadaşın seni günaha girmekten korumuş, teşekkür edeceğine rahatsız mı oluyorsun?” diyen Deniz Hoca’ya bakıyor; sesindeki inceliğe zıt sözündeki sertlik üşütüyor Sümeyra’yı. Çiğdem’de istenen yönde etki yapmayan bu söz, ürkütüyor onu. Deniz Hoca da Sümeyra da başka bir şey demek yerine Çiğdem’in devam etmesini bekliyor. “Sürekli sürekli ensemden, o kadar bariz bir şekilde rol yapıyor ki Ensar da bunu fark ediyor...” Deniz Hoca: “Sen de yapma o zaman, bak ağzınla söylüyorsun ailen bunu duysa ne der.” işte Çiğdem’de hararetli tehdit endişesini istenen şekilde uyarılmıştı bu söz, Sümeyra’da ise soğuk bir tehdit etkisi. Deniz Hoca, Çiğdem’in Ensar ile yaptığı yanlışla odaklanıyor, Sümeyra, Ceylan’ın samimiyetine. Ceylan acaba Çiğdem’i uyarırken ne kadar samimi. Kendi yaşadıkları geliyor aklına. Toz pembe zihnine uygun toz pembe bir çorap alacağı

zaman “Yanacaksın!” diye kendini uyaran arkadaşını hatırlıyor.

‘Yanacaksın!’ ne bir uyarı vardı bu ünlemde ne de arkadaşının geleceğinden endişe etmiş ses tonu. Tamamen ve sadece bir müdahaleydi. İçindeki nefrete tercüman bir nükteydi ‘yanacaksın’... Arkadaşı yerliydi ve Afganistan’a dışarıdan gelen Sümeyra kadar rahat değildi renk seçiminde.

Çiğdem o sırada öyle bir şey söyledi ki beyninden vurulmuşa döndü Sümeyra. Hem Çiğdem’e kızıyor hem de ne yazık ki Çiğdem’in anlattıklarını Çiğdem’in penceresinden dinliyordu. Çiğdem hıçkırıklarını biraz daha arttırarak, durumun ailesine aktarılmasını engellemek için ağlıyordu.

Yanındaki Deniz Hoca Çiğdem’i yargımlarken Sümeyra Çiğdem’in etrafındakileri yargılıyordu. Çiğdem’i ve hareketlerini kontrol etmek istemelerinin tek bir sebebi Çiğdem’in kendilerinden güzel oluşuydu. O an kesinlikle anladı ki çocuklara rehberlik yapmakla derste öğretmen olmak birbirinden çok farklı şeylerdir. “Eğer dokuzlardaki bazı yabancı dile meraklı öğrenciler de olmasa çoktan bırakırdım bu işi.” diye düşündü.

23 Şubat Pzt / 18.13

Selamünaleyküm,

Ah!! Sen de olmasan, kime anlatırdım derdimi? Ah sırdaşım, iyi ki varsın. Neler duydum, neler? Arkamdan iş çeviriyorlar. Murat Hoca’nın doğum gününü

kutlayacağız çarşamba günü. Şu mevzu bitsin de... Off, aslında hiç biriyle konuşmamak vardı ama... Neyse, ne yaparsın aynı ortamdayız işte. Tabi istisnaları var. Beni kullanmak nasıl bir duygu acaba? Güzel olsa gerek, yoksa yaparlar mıydı? Elbette hayır. Bir de suratıma gülüp gülüp bana yalan söylüyorlar. Onlara inanıyorum, arkadaş gözüyle bakıyorum. Bunları nasıl yapabiliyorlar? Bu insanlığa sığar mı ya?! İnanamıyorum. Kime güveneceğimi, kime güvenilir gözlerle bakacağımı şaşırdım. Babam haklıydı, maalesef ☹ arkadaşlarım yanlış insanlardı. Bunlar için mi kavga ettim yıllarca babamla, bunlar için mi? Hiçbir şeye değmeyenler, hiçbir şeyi hak etmeyenler için mi? Allah'ım ne kadar sabırlısın.

Mezuniyet... Yok yok katılamam, bir gece mutluymuşum, ailem varmış numarası yapamam. İnş. bir engel çıkar da katılmam.

3 günlük dünya, 3 para bile etmeyen insanlar!!!

... / ...

Salam sırdaş;

Ahh ne kadar yorgun ruhum, bedenim bilemezsin. Kırgınım çoğuna... Benden sakladılar! Yüzüme bakıp yalan söyleyenler oldu! Beni kullananlar oldu! Ve ben hiçbir şeye değmeyen bu insanlar için ağlıyorum. Burayı hiç hatırlamak istemiyorum... Bir daha gelmeyi düşünmüyorum. Ne mezuniyete, ne de pilav günlerine... Buraya dair bir şey hatırlamak istemiyorum.

Artık kime inanacağımı şaşırdım. Herkese şüpheli

gözlerle bakıyorum. Ama hiçbirine, hiçbirine inanmıyorum. Hiçbirinin suratını da görmek istemiyorum.

Allah'ım lütfen hayırlısıyla İst. hukuku kazanmayı nasip eyle. Burayı arattırma Rabbim ...

Hayırlıysa unuttur Rabbim. İçimi senin sevginle doldur. Hayırlı olan kişiyi karşıma çıkar. Onu günaha sokma Rabbim. Derslerimde bana ve onlara yardımcı ol. Âmin ...

***

Elif'i diğer öğrencilerden ayıran bir şey var. Diğer öğrenciler onu dışlıyor. Kokuyor olmasından şikâyet ettiklerini hatırlıyor. Sümeysa da yatılı okul hayatı boyunca temizlik problemlerinin olduğunu düşündüğü kimselere pek selam vermezdi. Önceleri sineye çekmeyi yeğlerken sonraları çekilmez bir kocakarı edasıyla müdahaleci bile olmuştu. Fakat Elif'i arkadaşlarının dışlamasındaki öncelikli konu onu özentili bulmalarıydı. Moda, trend, kozmopolit kelimele-
rinin hemen karşısında duruyordu bu kelime. Liseli kızlardı hepsi ve yoğun bir sosyal baskı hissediyordu Elif'in üzerine yapıştırılan bu özentili kelimesinde. On yedi yaşındaki bir kız çocuğunun özentili bulunması pek hoşuna gitmiyor, ona gelip Elif hakkında konuşan öğrencilerini bu ön yargıyla dinliyordu. Sanki özentili kelimesi onda saltanatvari bir şey çağırıyordu. Ne bileyim, ya doğuştan kralıdır ya da doğuştan soyta-
rı. Model almayı, keşfetmeyi kısıtlayan bir tarafı var bu kelimenin.

Öğrencilerinin hiçbirinin bu kelimeyi kendisinin

büyüttüğü kadar büyütüp böyle ekstra manalar yükleyerek kullanmadıklarını biliyordu. Yine de arkadaşlarının Elif'i kendileri gibi giyinmekten, konuşmaktan, alıkoymaya çalışmaları onun Elif'i daha bir kucaklamasına sebep oluyordu. Aslına bakılırsa doğal olmayı ve doğal olanı tercih eder ama on yedi yaşında ve henüz öğrenme aşamasını tamamlamamış Elif için bu geçerli değil. Üstelik bu durum Elif'te kendisini çirkin hissedecek kadar kompleks oluşturmuş. Sümeyra da çömez bir öğretmen olduğu için belki de lüzumsuz öneriler veriyor Elif'e. Ablalarının bir öğrencisine kendisini güzel hissettirecek fakat takva ögesi içermeyen tavsiyelerde bulunduğunu duysa bunu asla onaylamayacağını düşünüyor ama devam ediyor. Gecenin bilmem saat kaçlarına kadar konuşuyor Elif'le. Bazen Elif'e olan tavırlarını çok duygusal buluyor, çoğu zaman da mantıklı. Ama bu karasızlıklar burada çalışmaya başladığından beri zaten hep vardı. Elif ilköğretimden de yeterince temel alamamış. Hem çok çalışıyor hem istediği kadarını başaramıyor. Üstelik Sümeyra onun sınıflarındaki en lüzumsuz çocuktan hoşlandığını hissediyor. Diliyle onu onaylamıyor öğrencisi ama Sümeyra emin. Ona günlük tutmasını tavsiye ediyor. Hatta hoşuna gider belki diye lisedeki ajandasından komik birkaç anısını paylaşıyor. Öğretmeninin günlüğünü dinlemek Elif'i onurlandırıyor. Ona karşı sevgisinin diğer kızlar da farkında. Yalnız şaşırdığı şey, kızların bu durumdan rahatsız olmamaları! Diğerlerinden herhangi birine gösterdiği en ufak bir ilgide kıskançlık yapıp, küserken, Elif'e olan sevgisini kıskanmıyor hatta kullanmaya çalışıyorlar. Hayır denmesini istemedikleri durumlarda isteklerini

söylemesi için Elif’i aracı yapıyorlar. Elif’in arada kaldığını hissediyor sık sık. Bunun sebebini çok düşündü. Necla İsimli diğer öğrencisine olan samimiyeti kızları gererken -hatta Necla ile birlikteyken diğerleri ile karşılaşmaktan endişe endişe ediyor Sümeyra- Elif ile ilişkisi aynı etkiyi göstermiyor. Acaba Elif’i değil de sadece Necla’yı mı rakip olarak görüyorlar. Ya da kızlarının Necla’ya olan nefretleri öğretmenlerine olan sevgilerinin önünde mi duruyor. Ya da Necla’ya olan sevgisini gerçekçi, Elif’e olan sevgisini ise daha riyakâr daha mecburi mi buluyorlar? Bir çeşit merhamet olduğunu mu düşünüyorlar. Aslına bakılırsa bütün bunlar bir bakıma kızların yorumu değil de Sümeyra’nın kendi kendine sorduğu sorular. Vicdanına dönüp bakmaları.

Elif’e karşı duyduğu şey sevgi mi yoksa merhamet mi? “Eğer merhametse acırım kendime.” diyor. “Eğer iki öğrenciden birine sırf acıdığım diğerine sırf içimden geldiği için sarılıyorsam hiç konuşmayayım.” Dönüp dönüp bakıyor kendi içine, midesine, belki daha derine... Bu ikisinin birbirinden zıt hallerine; biri alabildiğine sinik diğeri alabildiğine sosyal... Biri derdini anlatmadan anlamasını bekliyor, anlaşılacağından emin. Diğeri anlaşılacağından emin nefes almadan anlatıyor. Biri hiç çalışmadan başara biliyor. Diğeri son derece çalışkan ama başaramıyor. Bu ikisinde ortak bir şey olmalı sevdiren diye dönüp yeniden bakıyor. O an fark ediyor ki ikisi de kendisine öğretmen olduğunu hissettiriyor. Evet. Birinin sarılışı fısıldıyor mesleğini, diğerinin gözünün içine bakışı...

***

Nergis Pansiyon'unun bulunduğu caddede düğün vardı. Birçok gümbürtülü müzik çaldılar. Oldukça da kötü çaldılar. Düğün ahalisi bütün bir caddeyi kaplamıştı. Sümeyra pencereden kuşbakışı bütün olup bitenleri görebiliyordu. Sonra saat on biri geçince artık hangi komşu aradıysa polis arabası geldi. Müzik durdu. Bir bağrışma çağrışma oldu. Davetliler dağıldı veya en yakınlar kaldı sadece. Çünkü gürültü patırtı kesildikten sonra da saz çaldı durdu. Ama bu sefer kulakları yırtan popüler oyun havaları değil, bir kişinin elektronik olmayan tek bir bağlamayla çaldığı havalardı. Bu güzeldi işte. Biraz önceki müzik gibi insanı hiçbir şey düşünemeyecek şekilde esir almıyordu. Camları zangırdatmadan başka şeyler düşünmeye de fırsat verecek şekilde duyuluyordu yine duyulacağı kadar.

Adam meşhur yanık türküler arasında bir de belki de kendine ait bir türkü söyledi. İçinde geçen tanıdık yer ismi aslında dikkatini müziğe vermeyen Sümeyra'nın birden dikkatini çekti.

*“Yağmur yağar servilerin üstüne,
Eğriboyun Kabristanı yıkanır”*

diyordu türküde. Eğriboyun Kabristanı ve servileri, Sümeyra'nın her gün uzaktan seyrettiği manzaraydı. Birkaç kez de kendini çok sıkıntılı hissetmiş, hava almak için mezarlığa gitmişti. Bu eski bir âdetiydi zira. Dirilerden çok bunalırsa, ölüler mahallesinde bir gezintiye çıkar, bu mermer yığınlarının altındaki sakinlerin de bir zamanlar birbiriyle didişen, çok sevap çok günah işleyen, çok fakir ya da çok zengin olan

insanlar olduğunu düşünürdü. Kim bilir Eğriboyun Kabristanı'nda, yağmur altında mezarları yıkanan ne Elifler, ne Neclalar, ne Sümeyralar vardı.

Sonra sazın sesi kesildi. O akşam hafif yağmur çiseledi, ertesi gün de ince ince yağmur yağdı servilerin üstüne.

16 Mart Paz

Selamünaleyküm dostum;

Yeni sınıfımdayım bugün. Sana anlatmadım. Ciddi problemler yaşadım. Sınıfımı değiştirdi idare. Çok kızdım herkese... Neyse artık. Her şeyde bir hayır varmış. İşte sınıfım değişti. Biraz korkuyordum ama sevdim bu sınıfı. Sanmıyorum ama Rabbim lütfen o sınıfı aratma. Âmin.

Ee daha yeni ne oldu, dur bakayım. Bilmiyorum ki... Öyle işte. Bir de şu sınavlar bitse, hayırlısıyla inş. Sonra da inş. hayırlısıyla İst. hukuk... Ay olacak mı acaba, çok merak ediyorum. İnş. Rabbim inanıyorum. Kendimi Kız Kulesi'ne bakıp hayal kurarken, Ortaköy sahilinde dolaşırken, o banka otururken, adalarda gezerken, Sultanahmet'te namaz kılarken hayal ediyorum. Ne güzelsin İstanbul. Senin aşkınla yandım. İnş kavuşuruz. Âmin.

HOŞÇA KAL!

3 AY KALDI.

***

Cumali, öğretmenler odasından öğrencileri izliyor. Gözü yine Özge'ye takıldı. Öyle dalgın yürüyordu

ki. Aklına o gün verdiği şiir geldi. Okulun açıldığı, derslerin, programların yavaş yavaş rayına oturmaya başladığı sonbahar günlerinden birinde Cumali Öğretmen, Özge'yi yine bahçede gözlerini boyasız ayakkabılarına dikmiş, düşünceli düşünceli yürürken görmüştü. Önce biraz izledi. Kim bilir ne dertleri vardır bu çocuğun dedi kendi kendine. Çağırıp konuşmayı düşündü. Sonra vazgeçti. Ne yapalım, onunki dert de benimki şey mi, dedi. Şey yerine ne koyacağını bilemedi. Kantine gidecek, haftada birkaç gün yaptığı bir simitle bir üçgen peynir ve şekerli çaydan ibaret kahvaltısını yapacaktı. Yaptı da. Dönüşte Özge yine bahçenin aynı yerinde, aynı şekilde dönüp duruyordu. Çağırıldı. Önce bir irkilirdi kız, sonra suçüstü yakalanmış gibi afallamış bir yüzle geldi. Havadan, sudan konuştular. Babasını, kardeşlerini sordu. Nasıllardı, ne yapıyorlardı falan filan, sonra dersler, derslane, üniversiteye hazırlık nasıl gidiyordu. Sonunda bir derdin, problemin olursa istediğin zaman gelebilirsin Özge, diye bitirdi sohbeti. Şimdi dersinize girmiyorum diye, yollarımızı ayırdığımızı düşünme. Elimden gelen bir şey olursa yardımcı olurum, elimden gelmeyecek bir şeyse hiç değilse dinlerim. Söz. Bu hiç değilse dinlemek, meselesi eskiden sınıfta geçmiş bir anekdota göndermeydi. Özge gülümsedi.

Bu konuşmadan birkaç gün sonra: “Hocam, size yazdığım bir metni teslim etmek istiyorum.” diyerek, Küçük Prens şiirini verdi. Hocanın temayüllerine uygun şekilde şiir değil metin demişti. Şiir dese, hoca iki satır yazıp havaları girdiği gerekçesiye

dalga geçebilirdi. Böylece imha ettiği onca şey arasında yırtmaya kıyamadığı bu şiirden de böylece kurtulmuş oluyordu.

31 Mart Salı / 20.14

Selamünaleyküm,

Ah sırdaş, ah! 2,5 ay kaldı. Netlerim hâlâ idare eder. Ama 265 olması için henüz en iyi netimin 30 puan daha çıkması lazım. Uf, inş. olacak, ne diyeyim... Âmin.

Hafta sonu seçim vardı. Pazar günü. Eve gitmedim. Ablamın oğlu oldu. Annem o yüzden Kars'ta. Bu yüzden gitmek istemedim. Yurt sıkıcıydı ama güzeldi. Dün I ile sinemaya gittik. Vampirle bir kızın aşkını anlatıyor. Hâlâ etkisindeyim filmin. İlk defa böyle oluyorum. Sıcaklar da arttı. Ama pes etmemeliyim. Allah'ım İSTANBUL HUKUK...

İnş. olacak inş. Hayırlısı olsun gerçi de. F'nin rüyası doğru mu acaba? İnş. Ben vatanıma, milletime, rabbime hayırlı insan olmak istiyorum. İnş olacağım da. Âmin.

Ayrılmak zor gelmeye başladı. Neden; çünkü artık seviyorum her şeyi, herkesi. Herkesi olduğu gibi kabullendim, öyle sevmeye karar verdim. Böylesi daha iyi. En önemlisi daha mutluyum.

Yeni sınıfıma da epey alıştım. Sağ olsunlar eskisini aratmıyorlar. Çok şükür. Hayatım çok iyi gidiyor, binlerce şükür. Bir de şu LYS'yi atlatsam... inş.

Ah İstanbul ah!!! Sana gelebilecek miyim? Beni alacak mısın yanına? Yaz programını orada yapabiliriz.

Büyük mezuniyet olmayacak diyorlar. Olsa da katılmayacağım zaten. Kızlarla olana katılacağım sadece inş. Bir ceket beğendim, onu almayı düşünüyorum da... Elbise almam lazım içine. Ne yapacağım hiç bilmiyorum. Bir de mezuniyet fotoğrafları falan var. Epey para lazım. Ama şu an en büyük derdim (dünyalık) ÖSS...

Korkuyorum ama

İNANIYORUM!

Yarın 1 Nisan şaka gibi. 😊

12 Nisan Cuma

Selamünaleyküm sırdaş;

Kusura bakma uzun zamandır yazamıyorum ve hep yapıyorum bunu biliyorum. Uf işte biraz üşeniyorum yazmaya, bazen de pek vaktim olmuyor.

Cuma günü 110 net yaptım. Geçen Cuma 112 netle 241 puan aldım. Çok şükür Rabbime. 25 net kaldı inş. Ayy! Dur n'oldu...

Çarşamba günü okula açıcılar geldi. İki koldan yaptılar hem de. Sol kolumu çok kastım ve morardı. Üstelik hâlâ acıyor. Bir ara çok gaza geldim, sıraya geçtim. Bana geldi, ödüm koptu. “Gitmek istiyorum, olmayacağım ben.” diye mız mızlandım. Ama cidden korkuyorum. Müdür bir bağırdı: “Otur şuraya!” diye, afalladım. “Hocam, bari birini sonra olayım.” dedim. “Kızım otur şuraya bayanların yanında dövme yem şimdi seni.” dedi. Korkudan oturdum. Millet in sağ acıyormuş, benim solum acıyor. Kastım korkudan.

Salı günü yağmur vardı, çok üşüyordum. Yurda geldim, üzerimi değiştirmeye. Deneme var, geç kaldım. Sınıfa girdim, denemem yok. Nihat Hoca'nın dersi 12 TMR'de, hiç girmek istemiyorum, ama mecburum.

Merdivenden inerken bir veli bayıldı. Neye uğradığımı şaşırđım. Md. yrd. "Kızım, bayana yardım et." dedi. Çok şaşırđım. Beni tek başıma bırakıp gitti. Murat Hoca'yı çağırđım, kadınla uğraştık, kendine geldi. Denemeye epey geç başladım. Neyse gittim işte o sınıfa. Meğer deneme kitabın altındaymış, görmemişim. Varmış bak işte bir hayır. Ama zaten vaktim yetti, arttı bile çok şükür.

İzmir'e gidecektik 23 Nisanda. Rotayı değiştirdik, inş. hocamız ayarlayabilirse Konya ve Ankara'ya gideceğiz. Uf, o kızı kesin yine göreceğim. Neyse n'apalım artık, hayırlısıyla gidelim de. Hem F'yi, C ve Ş Ablaları da görürüz belki. Uf, çok özledim onu. 3 sene oldu ya, dile kolay 3 sene. Ya o kızı seviyorum ama yine aklıma Ş Gelecek. Gerçi zaten aklımda ama. Olmayacak da biliyorum ama, ne yapayım ya. Çoğu zaman hatırlamıyorum, hatta unuttum bile denebilir. Ama tam değil.

Çarşamba günü okul dönüşü, N ile bir markete girdik biraz sonra bir başkası girdi kapıdan. Allah'ım insan bu kadar mı benzer? O sandım. "Burada olmaz." diyorum. Çıkmasını bekledik. Çok şükür değilmiş. Ama kalbim çarpmadı. Demek ki bitiyor.

O filme 3 kere gittim. Kızlar "yuh" dediler. Çoğu gitmiş. "3 kere değil 3 bin kere gidilecek film." diyorlar ya. Benim zevkim işte.

Kitaplara baktım. Evim olsun bir sürü kitap ve film alacağım. Okuyacağım, izleyeceğim, okuyacağım, izleyeceğim.

Ablamlar da geliyor yakında, eniştemin tayini bu şehre çıkmış. Çok sevindim. O veledi o kadar merak ediyorum ki. Of F'ye benziyormuş. Biliyordum o uyuza benzeyeceğini. Neyse huyu benzemese bari. A'yı o kadar özledim ki. Canım ablam benim. Sağ olsun para yolladı bana. O ceket aldım. Babam duysa ne yapar bilmiyorum. O da evlense de rahat rahat görüşsek.

Sonra devam ederiz.

HOŞÇA KAL. ☺

... Sonra bir şiir, elleri tutmaktan, üşümekten, bırakmaktan bahsediyor ve günün notlarını şöyle bitiriyor: Yangını söndürmeyi öğrendim. Sadece küller kaldı senden geriye. Gelme, gelip de yangının küllerini alevlendirip geçme ...

***

Aynı gün Özge akşam gülkurusu defterine bunları yazarken, bayılan veli Sümeyra Öğretmen'in günlüğünde de başka bir açıdan yer bulmuştu: Nöbet günlerinden her halükarda nefret ediyorum. Geçen gün velinin biri bayılmış tam da deneme esnasında. Murat Hoca vardı başında. Bir de son sınıflardan bir kız. Bir öğrenci bir adam ne yapacaklarını şaşırmış vaziyette duruyorlar. Bayılan veli bayan, biraz da dekolte. Murat Hoca nasıl müdahale etsin. Kesin dedim, çocuğun okuyamaz, demişlerdir. Gittiğimde o kadının daha önceleri de ikili konuşmalar yaptığımız bir veli olduğunu gördüm. Genç yaşta evlendiğinden,

okumadığına pişman olduğundan, eşinin oğluyula ilgilenmediğinden şikâyetçi oluyordu hep. Sık sık bayılmasına rağmen sürekli okulda, üstelik de arabayla geliyor okula. Bir insan nasıl böyle bir tehlikeyi göze alır. Annelik iç güdüsü mü diyorum kadını okula taşıyan, yoo hayır biliyorum. Evde duramayışı onu buraya getiren. Çalışmayan kadının eve kapatılmış süsü vermeme isteği. Fedakâr anne, aktif ev hanımı... Arabayla bırakıyoruz kadını evine kadar. Murat Hoca, ben, Selami Hoca... Veliyi eve teslim eden okul profesörlüğü. Madalya alırsınız artık.

***

Hava o kadar güzel. Sabah ezanıyla yağmur yağmış. Güneş ışıkları yüksek ağaçların yeni yeni açılmaya başlayan yapraklarında parlıyor.

– Bak şu dallarda parlayan damlalara, bu nedir, diyor Sümeyra.

Özge:

– Gün ışığı, diyor.

– Hayır, ona bahar derler, diyor. Gülümsüyor.

– Peki sesler geliyor mu kulağına?

– Evet, kuş sesleri.

– Yok, ona bahar derler.

– Bak şu küçük salyangoza. Dikkat et, basma.

– Bu da mı bahar?

– Evet, bu da bahar.

Bu uzatmalı bahar ne güzeldi bu yıl. Her şeye rağmen hayat devam ediyordu ve yaşamak güzeldi. Öylesine

kamelyada oturup tek başına karşı dağlara, beşe kadar sayabildiği dağ katmanlarının arasında görünen, manzaraya ayrı bir derinlik kazandıran beyaz bulutlara bakmak istiyordu Özge. Herkes çalış çalış derken, kendisi de şu anda birkaç soru daha çözmesinin, bir konuyu daha tekrar etmesinin ne kadar önemli olduğunun farkındayken yalnız başına oturup eline aldığı şiir antolojisinden rastgele şiirler açıp yüksek sesle ve ahenkle okumak istiyordu.

Bu bahardı.

Sümevra'nın baharı duyuşu, Özge'ye de diğer kızlara da bulaşmıştı.

20 Nisan Pzt / 22.22

Dün pikniğe gittik. Her yer yeşillenmiş. İnsan kapalı yerlere tıklıp kalınca mevsimlerin gelip geçtiğini bile fark edemiyor. Eğlendim mi? Bilmiyorum. Ama bir ara sırtüstü uzanıp gökyüzüne baktım. İnsan ne kadar küçük diye düşündüm. Gök, göz alabildiğine uzanıyor. Ufuk göz alabildiğine uzanıyor. Ve gözün alabildiği uzaklık gerçekten çok kısa bir mesafe aslında. Nefes aldığımı hissettim. Yok YGS diyoruz, LYS diyoruz, yok şu şunu demiş, bu bunu etmiş kısır çatışmalar içinde debelenip duruyoruz. Hayatın daha büyük bir anlamı olmalı değil mi gafil Özge.

Kızlarla lafladık biraz. Daha çok hoplayıp zıplamayı tercih ettiler. İyi de oldu aslında. Kafamı dinledim.

***

Büyük sınava şunun şurasında bir ay kaldı. Bu bir ay içerisinde eksik konuları tamamlamalı. Özellikle sözel derslerde bazı konu eksikleri vardı Özge'nin, hep Türkçe çalışmıştı, paragraf, dilbilgisi vs... ama daha iyi bir edebiyat el kitabı seçip ezber yapması lazımdı. Bu kitaplar hap gibi şeylerdi. Akımların, dönemlerin özellikleri küçük, spot kelime gruplarıyla verildi. İpuçları, eser yazar karşılaştırmaları. Sınavdan hemen önce yoğun bir okumayla ezberleyip sonra unutmak için özel planlanmış kitaplardı bunlar. Özge zaten eskiden beri edebiyattan nefret ederdi. İlkler vardı daha ezberlemesi gereken. Birçok tuhaf insan ismi, yerlisi yabancı, kargacık burgacık roman ve gazete isimleri... Sonra coğrafya ve tarihten de eksikleri vardı. Yine aynı mantıkla hazırlanmış kitapları ezip birkaç bardak soğuk su eşliğinde yutması lazımdı. Dağlar, nehirler, mevsimler, savaşlar, barışlar, kongreler... Yeryüzü hareketleri, yerin altında volkanların, yerin üstünde milletlerin tek duramamaları ve sonuçları... Padişahlar, hanlar, hakanlar, krallar ve imparatorlar, bütün tiranlar ve diktatörler ordularını toplamış atmosferin fırtınaları, kütüphanelerin fırtına önünde savrulan dergi kitap koleksiyonlarıyla beraber küçücük bir genç kızın üzerine geliyorlardı.

Bunlarla mı mücadele etsin Özge, babasının Yatağan bıçağı gibi laf dokundurularıyla, annesinin huzursuzluğunu derinleştiren susmalarıyla, dalıp gitmeleriyle mi boğuşsun. Acayip başı ağrıyordu. Önce uyumamak, biraz daha çalışmak için koyu kahverengi kahveden içti, sonra demli çay, ama uyumaması çalışabilmesini sağlamıyordu artık. Vitrinde hap gibi

duran bu küçük puntolu cep kitaplarıyla mücadelesi bir işkence halini almıştı. En iyisi biraz uyumak, sonra kalkıp devam etmekte. Gözünü kapadı. İstanbul Üniversitesinin cümle kapısı göründü gözüne, önünde kocaman bir market arabası ite kaka kapıdan içeri girmek isteyen çelimsiz bir kız çocuğu. Arabanın tekerlerinde problem var, iyi gitmiyor, istediği yere dönmüyor, güç kullanması gerekiyor. Çok şanssızdı zaten ne zaman markete gitse böyle tekerleği bozuk arabalar alır, raflara çarpmadan iteleyebilmek için akla kararı seçerdi. Bir türlü kapıya ulaşamıyor, sonra bir merdivenden çıkmaya çalışıyor, merdiven üst üste yığılmış test kitaplarından yapılmış, kitap dağları ayığının altından kayıyor, bir kuyuya düşüyor gibi boşluğa düşüyor...

Artık ne uyuyabiliyor Özge, ne uyanıp bir iş yapabiliyor, kafası çatlayacak ağrıdan. Mutfağa inip bir iki hap içmek istiyor, bir parol, fayda etmez, bir a... bilmem ne naks, sonu ... ginli hap, yok, derken öğürmeye başlıyor. İstifra ediyor, kalkıp temizleyecek gücü yok. Annesi geliyor öğürme sesine. İşte herkese rezil oldu bu sefer. Annesi önünde ilaçlar, öğren kızı görünce ortalığı velveleye veriyor, bağırmalar, çağrışmalar, etrafında kim var, kim ne diyor anlayamıyor Özge. Yol boyu annesinin bağırmaları, arada kendine geldikçe babasına ilendiğini duyuyor annesinin, gözlerini hastanede açıyor. Doktorundan hemşiresine, öğretmeninden müdürüne, uzak akrabasından komşusuna bir ton nasihat. Hayatın güzelliğine, sınavın önemsizliğine dair. Özge'nin intihar ettiğini sanıyorlar, açıklamaya çalışıyor, dinlemiyorlar.

Babası yine bir yerlere gitmiş olmalı, ortalıkta görünmüyor. Herkes olumlu şeyler söylüyor, umut verici şeyler, bu zoraki merhamet atmosferi, yoğun ilgi hem utancından yerin dibine sokuyor Özge'yi, hem sinir uçlarına dokunuyor, binlerce iğne olup, her yerine batıyor. Kimseye açılmıyor doğru dürüst. Sevgili sırdaşı da yok yanında, sırdaşına verdiği sırların faş olması tehlikesi onu hastaneye getirtmek istemesine de engel oluyor. Neyse ki fazla değil üç dört gün yatıyor hastanede.

Hastane çıkışı ev ziyaretleri başlıyor, herkes nasıl duymuş, grup grup ziyaretçi geliyor evlerine, işin yoksa bir de onları ağırla. Sınıf arkadaşları kocaman bir saksı bitkisi getirmişler, odasına koyuyor. Kendisi salonda otururken annesinin teyzeleriyle konuşmasını duyuyor, sessiz sessiz dertleşiyorlar ama yine de duyuyor.

25 Nisan Cts / 00.34

Hastaneden çıktım, herkes bir iyi, bir iyi... Ama ben o kadar da iyi değilim. Çevremdekilerin bana acıyarak, belki de dalga geçerek bakışlarından bunaldım. Çünkü her şey eskisi gibi devam ediyor. Aynı tas aynı hamam.

Evet sırdaş, her geçen gün sona yaklaşıyoruz. Acayip sıkıntı basıyor beni. Netlerim dondu kaldı sanki. Bir türlü istediğim seviyeye çıkmıyor. Üst üste dizilmiş kerpiç kerpiç soru bankalarını gördükçe kusacağım geliyor. Zaten bankaların havası çok kasvetli gelir bana. Kalabalık, sıraya girmek... Ellerinde

sıra numaralarıyla bekleyen sıkıntılı insanlar. Bu soru bankası ismini kim icat etmiş acaba. Uf ya... Sosyal- den dökülüyorum. Koca ülkenin dağları, akarsuları, sanayi tesisleri, dahası geçim derdi, nüfus yoğunluğu üstüme üstüme geliyor.

Sahi sırdaş, ne olacak benim halim. 14 Haziran. Her şey bitecek. Dananın kuyruğu kopacak.

18 Mayıs Pazartesi / 19.06

14 Haziran ne ki benim hayatımda? Bir milat mı? Yoksa bir tufan mı? Hayatımın beklentilerimin ke- siştiği, iç içe girdiği bir kader kavşağı sanırım. Kaçıp kurtulmam okumam lazım. Babamdan, özellikle da- yatmalarından... Sonra onu düşünüyorum. Sonra ge- çen gün dershaneye bir konuşmacı geldi. Okuyacağı- nız okul, oradaki arkadaşlıklar değil asıl düşünmeniz gereken, bütün bir ömrünüzü kaplayacak, bir daha büyük bir ihtimalle değiştirme şansı yakalayamaya- cağınız hayatınızın mesleği, dedi. Tercih yaparken ben hayatımı bundan sonra hangi meslekle, kimlikle geçireceğim, bu bana uygun mu diye düşünmeyi asla ihmal etmemeniz lazım, dedi. Birçok haklı şey söyle- di. Ben aslında hukuk hukuk derken işin o tarafını pek düşünmedim sanırım.

Amaaan. Önce bir sınava girelim, tercih işi daha sonra.

Kendimi kum saatinin incecik belinde çırpınan biri gibi görüyorum.

***

Yine şehir dışından geliyordu Murat. Özge bilmezdi, hiç anlayamazdı babasının neden hep şehir dışında işi olduğunu. Daha küçücükken de öyleydi. Babası şehir dışına giderdi, babası şehir dışından gelirdi. Küçükken şehir dışının belli bir yer olduğunu sanırdı. Babasını çok sevdiği zamanlar babası gitti diye üzülmüdü hep, sonra gelirken bir hediye getirdiği zaman sevinirdi. Şehir dışı hem babasının çekip gittiği, kendisini yalnız bıraktığı yerdi, hem de birçok oyuncaklarla, şekerlerle dolu bir yer. Son zamanlardaysa babası şehir dışında diye seviniyordu Özge. Daha az muhatap olacağı, yüzünü daha az göreceğim diye.

Yine şehir dışından geliyordu Murat. Hep işi olurdu. Hep bir şeylerden kaçardı. Şehirden çıkınca problemleri, dertleri şehirde kalsın isterdi. Ama olmazdı. Bütün kalbini, kafasını beraberinde götürürdü her seferinde, bir şehirden çıkarken orada yaşadıklarından soyunup çıkmak arzu ederdi. Ama sonbahardan bir pelerin gibi yılları, günleriyle bütün hayatını sürükler götürürdü. Nereye gitse böyle bir ağırlıkla giderdi.

Gelirken yolda biraz yorgun hissetti kendini. Olacak gibi değildi. Daha çok kamyoncuların takıldığı bir dinlenme tesisi vardı ilerde, mola vereyim dedi. Bir kâse çorba içti. Sabah sabah, ezogelin çorbası. Bayatlığını çok hissetmediği için pek bilmediği yerlerde ezogelin içerdi. Baharata limona boğdu mu ne olduğu pek belli olmazdı. Sıcak bir şey işte. Tam hareket edecekken birden kararını değiştirdi. Biraz kestireyim

sonra çıkayım yola, diye düşündü. Yol güvenliği için gerekliydi bu. Kendini hâlâ yorgun hissediyordu. Önce geri yaslanarak uyumayı denedi, sonra bir şehir dışı seyahatinde aldığı aħŐap direksiyonuna koydu kafasını. Uyudu. Güneş doğdu hâlâ uyuyordu, kuşluk oldu hâlâ uyuyordu. Araba yıkayan çocuğun dikkatini çekti. Gelip uyandırmayı denediler, uyanmadı. Sonra polis filan geldi. Kalabalık toplandı. KimmiŐ acaba, uyuyup kalmış mı, Allah'tan yolda olmamış, ailesine ait bir telefon numarası var mı acaba ...

Özgelerde feryat fiğan... Herkes geliyor, herkes ağlıyor, dünya bir anda boşalıvermiŐ gibi hissediyor Özge. Hani dün sorsalar baban ölse ne hissedersin, belki sevineceğini iddia ederdi. Neden bu acı içine kıvrıldı kaldı ki o zaman. Babasını bu kadar sevdiğini hiç bilmiyordu. Öyleyse neden anlaŐamadılar. Sorular, sorular... Dünyası karma karışık oldu Özge'nin. Neyin ne olacağını hiç bilemiyordu artık. Ama bir şey vardı. Orası kesin. Hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı.

***

Yine 17 Mayıs gelmişti ve hâlâ doğum günüydü Sümeyra'nın. Küçükken babasının onu bekletip bekletip de gelmediği gün. Hiç hoşlanmazdı Şu doğum günlerinden. Hele de vıcık vıcık yaş pastalardan. Tatlılarla arası yoktu zaten. Bir çeşit kaçıp gitmek isteği kaplardı kafasını Mayısın on yedisi geldiğinde. Heyhat bu kez öyle olmadı. İnatla ay saatini bugüne aldı kızlar. Kendi aralarında tatsızlık çıkmış havasındalar. Gündüzlü öğrencilerinin çok fazla anlaŐamama problemleri yok ama liseli kızlar nihayetinde her an her şey

beklenir onlardan. Çoğunlukla erteleme eğilimliydi zaten çay saatlerini. Sebebini bilmediği bir gerginlik gelip oturuyor içine çay saatleri olunca. Neyse ki Sümeyra'yla aynı anda iÇe başlayan Semra Hoca'nın da aynı sıkıntıya girdiğini öğrendi de kendisine özel olmayan bu duyguyu önemsememeye aŐıŐtı zamanla. Ama yine de hiçbir zaman kurtulamadı bu stresten. Doğum günleri adına kendisini uyaran Deniz Hanım'ın tavsiyesiyle baştan çok da kutlama taraftarı değildi. En önemlisi de organizasyonun içine girmek istemiyordu. Ama kızlar her Şeyi ayarlayıp davet ettiklerinde de onları kırmadı. Lisede ocuklar doğum günlerine karşı daha hassas oluyorlar sanki, ilk defa kutlanıyor gibi özel hale gelsin istiyorlar. Gerçi Sümeyra için de kkken öyleydi, oysa Şimdi silmek istiyor 17 Mayısı takvimden. İnsan gün geçtikçe yaŐlanmaktan korkuyor. Gündüzlü öğrencilerle ise bu daha bir özel oldu, kızlar diğerlerinden ayrı birinin evinde sürpriz kutlamalar hazırlayıp öğretmenlerini de aralarında istediler. O da hayır demedi. Gündüzlü ğrencileriyle biraz daha samimi oldu, daha itendiler. Şimdi doğum günü olan kendince bu lüzumsuz günü son derece sıradan yaşamak istiyordu ama nafiile.

Kızlar ay saati için özellikle bugünü seçmiş, aralarında tatsızlık çıkması da ŐakadanmıŐ, yani yalandan, yani Őakası bile günah olandan. Buna vesile olmak bile ürkütüyordu Sümeyra'yı. ay saatinde kocaman bir pasta görmek sürpriz oluyor Sümeyra için; sahi-ci bir sürpriz doğum günü partisi, sahi-ci bir ŐaŐırma ama onu asıl Şok eden pastanın üstündeki mumlar oldu; tam 24 tane. Hay Allah, 30 yaŐımdayım yalanlarını

yememiş çocuklar... Hay Allah, yalancı 30 ürkütmezken Sümeyra'yı gerçek 24 boğuyor sanki. Midesine ağır bir şey oturuyor. İçindeki küçük kız çocuğu büyüyor, içindeki yaşlı kadın küçülüyor... Sıklet geliyor, mutlu olmuş gibi rol yapmak zorunda kalıyor ve bu sınırlarının daha fazla gerilmesine sebep oluyor. 24 diyor içindeki yaşlı kadın; henüz gözlerinin etrafında çizgiler belirmemiş ama korkutuyor bir şey onu. Darılıyor bu 24 tane muma. Aslında neye kızdığını, niçin ve kime gücendiğini de kestiremiyor. Çocukluğundan kalma bugünün kötü hatırasına mı, sır gibi saklanması lazım olan bu rakamı çocukların biliyor olmasına mı? Bozuluyor bu 24'e. Çocukların ne cesaret bu kadar mumu pastanın üstüne düzdüklerine mi, kendisinin bu kadar güzel bir pastayı asla beceremeyeceğine mi bilmiyor. Kocaman tepside yanan ve erimekte olan 24'e kırılıyor. Bu ne küstahlık ben sizin arkadaşınız değilim, demek istiyor o an karşısında duran ve ne kadar memnun olduğunu duymak isteyen şu üç beş kıza. "Teşekkür ederim ama bir daha olmasın." diyecekken "Canım öğretmenim." diye sarılan bu kızlara sarılarak karşılık veriyor. Mumlar gibi eriyor Sümeyra ve o da sarılıyor öğrencilerine sıkıca. Allah'ım ne zaman duracak bu gelgitler. Kızlar ne zaman gidecekler; ağlamak istiyor, artık duyguları otursun, düşünceleri yerleşsin istiyor.

Doğum gününden birkaç gün sonra Safa'dan bir paket geliyor. Tam kendisini düşünmediği, ince olmadığı gibi vesveselerin içini boğmaya başladığı bir anda. Postadaki gecikme. Kendisi de bilir bu gecikmeleri halbuki, öyleyken niçin empati yapamıyor,

kendine kızıyor, sonra bir gece ilginç bir rüya görüyor Sümeyra, ajandasına not ediyor:

20 Mayıs Cumartesi / 07.24

Karmakarışık rüyalar gördüm bu gece. Mağara gibi bir yerdeyiz, daracık bir delikten geçmem gerekiyor. Akşam öyle bir belgesel izlemiştik. Bir yerde bir taş varmış, deliğinden günahsızların geçebildiğine inanılıyormuş. Sanırım onun etkisinde kaldım. Bir yandan ablam, bir yandan yurt müdürü zorluyorlar sen geç diye. Korkudan ödüm patlıyor. Bir yandan da geçmek istiyorum, çünkü delikten güneş altında parıl parıl parlayan bir deniz görünüyor. Ama önce kendim girmek istemiyorum. Biri geçse, ben de arkasından geçsem diye düşünüyorum. Sonra Deniz Hanım itiyor sanırım. Çok kızıyorum ama kayarak hızla iniyorum. Denizde acayip bir huzur kaplıyor içimi. Kendi kendime bu rüya ama, yoksa rüya değil de öldüm mü? İnsan böyle mi boğulur gibi düşünceler geçiyor. Ölüm düşüncesi bıçak gibi saplanıyor kalbime. Birden uyanıyorum. Ter içinde kalmışım.

Hayırdır inşallah. Tabir kitabına baktım. Deniz iyidir diyor.

* * *

Sümeyra yeni pasaportunu eline alınca epey duygulandı. Havaalanındaki polisin dediği gibi pasaportunu yenilemeye karar vermişti. Onu ilk şaşırtan işlemlerin bu kadar kolaylaşması oldu. Pasaportun şekli de rengi de değişmişti. Tasarım filan da iyiydi. Lakin esas sayfaları çevirip durmasına sebep olan şey,

elindeki pasaportun yepyeni bir defter olmasıydı. İşte bu yepyeni defter düşüncesi hem çok hoşuna gidiyordu Sümeyra'nın, hem de tedirgin ediyordu. Hoş, Eğriboyun'a gelirken, ilk kez sınıfa girerken, bunun da yeni bir defter, en azından yeni bir sayfa açmak olduğunu düşünmüştü ama bu sefer farklıydı. Hicrette gidiyordu. Evet, zaten hicrette büyümüş, hicrette okumuştü ama o babasının, annesinin hicretiydi. Bu seferki kendi hicreti olacaktı. Afrika'yı düşünürken içini bir sıcaklık kaplıyordu. Orada kendisini bekleyen öğrencilerini mi özlüyordu, yoksa sadece birkaç kez gördüğü Safa'nın gülümseyen hatırası mı içini ısıtıyordu bilemiyordu, o kadarını düşünmekten de çekiniyordu aslında.

13 Haziran Cumartesi / 20.44

Ah sırdaş, babamın ani ayrılığından beri ilk kez yazıyorum. Bu konuda yazmak da düşünmek de istemiyorum aslında. Onun hakkında düşündüklerim, yazdıklarım yılan, akrep oluyor gece rahat vermiyor. Haksız mıydım? Bir şey söyleyemiyorum yine de. Bize çok zulmetti, doğru. Ama niyeti kötü değildi şüphesiz. Şimdi onun korkusu yok, baskısı yok... Peki, bir sevinç mi var o yok diye, o da yok. Kocaman bir boşluk... Hiçbir şeyin tadı yok.

Yarın büyük gün, –dü daha doğrusu... Dönüm noktası. Her şeyin düzeleceği, belki de bir daha düzelmemek üzere bozulacağı bir gün, –dü. Hocamız, o kadar büyük anlamlar yüklemeyin bu sınava diyor ama, kendi de tedirgin aslında. Bizi rahatlatmak için öyle

konuştugunu biliyoruz. Yoksa yıl boyu bizi gaza getirmeye çalışan hocaların bu son hafta böyle sakin olmaları olacak şey değil.

Eee sırdaş. Belki bu son yazışım olur sana... Lise bitti artık. Yarın büyük gün. Belki de artık sıradan bir gün. Sümeyra Hoca o rüyayı bizim adımıza mı görmüştü acaba. O da gidiyor. Ben de gidiyorum. Ne de güzel anlaşmaya başlamıştık. O taşın deliği... Bakalım nereye çıkacağız.

Lütfen Allah'ım... Sen elbette daha iyi bilirsin. Şüphem yok. Ama neden rahatlayamıyorum. N tevekkül eksikliği iman eksikliğinden kaynaklanır demişti geçen gün. Bu kadar derdim var. Bir de iman eksikliğim mi var. Uf Allah'ım...

Daha doğrusu Sümeyracım'ın dediği gibi "Af Allah'ım, af..."

Duruşma Sonrası

Sümevra'nın İkinci Tanıklığı

Ben Sümevra, öyle oldu...

Yedi yıl Afrika'da kaldım, sonra sağlık problemleri filan döndük işte. O yılı düşündüğüm zaman bazen kendime kızıyorum. Daha iyi olabilirdi. Ama bazen de şimdiki yaşımın ve aradaki yaşantılarımın verdiği bakışla o günlere bakmanın doğru olmadığını düşünüyorum. Üç çocuğum var. İyiler. Safa Bey de iyi. Hâlâ çalışıyorum.

Afrika'yı özlüyor muyum? Evet. Ama oradaki öğrencilerimi ve arkadaşlarımı da ancak Afganistan'dakiler kadar özlüyorum. Belki daha yeni bir mazi dilimi olduğu için daha çok görüşüyoruz Afrika'dakilerle. Ve Eğriboyun günlerimi de diğer zamanlardan geri görmüyordum. Hayır, o bir yıl basit bir parantez değildi. İyisiyle kötüsüyle hayatımın bir parçasıydı ve o kadar da kötü değildi.

Eğriboyun'dan da görüştüğüm birkaç kişi var. Bir iki öğretmen, üç beş öğrenci... Her şeye rağmen iyi oldu.

Hatta geçen gün o zaman üniversiteye hazırlanan kızlardan Özge'yle karşılaştık markette. Ayaküstü selamlaştık. Sonra telefonlarımızı aldık. Aradım.

Hukuk istiyormuş ama eğitim kazanmış. Okul öncesi hem de. Belki böylesi daha iyi olmuş, diyor. Hukuk işi altından kalkabileceğim bir iş değilmiş, diyor. Kayseri’de mi, Nevşehir’de mi bir yerlerde okumuş. Bu sefer burslu olarak bir yurttta kalmış. Epey toparlamış üniversitede okurken. Helallik istedi: “Hocam, o günler çok uçarıydık, gençlik işte...” dedi. Ben de helallik istedim. “Anlarsın Özge, ben de çömezdim o zamanlar, belki çok kırıp dökmüşüzdür.” dedim. Safa Bey’le görüşeyim de ufaklığı belki Özge’nin çalıştığı kreşe veririz.

Ha bir de Eğriboyun deyince bir gece sokaktaki düğünde duyduğum bir türkünün melodisini hatırlıyorum. Nasıldı o türkü, ara sıra hâlâ mırıldanırım:

Yağmur yağar servilerin üstüne,
Eğriboyun kabristanı yıkanır...

Özge’nin İkinci Tanıklığı

Unuttum gerçekten. O yıl çok zorlu bir yıldır benim için ama geçti gitti. Cumali Hoca bir hikâyeye anlatmıştı. Hüseyin Baykara, Ali Şir Nevaî’ye demiş:

– Ali Şir, bana öyle bir söz öğret ki, efkâr bastığı zaman, içimde sığınacak bir yer bulamadığım zaman o söz sığınağım olsun, söyleyip rahatlayayım. Yine aynı söz coşkunkluktan azacağım zaman nefsim gem olsun.

Ali Şir:

– Bu da geçer, sultanım, demiş.

Dergâhların duvarlarına filan da “Bu da geçer ya Hû” diye bir levha asıyorlarmış eskiden. Hatta hoca

tahtaya tebeşiri ortasından kırıp kesik uç gibi kullanarak bir hattat gibi Osmanlıca “Bu da geçer ya Hû” yazmıştı.

Niğde’de okurken Ş. filan kalmadı aklımda. Unuttum yavaş yavaş. İyi ki de unutmuşum. Şimdi gayet memnunum halimden. İki yıl önce evlendim. İyi anlaşıyoruz.

Eee ... Ne demişler, davul bile dengi dengine.

Geçen gün Sümeyra Hanım’la karşılaştık. O da büyümüş inanın. Belki böyle söylemek saygısızlıktır ama içimden geldi.

Bir de düşünüme kim geldi dersiniz. Cumali Hoca. Artık sahici emekli olmuş. Ama aynı adam, aynı üslup... Turgutlu’da iki katlı şirin bir evi varmış. Hayallerindeki bahçeli eve kavuşmuş anlayacağınız. “Haklıymışım Özge Hanım, salatalık yetiştirmek, kerata öğrencilerle uğraşmaktan daha eğlenceliymiş.” diyor. Eskiden de bize “hanım, bey” der, aramızda espri konusu olurdu. Kendisi öyle söylemese de hâlâ öğrencilerinin dertleriyle ilgilendiğini biliyorum tabi. Ta oralardan çıkıp düşünüme geldiğine göre.

“Hocam, hâlâ Küçük Prens okuyor musunuz?” dedim. Bu yaz torunlarıyla okumayı düşünüyormuş.

Son Tanık -Özge’nin Günlüğü-

Onu son görüşümün üzerinden tam dokuz yıl geçmişti. Ben bu dokuz yılı köyde Hatice’nin dedesigilin evinde eski bir tahta bavulun içinde geçirdim. O tuhaf gece olanlardan ve o kadar gürültü patırtıdan

sonra gerçekten de dediği gibi Özge, beni Hatice'ye verdi. O da kendi evinde saklamak istemedi sanırım. Madem sırdım, bir sırra layık şekilde saklanmalıydım. Köye getirdi. Dedesinin önemli evrakını sakladığı bu sandığa koydu. Buraya genellikle ciddi önemli olan evrakını koyardı dedesi. Ama bir zamanlar önemli addedilerek konulan önemsiz kâğıtlar da üzerinden geçen zamanla değer kazanırdı. Yıllar geçer belki meraklı bir torun tarafından bir kez açılırdı kapağı. Sonra kutsala ihanet etmeme hassasiyetiyle kapanırdı tekrar.

O gün Hatice, Özge, onlara nispeten daha genç bir iki sima vardı. Tahta bavul, asırlık tüneğinden indirilip açıldı. Özge bir hoş oldu beni görünce. Dokuz yıl az değil tabi, değişmiş. Yüzüne bir durgunluk gelmiş, saçlarına beyazlar, göz kapaklarına kırışıklar düşmüş. Okulunu bitirmiş, evlenmiş. Hamarat bir ev hanımı, çocukları seven bir anaokulu öğretmeni... Sakin bir hayatı varmış. Ama yazmıyormuş artık. Ne günlük, ne şiir... Bütün bunları orada konuştuklarından öğrendim. Beni yanına almak istemedi. Yok etmeye kıyamadı, yanında götürmeyi göze alamadı.